

JESUS CRISTO YEKARE MATEUS NÎMENUKA'PÎ

Sîrîrî kaareta ese' wanî Mateus pe maasa pra mîîkîrî Mateusya imenuka'pî. Mîîkîrî Mateus wanî'pî Jesus nenupa'pî pe. Mîîkîrî asarî'pî Jesus yarakkîrî moropai imaimu eta'pîiya. Moropai mîîkîrîya Jesus Yekare menuka'pî.

Sîrîrî kaareta wanî e'mai'non pia'pî, manni' amenan Paapa kaaretarî pî', maasa pra moro awanî, asakî'ne Paapa kaaretarî, penaro' moropai amenan. Moropai sîrîrî kaareta wanî, e'mai'non pia'pî amenan Paapa kaaretarî po. Mîîkîrî Mateus pî' teeseurîmasen tiaron kaaretarî ya', itese' wanî Levi pe, maasa pra asakî'ne itese' wanî.

Sîrîrî kaareta menuka'pîiya 75 kono' Jesus Cristo esenpo'pî tîpo. Erenka ya, epu'tî Judeuyamî' ton pe imenuka'pîiya. Jesus Cristo wanî Judeuyamî' esa' pe, rei pe manni' yarima tîuya Paapaya taasa' epu'to'pe to'ya imenuka'pîiya. Tu'ke ite'ka sîrîrî kaareta ya' penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan nurî'san nîmenuka'pî pî' eeseurîma era'maya'nîkon. Moropai î' kai'ma Jesus Cristo iipî'pî rei pe, inkamoro ya ekareme'sa' yawîrî.

Moropai Judeuyamî' pî' Mateus eseurîma'pî Jesus Cristo iipî'pî inkamoro pîika'tînen pe neken pra tîise tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ton pe aai'pî'pî. Moropai amenan pe tîpemonkonoyamî', Judeuyamî', Judeuyamî' pepîn ko'mannî'nen pe aai'pî'pî. Î' kai'ma inkamoro ko'mannî'pîiya ekaremekîiya. Moropai î' kai'ma tînenupa'san yarima'pî Jesusya tamî'nawîrî pata pona tekare ekareme'se ekaremekîiya. Tamî'nawîrî mîrîrî pî' teeseurîmasen mîrîrî, Mateus kaaretarî.

Jesus Cristo Tamorî'san (Lc 3.23-38)

1 ¹Sîrîrî wanî penaronkon Jesus Cristo rawîronkon pî' teeseurîmasen pe. Jesus Cristo wanî Abraão nurî'tî pa'rî pe moropai Davi nurî'tî pa'rî pe ekareme'nen pe awanî.

²Pena Abraão wanî'pî.

Mîîkîrî wanî'pî Isaque yun pe.

Moropai Isaque wanî'pî Jacó yun pe.

Moropai Jacó wanî'pî Judá yun pe moropai itonpayamî' yun pe.

³Moropai Judá wanî'pî monoi' pe esenpo'san yun pe, to' ese' wanî'pî Perez moropai Zerá. Inkamoro yankon wanî'pî itese' Tamar.

- Moropai Perez wanî'pî Esrom yun pe.
Moropai Esrom wanî'pî Arão yun pe.
4 Moropai Arão wanî'pî Aminadabe yun pe.
Moropai Aminadabe wanî'pî Naassom yun pe.
Moropai Naassom wanî'pî Salmom yun pe.
5 Moropai Salmom wanî'pî Boaz yun pe. Mîîkîrî yan wanî'pî Raabe.
Moropai Boaz wanî'pî Obede yun pe. Mîîkîrî yan wanî'pî itese'
Rute.
Moropai Obede wanî'pî Jessé yun pe.
6 Moropai Jessé wanî'pî Davi yun pe, pata esa' pe tîwe'sen.
Moropai Davi wanî'pî Salomão yun pe. Mîîkîrî yan wanî'pî Urias
no'pî rî'pî pe.
7 Moropai Salomão wanî'pî Roboão yun pe.
Moropai Roboão wanî'pî Abias yun pe.
Moropai Abias wanî'pî Asa yun pe.
8 Moropai Asa wanî'pî Josafá yun pe.
Moropai Josafá wanî'pî Jorão yun pe.
Moropai Jorão wanî'pî Uzias yun pe.
9 Moropai Uzia wanî'pî Jotão yun pe.
Moropai Jotão wanî'pî Acaz yun pe.
Moropai Acaz wanî'pî Ezequias yun pe.
10 Moropai Ezequias wanî'pî Manassés yun pe.
Moropai Manassés wanî'pî Amom yun pe.
Moropai Amom wanî'pî Josias yun pe.
11 Moropai Josias wanî'pî Jeconias yun pe moropai itonpayamî'
yun pe. Mîrîrî yai Babilônia pata pona Israelponkon yaapî'tî'pî
Babilônia ponkonya tîpoitîrîkon pe to' e'to'pe itarumai'pî pe.
12 Babilônia pona to' yarî'pî to'ya tanne Jeconias wanî'pî. Mîîkîrî
Jeconias wanî'pî Salatiel yun pe.
Moropai Salatiel wanî'pî Zorobabel yun pe.
13 Moropai Zorobabel wanî'pî Abiúde yun pe.
Moropai Abiúde wanî'pî Eliaquim yun pe.
Moropai Eliaquim wanî'pî Azor yun pe.
14 Moropai Azor wanî'pî Sadoque yun pe.
Moropai Sadoque wanî'pî Aquim yun pe.
Moropai Aquim wanî'pî Eliúde yun pe.
15 Moropai Eliúde wanî'pî Eleazar yun pe.
Moropai Eleazar wanî'pî Matã yun pe.
Moropai Matã wanî'pî Jacó yun pe.
16 Moropai Jacó wanî'pî José yun pe. Mîîkîrî José wanî'pî Jesus
Cristo yan Maria niyo pe. Mîîkîrî Jesus wanî Paapa nîmenka'pî
pe, Cristo pe tesa'sen pe.

¹⁷Sîrîrî warantî Abraão nurî'tî payanî'san wanî'pî. Inkamoro wanî'pî asakîrîrî pu' pona tîmo'tai (14) kaisarî. Moropai Davi nurî'tî payanî'san wanî'pî Babilônia pata pona Israelyamî' yari to'ya pîkîrî to' wanî'pî asakîrîrî pu' pona tîmo'tai (14) kaisarî nîrî. Moropai mîrîrî tîpo Cristo esenpoto' weiyu pîkîrî asakîrîrî pu' pona tîmo'tai (14) kaisarî nîrî to' wanî'pî.

Jesus Cristo Esenpo'pî

(Lc 2.1-7)

¹⁸Jesus Cristo esenpoto' wanî'pî sîrîrî warantî. Maria tîise maasa tîniyotapa tînyo ton José yarakkîrî. Tîise irawîrî more yan pe eenasa' wanî'pî Morî Yekaton Wannî winîpai. ¹⁹Mîîkîrî José yarakkîrî Maria e'to' warayo' wanî'pî Paapa maimu yawîrî tîko'mansen pe. Mîrîrî ye'nen yarakkîrî tîwanî namai José esenumenka'pî teesepanto'kon yaretî'ka pî, tîise anî'ya epu'tî pra yu'se awanî'pî. Maasa pra tewasîrî Maria winîkîi imakui'pî pe anî' eseurîma namai. ²⁰Mîrîrî pî' José esenumenka ko'mannîpî tanne Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî José pia iwe'ne'. Moropai ta'pîiya ipî: —José, Davi nurî'tî paarî'pî, eranne' pe pra e'kî. Ano'pî pe Maria yapi'kî. Maasa pra mîîkîrî more yan pe Maria wanî manni', mîîkîrî man Morî Yekaton Wannî winîpainon pe. ²¹Moropai mîîkîrîya more warayo' yenpo pe man. Moropai mîîkîrî ese'tîya pe nai Jesus pe itese'. Maasa pra mîîkîrîya tîpemonkonoyamî' pîika'tî pe man, to' nîkupî'pî imakui'pî winîpai —ta'pîiya ipî'.

²²Tamî'nawîrî mîrîrî e'kupî'pî maasa pra awe'kupî kupî sîrîrî ta'pî Uyepotorîkonya tîmaimu ekareme'nen profeta nurî'tî pî'. ²³Ta'pîiya see warantî:

Aurîno'pî, warayo' yarakkîrî si'pî pepîn ena pe man more yan pe.

Moropai tînre ton yenpoiya warayo' pe.

Mîîkîrî ese'tî to'ya pe man Emanuel kai'ma

Is 7.14

ta'pîiya. Uurî'nîkon yarakkîrî Paapa wanî taato' mîrîrî Emanuel.

²⁴Moropai José paka'pî tîwetun ye'ka pe. Moropai i' kai'ma ta'pî Uyepotorîkon narima'pî inserîya yawîrî ikupî'pîiya. Moropai Maria yari'pîiya tewî' ta tîno'pî pe. ²⁵Tîise yarakkîrî awanî pra José wanî'pî. Tînre yenpoiya tîpose aako'mamî'pî yarakkîrî tîwe'se pra. Moropai Joséya mîîkîrî inre ese'tî'pî Jesus kai'ma.

Jesus Esenposa' Era'mapî'se Itî'san Ipîkkukon

2 ¹Jesus esenpo'pî Judéia pata po tîwe'sen cidade itese' Belém po. Mîrîrî yai Judéia pata ponkon ko'mannî'nen pe Herodes wanî'pî. Miarî ya warayo'kon epu'nenan pe tîwe'sanon wîtî'pî kaiwano' era'ma tîuya'nîkon wenairî wei epa'kapî'to' winîpai Jerusalém pona. ²Moropai miarî teerepansa'kon pe ekaranmapo'pî to'ya: —O'non pata Judeuyamî' yepotorî pe esenpo'pî more nai? —ta'pî to'ya. —Anna yi'nî pî' man yapurîi maasa pra kaiwano', manni' Uyepotorîkon esenpo ekareme'nen era'ma pî' anna man wei epa'kapî'to' winîkîi —ta'pî to'ya.

³Mîrîrî taa to'ya eta tûuya ye'nen, pata esa' Herodes atasi'sirunpa'pî. Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' Jerusalém ponkon esi'nîpî'pî mîrîrî pî'. ⁴Taatasi'sirunpai tîwanî ye'nen, mîîkîrîya teepîremasanon esanon muurukuntî'pî. Moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon eperepî'pî. Moropai inkamoro ekaranmapo'pîiya o'non pata mîîkîrî Cristo, Paapa nîmenka'pî esenpo e'painon kai'ma. ⁵Mîîkîrî maimu yuuku'pî to'ya: —Judéia pata po tîwe'sen Belém po. Maasa pra mîrîrî warantî Paapa maimu ekareme'nen profeta nurî'tîya imenukasa' man —ta'pî to'ya.

⁶—See warantî awe'menukasa' man:

“ ‘Judéia pata po tîwe'sen, Belém wanî si'mîrikî pe.

Mîîwîni tîise ipîkku pe pu'kuru awanî tiaronkon cidade yentai.

Maasa pra mîrîrî Belém cidade winîpai ipîkku pe tîwe'sen esenpo pe man pemonkonyamî' esa' ton.

Mîîkîrî wanî pe man upemonkonoyamî' Judeuyamî' ye'mai'norî pe' ta'pî Paapaya”

Mq 5.2; 2Sm 5.2

ta'pî profeta nurî'tîya.

⁷Mîrîrî eta tûuya tîpo, pata esa' Herodesya aminke pai iipî'san yanno'pî tîpia, tamî'nawîronkonya epu'tî pra tîise. Moropai to' ekaranmapo'pîiya: —Î' pensa pu'kuru see mîrîrî kaiwano' esenposa' era'ma'pîya'nîkon? —ta'pîiya. ⁸Moropai to' yaipontî'pîiya to' wîtîto'pe Belém pona. Ta'pîiya to' pî': —Atîti moropai mîîkîrî more mîwatîi morî pe epu'tîkonpa. Moropai mîîkîrî more esenposa' eposa'ya'nîkon ya, upî' ekareme'se maai'tîi, uurî nîrî uttîto'pe yapurîi —ta'pîiya to' pî'.

⁹Mîrîrî taasa' pata esa'ya tîpo inkamoro epu'nenan wîtî'pî. E'ma taawîrî tuutîkon ye'ka pe, inkamoroya wei epa'ka winî tînera'ma'pîkon kaiwano' era'ma'pî. Mîrîrî kaiwano' wîtî'pî to' rawîrî, moropai eemî'pamî'pî wîtî, ita mîîkîrî more e'to' yepoi. ¹⁰Inkamoro wanî'pî mararî pra taatausinpai mîrîrî kure'nan kaiwano' era'masa' tûuya'nîkon ye'nen. ¹¹Teerepansa'kon pe to' ewomî'pî wîtî ta moropai mîîkîrî more eporî'pî to'ya. Isan Maria pia awanî'pî. To' e'sekunka'pî irawîrî moropai mîîkîrî yapurî'pî to'ya. Mîrîrî tîpo iipia tîntîrîkon pe tînarî'pîkon yettapurîka'pî to'ya. Mîrîrîkon wanî'pî ouro pe moropai a'pusin pe moropai kara' pe. Mîrîrîkon tîrî'pî to'ya iipia.

¹²Moropai Paapaya ta'pî inkamoro epu'nenan pî' to' we'ne'pî'to' ya', to' wetun tanne. Tîwenna'pokon pe pata esa' Herodes poro to' enna'po namai. Mîrîrî ye'nen inkamoro enna'po'pî tîpatakon ya' tiaron e'ma taawîrî.

Jesus Yen Pe Iyunmaneya Egito Pata Pona.

¹³Inkamoro epu'nenan, aminke pai iipî'san enna'po'pî tanne Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî José pia, iwetun tanne iwe'ne'. Moropai ta'pîiya ipî': —Epekî more isan yarakkîrî epekî Egito pata pona. Miarî mako'mamîi, apî' î' tauya pîkîrî. Maasa pra Herodesya mîîkîrî more yuwa pe man iwîpa kai'ma —ta'pî inserîya ipî'.

¹⁴Mîrîrî ye'nen José paka'pî moropai more isan yarakkîrî eepe'pî ewaron ya' Egito pata pona. ¹⁵Moropai to' ko'mamî'pî miarî Herodes sa'manta tîpose. Mîrîrî e'kupî'pî pena awe'kupî kupî sîrîrî ta'pî Uyepotorîkonya yawîrî, tîmaimu ekareme'nen profeta nurî'tî pî'.

Uurîya unmu yanno'pî Egito pata poi eepa'kato'pe

Os 11.1

ta'pî profeta nurî'tîya.

¹⁶Inkamoro epu'nenan aminke pai iipî'san warayo'konya tenku'tîsa' epu'tî tîuya ye'nen pata esa' Herodes ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon moreyamî' warayo'kon tî'ka me'po'pîiya asakî'ne kono' ma'rankon Belém po. Moropai iwoi tîiko'mansenon. Inkamoro moreyamî' asakî'ne kono' ma'rankon tî'ka me'po'pîiya maasa pra inkamoro warayo'kon aminke pai iipî'sanya, î' pensa kaiwano' era'ma'pî tîuya'nîkon ekareme'sa' ye'nen. ¹⁷Mîrîrî warantî awe'kupî'pî pena Paapa maimu ekareme'nen profeta Jeremias nurî'tîya ta'pî yawîrî.

¹⁸Entaimepî'nîto' eseta pe man Ramá pata po.

Mîrîrî wanî karawannîto'.

Mîrîrî wanî Raquel nurî'tî payanî'san karau tînmukuyamî' sa'manta pî'.

Mararî pra to' karau pe man anî'ya to' tî'napannîpî eserîke pra.

Maasa pra tamî'nawîronkon to' munkîyamî' e'tî'ka'pî ye'nen

Jr 31.15

ta'pî Jeremiasya.

Egito Pata Yapai To' Enna'po

¹⁹Pata esa' Herodes sa'mantasa' tîpo Uyepotorîkon narima'pî inserî esenpo'pî José pia iwe'ne' Egito pata po. ²⁰Moropai ta'pîiya: —Apakakî, enna'pokî. More isan yarakkîrî tarîpai enna'pokî Israel pata pona. Maasa pra manni'kan more wîi yu'se si'san sa'manta'pî man.

²¹Mîrîrî ye'nen José paka'pî. More moropai isan yarakkîrî to' enna'po'pî Israel pata pona. ²²Tîise itekare eta'pîiya Herodes munmurî'pî Arquelau wanî Judéia pata ko'mannî'nen pe tîyun pata'pî ya'. Mîrîrî ye'nen eranne' pe awanî'pî, miarî ya iko'manse itîîpai pra. Moropai tîwe'ne' inî'rî Paapa eseurîma eta'pîiya attî namai Judéia pata pona. Mîrîrî ye'nen José wîtî'pî Galiléia pata pona Judéia pata pona pra. ²³Moropai mîîkîrî ko'mamî'pî Galiléia pata pon cidade itese' Nazaré po. Mîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra pena awe'kupî kupî sîrîrî ta'pî Paapa maimu ekareme'nenya. Mîîkîrî profeta nurî'tîya ta'pî yawîrî awe'kupî'pî. See warantî ta'pîiya:

Mîîkîrî esatî to'ya pe man Nazaré pon kai'ma

Is 11.1

ta'pîiya.

João Batistaya Paapa Maimu Ekaremekî

(Mc 1.1-8; Lc 3.1-18; Jo 1.19-28)

3 ¹Mîrîrî yai Jesus arentasa' tanne, João Batista nurî'tî erepamî'pî keren pona Judéia pata po. Miarî Paapa maimu ekareme'pî'tî'pî João Batistaya. ²Ta'pîiya: —Paapa yeseru yapisî pî' esenumenkatî imakui'pî ayaserukon tîrumakai. Maasa pra aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' weiyu eseponî pî' man! Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî —ta'pîiya.

³Mîîkîrî João pî' pena Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tî eseurîma'pî. Moropai mîîkîrîya imenuka'pî see warantî:

Pemonkon entaimepî'nî pî' man keren po.

Taiya: “Uyepotorîkon erepamî ye'marî ton konekatî.

E'ma yarakkanmokatî to'sarî eerepanto'pe”, taiya

Is 40.3

ta'pî Isaíasya. Mîrîrî warantî Joãoya ta'pî pemonkonyamî' ekonekato'pe Jesus Cristo erepamî rawîrî.

⁴Mîîkîrî João pon wanî'pî camelo si'potî'pî pe. Moropai iworomî wanî'pî paaka pi'pî pe. Mîîkîrî João ya're' wanî'pî. Moropai ito' wanî'pî kaira pe. Moropai wan wanî'pî iwuku pe. ⁵Mîrîrî yai Jerusalém po tîiko'mansenon moropai tamî'nawîronkon Judéia pata po tîiko'mansenon, moropai iren Jordão rî'pîkîrî tîiko'mansenon wî'tîpî'tî'pî João pia imaimu etai. ⁶Inkamoroya imakui'pî pe tîwe'to'kon ekaremekî'pî miarî. Moropai inkamoro yenpatakona'pî Joãoya iren Jordão ka.

⁷Mîrîrî yai Joãoya mararî pra fariseuyamî' moropai saduceuyamî' iipî era'ma'pî tîipia esenpatakoni. Inkamoro pî' ta'pî Joãoya: —Amîrî'nîkon wanî nari' îkîiyamî' ye'katonkon warantî. Maasa pra imakui'pî pe awe'to'kon ayaserukon tîrumakai pra Paapa ekore'mato' yapai e'pîika'tîpai awanîkon. Tîise mîrîrî warantî awe'pîika'tîkon eserîke pra naatî. ⁸Mîrîrî ye'nen ayaserukon imakui'pî pe awe'to'kon rumakatî. Morî ayaserukon ton yapî'tî tamî'nawîronkonya ayaseru rî'pîkon rumakasa'ya'nîkon epu'to'pe. ⁹Moropai kîkatî Paapaya utaruma'tîkon pepîn ipemonkono pe anna wanî ye'nen, maasa pra Abraão payanyamî' pe anna wanî kîkatî. Î' pe pra rî mîrîrî taaya'nîkon manni' wanî. Maasa pra Abraão payanî'san pe Paapaya seeni' tî, miakanma e'painon ayentakon. ¹⁰Alkî, wa'ka moro man, yei ya'tîto' ton ikara kî'pî yapî. Manni' yei morî pe teperu tîinen pepîn ya'tîto' ton tamî'nawîrî. Moropai mîrîrî yenumî to'ya apo' ya' aaranto'pe.

¹¹Tîise uurîya amîrî'nîkon yenpatakona sîrîrî tuna ke neken, ayaserukon imakui'pî ku'to'ya'nîkon rumakasa'ya'nîkon ekareme'nen pe. Tîise uye'ma'pî pî' tiaron iipî. Mîîkîrî wanî uurî yentai meruntî ke. Ipîkku pe awanî ye'nen mîîkîrî pisa'sa' yewa yeukauya eserîke pra awanî, uyentai awanî ye'nen. Mîîkîrîya amîrî'nîkon yenpatakona pe man ayesa'kon pe Morî Yekaton Wannî e'to'pe moropai apo' ke amîrî'nîkon yenpatakona pe man. Mîrîrî warantî

ikupîiya tamî'nawîrî imakui'pî mo'kapa kai'ma. ¹²Maasa pra mîîkîrî yenya' trigo sururukato' wanî. Mîrîrî ke isururukaiya. Ipi'pî kore'tapai imenkaiya. Mîrîrî sururukasa' tîuya yara'tîiya itense' ya'. Mîrîrî pi'pîrî'pî yannukuiya moropai ipo'tîiya apo' ya' eesi'nîpî neporîton pepîn ya' —ta'pî Joãoya to' pî'.

Jesus Yenpatakona Joãoya

(Mc 1.9-11; Lc 3.21-22)

¹³Mîrîrî yai Jesus wîti'pî Galiléia poi iren Jordão ka, João Batistaya tenpatakonato'pe kai'ma. ¹⁴Tîise Joãoya taseru miakanma'pî ka'ne' pe. Ta'pîiya: —Uurî neken yenpatakonaya e'pai tîise uyenpatakonakî taaya mîrîrî upî' —ta'pî Joãoya.

¹⁵Tîise Jesusya imaimu yuuku'pî: —Tîwîrî mîrîrî warantî ikupî e'pai awanî. Maasa pra mîrîrî warantî ikupîya yairî itu'se Paapa e'to' yawîrî awanî. Moropai —î' wani' pra man —ta'pî João Batistaya.

¹⁶Mîrîrî pe rî tenpatakonasai'ya tîpo, tuna kapai Jesus eseu'ka pe, ka' esettapuruka'pî. Moropai Jesusya Paapa winîpainon Morî Yekaton Wannî autî era'ma'pî tîpona waku'ka warantî. Moropai tîpona eereuta era'ma'pîiya. ¹⁷Moropai ka' poi Paapa eseurîmato' eta'pîiya. Ta'pî Paapaya: —Mîserî unmu, uwakîri pu'kuru. Kure'ne ipî' uurî atausinpa —ta'pî Paapaya.

Imakui'pî Kupî Jesusya Yu'se Makui Wani

(Mc 1.12-13; Lc 4.1-13)

4 ¹Mîrîrî tîpo Jesus yarî'pî Morî Yekaton Wannîya keren pona Makuiya yonpato'pe kai'ma. ²Mîîkîrî ko'mamî'pî miarî keren po. Asakî'ne pemonkon wei (40) moropai asakî'ne pemonkon ewaron kaisarî Jesus epîremapîti'pî Paapa pî' tekkari tonpai pra. Mîrîrî tîpo Jesus wanî'pî emi'ne. ³Mîrîrî tanne Makui, pemonkonyamî' yeka'nunkanen, iipî'pî iipia. Moropai ta'pîiya ipî': —Innape see Paapa Munmu pe awanî. Mîrîrî ye'nen seeni' tî' miakanmakî ayu pe —ta'pîiya Jesus pî'.

⁴Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî: —Paapa maimu e'menukasa' man see warantî:

“Tiyu pî' neken pemonkon ko'mamî pepîn.

Tîise tamî'nawîrî î' taasa' Paapaya manni' yawîrî aako'mamî”,

Dt 8.3

taasai'ya man —ta'pî Jesusya.

⁵Mîrîrî tîpo Makuiya Jesus yarî'pî Jerusalém cidaderî pona. Moropai yanu'nîpî'pîiya kawînan panpî' epîremanto' yewî' neka'ta pona. ⁶Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Innape Paapa munmu pe awanî ye'nen, arapunkî tarîpai. Maasa pra Paapa maimuya taasa' man:

“Paapaya inserîyamî' yarima

amîrî pîika'tîi to' ii'to'pe.

Inkamoroya ayapisî tenyakon ke
tî' pona a'pu pa'tîya namai",

Sl 91.11,12

taasai'ya man —ta'pî Makuiya.

⁷Jesusya imaimu yuuku'pî: —A'kî, Paapa maimu e'menukasa' man see warantî:
“Ayepotorî Paapa tonpai pra e'kî”,

Dt 6.16

taasa' Paapa maimuya man —ta'pî Jesusya.

⁸Moropai ini'rî Makuiya Jesus yari'pî kawînan wî' pona. Miarî si'ma tamî'nawîron patakon yenpo'pîiya, morî pe pata wanî moropai ipîkku pe awanî yenpo'pîiya Jesus pia. ⁹Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Tamî'nawîrî sîrîrî tîrîuya e'painon aapia amîrî pe ipîkku pe awanîpa, sîrîrî uyapurîi awe'sekunka ya —ta'pî Makuiya.

¹⁰Jesusya mîîkîrî maimu yuuku'pî. Ta'pîiya Makui pî': —Uyeyaton, atarimakî uupiapai. Maasa pra Paapa maimu e'menukasa' man see warantî:
“Ayepotorî neken Paapa yapurîkî.

Mîîkîrî maimu yawîrî neken ako'mankî”,

Dt 6.13

taasai'ya man —ta'pî Jesusya Makui pî'.

¹¹Mîrîrî tîpo Makuiya Jesus rumaka'pî. Moropai inserîyamî' iipî'pî Jesus pia. Inkamoroya ipîika'tî'pî.

Jesus Esenyaka'ma Pia'tî Galiléia Po

(Mc 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹²João Batista yarakkansa' to'ya yekare etasa' tîuya pe, Jesus wî'tî'pî Galiléia pata pona. ¹³Nazaré po aako'mamî pra awanî'pî. Tîîse Cafarnaum cidaderî pona iko'manse attî'pî. Mîrîrî wanî'pî Galiléia ku'pî ena po tîwe'sen pe. Zebulom pata po tîwe'sen pe, moropai Naftali pata pon pe nîrî awanî'pî. ¹⁴Mîrîrî poro attî'pî maasa pra pena attî pe man ta'pî Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaías nurî'tîya yawîrî.

¹⁵Miarî Zebulom pata pona
moropai Naftali pata pona
moropai iku'pî rî'pîkîrî pata pona
moropai iren Jordão ratai pata,
mannî' pata Judeuyamî' pepîn pata'se' pona a'ka erepamî kupî sîrîrî.
Mîrîrî patakon wanî Galiléia pe itese'.

¹⁶Miarî pemonkonyamî' ko'mamî ewaron ta.
Tîîse inkamoroya kure'nan a'ka era'ma kupî sîrîrî.
Eranne' pe inkamoro ko'mamî tîîsa'mantato'kon pî',
tîîse kure'nan a'ka erepamî kupî sîrîrî to' pia

Is 9.1,2

ta'pî Paapa maimu ekareme'nen Isaías nurî'tîya.

¹⁷Mîrîrî pata pai Jesusya Paapa maimu ekaremekî pia'tî'pî. Taapî'tî'pîiya see warantî to' pî': —Paapa yeseru yapisi' pî' esenumenkatî, imakui'pî ankupî'pîkon tîrumakai sîrîrî pata pai. Maasa pra aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' esepônî pî' man. Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya pemonkonyamî' pî'.

Moro'yamî' Yapi'nenan Yanno Jesusya Asakîrîronkon
(Mc 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸Mîrîrî yai Galiléia ku'pî rî'pîkîrî tuutî ye'ka pe, asakî'nankon takon yarakkîronkon moro'yamî' yapi'nenan era'ma'pî Jesusya. Tarrafa ke inkamoro wanî'pî Simão, tiaron itese! Pedro. Moropai itakon André wanî'pî. Moro'yamî' yapisi' pî' to' wanî'pî mîrîrî iku'pî ka. ¹⁹Jesusya ta'pî to' pî': —Aase'nîkon upîkîrî ayenupato'peuya'nîkon. Î' kai'ma upemonkono pe pemonkonyamî' kupîkonpa. Moro'yamî' yapisi'ya'nîkon manni' warantî to' maakonpa —ta'pîiya.

²⁰Inkamoroya ka'ne' pe teese'mi'tapai moro'yamî' yapi'to' tîuya'nîkon rumaka'pî moropai to' wî'tî'pî Jesus pîkîrî.

²¹Inî'rî miarî ya panpî' tuutî, tiaronkon takon yarakkîronkon nîrî era'ma'pî Jesusya. Inkamoro wanî'pî Zebedeu munkîyamî' pe. Tiago moropai itakon João, inkamoro wanî'pî tîyunkon pokonpe kanau ya'. Tîtarrafarikon rumentannî'pîti pî' to' tîse Jesusya to' yanno'pî. ²²Moropai inkamoroya tîyunkon nîmî'pî moropai tîkanaukon nîmî'pî to'ya. Moropai to' wî'tî'pî Jesus pîkîrî.

Itekare Ekaremekî Pinunpa Jesusya
(Lc 6.17-19)

²³Mîrîrî yai Jesus asarî'pî tamî'nawîrî Galiléia pata poro to' epere'to'kon yewî' tapî'. To' yenupa pinunpa'pîiya morî itekare pî'. Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî kupî ekareme'pî'tî'pîiya. Moropai pri'yawonkon pepîn yepî'tî pinunpa'pîiya tamî'nawîron to' yeparankon yapai. ²⁴Mîrîrî warantî ikupî Jesusya yekare eseta'pî tamî'nawîrî Síria pata poro. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî'ya tonpakon pri'ya pra tîwe'sanon enepî'pî to'ya. Tîmoronkon epu'nenan tamî'nawîron pî' o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon moropai asakoi'kon pepîn eke'nepami'san enepî'pî to'ya to' yepî'tîto'pe Jesusya kai'ma. Moropai inkamoro yepî'tî'pîiya tamî'nawîrî. ²⁵Arinîkon pemonkonyamî' wî'tîpî'tî'pî Jesus pîkîrî Galiléia pata ponkon Decápolis pata ponkon Jerusalém pata ponkon Judéia pata ponkon moropai iren Jordão ratai ponkon wî'tîpî'tî'pî Jesus pia.

Wî' Po Si'ma Jesusya Itekare Ekaremekî

5 ¹Arinîkon pemonkonyamî' era'ma tîuya pe Jesus enuku'pî wî' pona. Moropai eereuta'pî. Eereutasa' tanne inenupa'san ipemonkonoyamî' iipî'pî iipia aminke pra. ²Moropai inkamoro yenupa pia'tî'pîiya. Ta'pîiya to' pî':

Morî Pe E'nîto' Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 6.20-23)

- 3 —Morî pe pu'kuru mannankan î' ton pra tîwe'sanon wanî.
Mannankan Paapa pia tîntîrîkon ton pra awanî epu'nenan.
Morî pe to' wanî maasa pra inkamoro esa' pe Paapa wanî moropai
ipemonkono pe to' ko'mamî.
- 4 Morî pe pu'kuru mannankan tîkaruwasenon wanî.
Imakui'pî pî' to' karau tanne, Paapaya to' pîika'tî taatausinpai to'
e'to'pe.
- 5 Morî pe pu'kuru mannankan moo tîwe'sanon, tiwinarî
teekore'masanon pepîn wanî.
Morî pe to' wanî maasa pra sîrîrî pata tîrî Paapaya to' pata'se'
ton.
- 6 Morî pe pu'kuru mannankan wanî kure'ne Paapa yeseru anku'pai
tîwe'sanon.
Inkamoro wanî mannankan emi'ne tîwe'sanon moropai tuna
aninnîpai tîwe'sanon warantî.
Maasa pra kure'ne yairî e'pai to' wanî ye'nen.
Morî pe to' wanî maasa pra inkamoro pia Paapaya teseru ku'to'pe
to'ya itîrî to' pia.
- 7 Morî pe pu'kuru mannankan pemonkonyamî' sa'namanenan wanî,
maasa pra to' sa'nama Paapaya.
- 8 Morî pe pu'kuru mannankan imakui'pî ton pra tîwe'sanon wanî,
maasa pra inkamoroya Paapa era'ma.
- 9 Morî pe pu'kuru mannankan pemonkonyamî' ekore'ma'san
mana'pokanenan wanî.
Maasa pra inkamoro mana'pokanenan esatî to'ya Paapa munkî
pe.
- 10 Morî pe pu'kuru mannankan tîwe'taruma'tisanon wanî.
Yairî Paapa yeseru kupî to'ya wenai to' taruma'tî to'ya.
Inkamoro awanî taatausinpai maasa pra Paapa, tesa'kon pia to'
ko'mamî ipemonkono pe,

—ta'pî Jesusya to' pî'.

11 —Morî pe pu'kuru amîrî'nîkon wanî teuren amu'tunpakon to'ya
tanne. Moropai awinîkîi'nîkon to' eseurîma seru'ye' pe. Moropai
tu'ke imakui'pî kupî to'ya awinîkîi'nîkon upemonkono pe awanîkon
wenai. 12 Mîrîrî ye'nen taatausinpai pu'kuru e'tî mararî pra. Maasa pra
aapia'nîkon tîntîrî ton konekasa' Paapaya man ka' po. Mîrîrî warantî nîrî
pena amîrî'nîkon rawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'
nurî'san taruma'tî'pî to'ya, ataruma'tîuya'nîkon manni' warantî
—ta'pîiya.

Jesus Eseurîma Pan Pî' Moropai Uweiyukon Pî'
(Mc 9.50; Lc 14.34-35)

¹³Jesusya to' yenupa ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Amîrî'nîkon yeseru wanî pan warantî morî pe pemonkonyamî' pîika'tîton pe. Tîîse inî'mîra pan enasa' ya, morî pe awanî pepîn. Ipo'mîra awanî. Pan pe awanî pepîn. Moropai mîrîrî wanî î' pe pra rî. Moropai mîrîrî papo to'ya poro pona pemonkonyamî'ya mîrîrî yaki'tapapîti tuutîkon kaisarî.

¹⁴Moropai tiaron ekaremekî'pîiya. Ta'pîiya: —Amîrî'nîkon yeseru wanî pata weiyu warantî tamî'nawîronkon nera'maton pe. A'kî, cidade konekasa' wî' po tîwe'sen era'ma tamî'nawîronkonya e'painon. Teesera'masen pepîn eena eserîke pra awanî, kawîne tîwanî ye'nen aronne eesera'ma ko'mannîpî.

¹⁵Moropai anî'ya tî'kuma'tu yawittanîpî pepîn e'painon waikîra'pî yo'koi itîrîpa. Tîîse yawittanîpîiya itaponse' pe tînkoneka'pî pona itîrîpa. Tamî'nawîronkon wîttî ta tîwe'sanonya era'mato'pe to' weiyu'mato'peiya.

¹⁶Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon yeseru e'pai awanî aweiyukon warantî. Tiaronkonya ayeserukon era'mato'pe morî pe pu'kuru. Moropai mîrîrî ayeserukon wenai inkamoroya nîrî Paapa ka' pon yapurîto'pe —ta'pîiya.

Jesus Eseurîma Moisés Nurî'tîya Yenupanto' Pî'

¹⁷Inî'rî Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —Moisés nurî'tîya ayenupato'kon moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tîya ayenupato'kon yaretî'kai uui'sa' kai'ma kîsenumenkatî. Mîrîrî yaretî'kai uui'sa' pra wai. Tîîse uui'pî'pî î' taato'pe awanî ekareme'se apî'nîkon. Moropai mîrîrî unkupî ekareme'sai'ya yawîrî iku'to'peuya uui'pî'pî. ¹⁸Maasa yairon pî' tauya etatî. Ka' moropai pata ataretî'ka pîkîrî, Moisésya yenupanto' ataretî'ka pepîn. Tîîse tamî'nawîrî aako'mamî itonpa emo'ka pepîn. Tîîse tamî'nawîrî taasai'ya yawîrî awe'kupî e'to' yawîrî tamî'nawîron ataretî'ka pîkîrî. ¹⁹Tîîse anî'ya Moisésya yenupanto' yawîrî ikupî tanne tîîse tiwin mîrîkkî ipureme'sai'ya ya, moropai mîrîrî ke tiaron yenupaiya ya, ikupî tîuya manni' warantî. Paapa pia mîîkîrî wanî tiaronkon ipemonkonoyamî' ma're awanî. Tîîse anî'ya Moisésya yenupanto' yawîrî pu'kuru ikupî ya moropai mîrîrî ke tiaronkon yenupaiya ya innape kupî tîuya manni' warantî, mîîkîrî wanî ipîkku pe pu'kuru Paapa pia, tiaronkon ipemonkonoyamî' yentai. ²⁰Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon. Morî ayeserukon awanî ya, manni'kan Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon yeseru kaisarî moropai fariseuyamî' yeseru kaisarî, ipemonkono pe aako'mamîkon pepîn Paapa pia. Tîîse morî panpî' to' yeseru yentai ayeserukon e'pai awanî aako'mamîkonpa Paapa pia ipemonkono pe —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesus Eseurîma Esewanmîrînto' Pî'

²¹Jesusya ta'pî: —Pena atamokon rî'san pî' î' ta'pî epu'tî pî' naatî? Ta'pî see warantî:

“Pemonkon kî'wîtî. Anî'ya pemonkon wîisa' ya mîîkîrî yarî e'pai awanî ipîkku tîwe'sen juiz pia”.

Êx 20.13; Dt 5.17

²²Tîise uurîya taa sîrîrî apî'nîkon. Anî' ekore'masa' ya tonpa yarakkîrî mîîkîrî yarî to'ya e'pai awanî ipîkku pe tîwe'sen juiz pia. Moropai anî'ya taa ya tonpa winîkîi “Î' epu'nen pepîn amîrî”, taiya ya ipî', mîîkîrî yarî to'ya ipîkku pe tîwe'sanon to' yepurukon pia itaruma'tîto'pe to'ya. Moropai anî'ya tonpa esatî ya, “Imakui'pî amîrî, pakko”, taiya ya, nari' pe awanî. Tîwarî e'pai awanî mîîkîrî yenumî Paapaya namai apo' ya' aaranto'pe.

²³Mîrîrî ye'nen Paapa yapurî pe antîrî tîrîya yai tîise awenpenata ayonpa awinîkîi ekore'ma'pî moro awanî pî'. ²⁴Mîrîrî tanne, moro antîrî nîmîkî moropai atîkî e'mai' pe ayonpa pia. Yarakkîrî ayeseru konekata. Moropai tamî'nawîrî morî pe teekonekai enna'pokî Paapa yapurî pe antîrî tîrîpa.

²⁵Mîrîrî warantî ayeyatonya ayarî ya juiz pia, ka'ne' pe ayeserukon konekatî ayeyaton yarakkîrî apî' eeseurîma rawîrî. Mîrîrî kupîya pra awanî ya, ayarîya ipîkku pe tîwe'sen pia. Moropai mîîkîrî juizya amîrî rumaka surara yenya'. Moropai mîîkîrîya ayarakkamo atarakkannîto' ta. ²⁶Tauya sîrîrî apî' mîrîrî atarakkannîto' tapai eepa'ka pepîn ka'ne' pe. Tamî'nawîrî mîrîrî ankupî'pî ye'maya pîkîrî aako'mamî —ta'pî Jesusya.

**Jesus Eseurîma Imakui'pî Pe Uno'pîkon
Tîrumakai Tiaron Yarakkîrî E'nîto' Pî'**

²⁷—Î' taasa' to'ya epu'tî pî' naatîi.

“Tîno'pî ke si'ma wîrî'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra e'tî. Moropai tînyo ke si'ma tiaron warayo' yarakkîrî tîwe'se pra e'tî”.

Êx 20.14; Dt 5.18

²⁸Tîise uurîya taa sîrîrî apî'nîkon anî'ya wîrî' era'ma ya, moropai yarakkîrî e'pai tîwanî pî' eesenumenka ya, yarakkîrî mîîkîrî e'sa' mîrîrî tewan ya'. ²⁹Mîrîrî ye'nen wîrî' era'maya ya ayenu meruntî winon ke imakui'pî kupîya emapu'tîiya. Mîrîrî namai imo'kakî, yenunkî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra asakî'ne ayenu tîise, imakui'pî ku'sa'ya ya, attî apo' ya' ankupî'pî wenai. Mîrîrî ye'nen morî pe panpî' awanî itenu pra aako'mamî ya imakui'pî tîku'se pra. ³⁰Moropai ayenya meruntî winonya imakui'pî kupîya emapu'tî ya, mîrîrî merenkî'kî moropai yenunkî imakui'pî kupîya namai. Maasa pra ayenya merenkî'sa'ya ya, aako'mamî enen ipatîkarî. Mîrîrî wanî morî pe panpî', asakî'ne ayenya tîise apo' ya' attî yentai —ta'pî Jesusya.

Imakui'pî Pe Awanî
Tîno'pî Rumaka Pî' Teesenumenkassen Pia
(Mt 19.9; Mc 10.11-12; Lc 16.18)

31—Taasa' to'ya man nîrî see warantî:

“Anî'ya tîno'pî rumaka ya, irumaka tîuya kaaretarî tîrîiya e'pai awanî iipia”,

Dt 24.1

taa to'ya. ³²Tîise uuriya taa sîrîrî apî'nîkon, anî'ya tîno'pî rumaka ya tiaron warayo' yarakkîrî awe'sa' pra tîise, mîikîrîya imakui'pî kupî tîno'pîya emapu'tî mîrîrî. Maasa pra tiaron warayo' yarakkîrî awanî emapu'tîiya aaniyotasa' ya. Moropai manni' warayo' yarakkîrî awanî manni'ya nîrî imakui'pî kupî —ta'pî Jesusya.

Seru' Pe Unkupîkon Ton Pepîn Pî'
Eseurîman E'pai Pra Awanî

33—Epu'nenan nîrî amîrî'nîkon pena atamokon nurî'tî pî' î' kai'ma ta'pî.

“Î' taasa'ya'nîkon ya Paapa pî', ta'pîya'nîkon yawîrî iku'tî, seru'ye' pe tîwe'se pra”,

Lv 19.12; Nm 30.2

taa to'ya. ³⁴Tîise uuriya taa sîrîrî apî'nîkon. Amîrî'nîkon esenumenka see warantî. Paapa winîkîi pra tauya ya, î' wani' awanî pepîn î' ta'pîuya yawîrî pra ikupîuya, taaya'nîkon. Tîise ka' winîkîi teeseurîmai pra e'tî. Maasa pra Paapa yaponse' pe awanî mîrîrî mîito'pe. ³⁵Moropai pata winîkîi tîkai pra e'tî. Maasa pra Paapa puu yaponse' pe awanî mîrîrî mîito'pe. Moropai Jerusalém cidaderî winîkîi tîkai pra e'tî. Maasa pra Paapa pata'se' pe awanî mîrîrî mîito'pe. ³⁶Moropai apu'pai winîkîi tîkai pra e'tî. Maasa pra apu'pai si'po miakanmaya pepîn e'painon aimutun pe awe'to'pe. Moropai aimutun miakanmaya pepîn îrikkutun pe awe'to'pe. ³⁷Mîrîrî ye'nen î' winîkîi takai pra e'tî, innape amaimukon wanî ekaremekîkonpa. Tîise amaimukon e'pai awanî see warantî: Inna, kaane, kai'ma. Maasa pra tu'kan î' taato'ya'nîkon amaimukon wanî makui winîpai tui'sen pe.

Tiaron Pî' Ese'man E'pai Pra Awanî
(Lc 6.29-30)

38 Jesusya ta'pî: —Î' ta'pî to'ya epu'nenan amîrî'nîkon:

“Anî'ya ayenu pona apa'tî ya, mîikîrî ayenu yai apa'tîtîponya tîmoron epu'tî e'pai awanî akaisarî. Moropai mîrîrî warantî aye pona apa'tîtîponya tîmoron epu'tî e'pai awanî akaisarî aye'mapa”,

Êx 21.24; Lv 24.20; Dt 19.21

taa Moisés nurî'tîya yenupanto'. ³⁹Tîise uurîya taa sîrîrî apî'nîkon, amîrî winîkîi imakui'pî ku'nen pî' teese'mai pra e'kî. Anî'ya ayenpata pona apa'tî ya, iratai winî era'tîkî apa'tîto'peiya. ⁴⁰Moropai anî'ya ayarî ya ipîkku tîwe'sen juiz pia apon ke ye'mapa, tîwî apon mo'kaiya. Tîwî aya'san nîrî yariya î' rî kî'kupîi mîîkîrî yarakkîrî. ⁴¹Moropai anî'ya taa ya apî': “Uyemanne yaakî aminke pu'kuru pra tiwin quilómetro kaisarî”, taiya ya, itîpai pra awanî tanne, tîise yaakî asakî'ne quilómetros kaisarî yariya e'pai awanî, tu'se awanî'pî yentai. ⁴²Moropai anî' erepamî ya aapia î' rî esa'se. Mîîkîrî pia inesatî'pî tîkî. Moropai anî' erepamî ya aapia tîniru esa'se, a'noko'pî pe era'makî tîwî tîku'se pra —ta'pî Jesusya.

Uyeyatonkon Pe Tîwe'sen Sa'nama E'pai Awanî

(Lc 6.27-28; 32-36)

⁴³—Î' ta'pî to'ya epu'nenan amîrî'nîkon:

“Ayonpa awakîrîkon pu'kuru sa'nama e'pai awanî. Moropai ayeyaton ku'tî ayewanma pe”,

Lv 19.18

taa to'ya. ⁴⁴Tîise uurîya taa sîrîrî apî'nîkon, anî' ayeyatonkon pe tîwe'sen wanî ya, mîîkîrî sa'namatî kure'ne. Moropai epîrematî mîîkîrî ataruma'tînenkon pona. ⁴⁵Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, ayunkon ka' pon munkîyamî' pe awanîkonpa. Maasa pra mîîkîrîya tamî'nawîronkon ton pe wei tîrî, morîkon ton pe moropai imakui'san ton pe. Mîîkîrîya kono' tîrî, morî ku'nenan ton pe moropai imakui'pî ku'nenan ton pe. ⁴⁶Tîise amîrî'nîkonya awakîrîkon neken ayonpakon sa'nama ya tiaronkon tîsa'namai pra. Tîise î' ton pe mîrîrî warantî si'ma “Paapa winîpainon yapisûya”, kai'ma eesenumenkakon? A'kî, mîrîrî warantî nîrî imakui'sanya, tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanonya ikupî. ⁴⁷Moropai eeseurîmakon ya awakîrîkon neken ayonpakon yarakkîrî, tiaronkon yarakkîrî teeseurîmai pra, î' pe pra rî awanî. Mîrîrî warantî Paapa epu'nenan pepînya nîrî ikupî. ⁴⁸Mîrîrî ye'nen yairî pu'kuru e'tî e'to' yawîrî. Yairî pu'kuru ayunkon Paapa, ka' pon awanî manni' warantî awanîkonpa —ta'pî Jesusya.

Tîwe'taruma'tîsanon Pia Untîrîkon Pî' Eeseurîma

6 ¹Jesusya taa ko'mannîpî: —Aka! tîwarî panpî' e'tî Paapa yapurî yeseru pî'. Tiaronkonya ayera'mato'kon pe pra neken. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, Paapa, ayunkon ka' pon nîtîrî, iwinîpainon yapisîya'nîkon pepîn.

²Mîrîrî ye'nen anî' tîwe'taruma'tîsen pia î' rî tîsa'ya'nîkon ya, “Mîrîrî kin tîrî pî' wai koo iipia rî”, kîkatî, manni'kan seru'ye' pe teesenu'tîsanonya ikupî warantî pra. Maasa pra inkamoroya iku'pîti Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon kaisarî. Moropai pemonkonyamî' wîtîto'kon, e'makon kaisarî pemonkonyamî'ya tapurîto'kon pe kai'ma. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn, maasa

Paapa winîpainon yapisî to'ya pepîn. Maasa pra aasîrî pemonkonyamî' piapai yapisî'pî to'ya. ³Tîise amîrîya î' rî tîrî ya, tîwe'taruma'tîsen pia itîîkî ama' pe, anî' ayonpa pî' teekareme'se pra, î' ku'sa'ya epu'tîiya namai. ⁴Mîrîrî antîrî'pî epu'tî anî'ya e'pai pra man. Tîise ayun, tamî'nawîron era'manenya î' ku'sa'ya era'ma. Mîrîrî wenai aapia tîntîrî tîrîiya.

Jesusya Yenupan Epîremanto' Pî'

(Lc 11.2-4)

⁵—Eepîremakon ya, manni'kan seru'ye' pe tîwe'sananya ikupî warantî kî'ku'tîi. Maasa pra inkamoro epîremapîti Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon tapî' satippe si'ma. Moropai to' epîremapîti e'makon, pemonkonyamî' wîtîto', e'makon era'tîto'kon ta pî' si'ma. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tera'mato'kon pe kai'ma, mîrîrî kupî to'ya. Ayenku'tûya'nîkon pepîn. Inkamoroya tamî'nawîrî tînapisîkon yapisî'pî pemonkonyamî' winîpai, Paapa winîpai î' yapisî to'ya pepîn. ⁶Tîise mîrîrî warantî pra amîrî'nîkonya ikupî e'pai man. Eepîremakon ya, ayewî'kon ta ewontî. Moropai ayewî'kon mana'ta yarakkantî, anî'ya aya'makon namai. Moropai epîrematî, manni' anî' nera'ma pepîn, Paapa pî'. Moropai mîîkîrî tamî'nawîrî î' konekaya'nîkon era'manenya tîntîrî tîrî aapia'nîkon.

⁷Eepîremato'kon yai, eepîremakon ya, se' tapairî mai tinna'popî'se pra e'tî, manni'kan Paapa epu'nenan pepînya ikupî manni' warantî. Maasa pra inkamoro epîrema kusan pe tiwinan mana'popîti pî' to' ko'mamî. Mîrîrî warantî neken Paapaya teepîremanto'kon eta kai'ma to' esenumenka. ⁸Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî, inkamoro warantî pra e'tî. Maasa pra Paapa ayunkonya tamî'nawîron î' itu'se awe'to'kon epu'tî pî' man, maasa esatîya'nîkon rawîrî epu'tî pî' man. ⁹Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî, epîrematî see warantî:

“Paapa anna yunkon, amîrî ka' po tîîko'mansen.

Tamî'nawîronkonya morî pe pu'kuru amîrî wanî epu'tî yu'se wai.

¹⁰ Amîrî wanî tamî'nawîronkon esa' pe.

Asi'kî anna pia, anna esa' pe awanîpa.

Itu'se awe'to' yawîrî ikupî annaya yu'se wai,
tarîni' sîrîrî non pona, morî pe pu'kuru ka' po awanî manni' warantî.

¹¹ Sîrîrîpe itu'se anna e'to' tîîkî, anna yekkari ton.

Itîîkî anna pia î' ton pra anna wanî namai, Paapa.

¹² Moropai Paapa, anna nîkupî'pî imakui'pî awinîkîi iku'kî aawanmîra, anna wanmîra tamî'nawîronkon nîkupî'pî imakui'pî anna winîkîi kupî annaya warantî.

¹³ Moropai anna pîika'tîkî, imakui'pî ena namai anna yentai.

Moropai Makui mo'kakî anna piapai, Paapa.

Maasa pra amîrî wanî anna esa' pe.

Meruntî ke amîrî wanî tamî'nawîronkon yentai ipatîkarî.

Morî pe aako'mamî ikî'pî ton pra.

Mîrîrî warantî awanî pe man”.

Sîrîrî warantî epîrematî —ta'pî Jesusya.

¹⁴—A'kî, tauya sîrîrî apî'nîkon. Anî'kan nîkupî'pî imakui'pî awinîkîi'nîkon kupîya'nîkon ya aawanmîra'nîkon, Paapa ka' ponya nîrî tîiwanmîra ikupî, imakui'pî ankupî'pîkon. ¹⁵Tîise aawanmîra'nîkon imakui'pî to' nîkupî'pî kupîya'nîkon pra awanî ya, mîrîrî warantî nîrî Ayunkonya ankupî'pîkon imakui'pî kupî pepîn tîiwanmîra.

Yekkari Wanî Tonpai Pra Epîreman Pî'
Jesus Eseurîma

¹⁶Moropai ayekkarikon tonpai pra eepîremakon ya, yairî ma're ayenpatakon tîku'se pra e'tî, manni'kan teesenu'tîsanonya ikupî manni' warantî. A'kî inkamoroya mîrîrî warantî ikupî maasa pra tamî'nawîronkonya tekkarikon tonpai pra teepîremakon era'mato'pe kai'ma. Ayenku'tîuya'nîkon pepîn, aasîrî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' tera'matîpono'san winîpai yapîsî'pî to'ya. Inî' panpî' yapîsî to'ya pepîn Paapa piapai. ¹⁷Tîise amîrî'nîkon epîrema ya, ayekkarikon tonpai pra, ayenpatakon ronatî. Moropai apu'paikon yakinatî, ¹⁸tiaronkonya ayekkarikon tonpai pra eepîremakon epu'tî namai. Tîise Ayunkon neken, Paapa anî' nera'ma pepînya ayepu'tîkon ayekkarikon tonpai pra eepîremakon. Moropai mîîkîrîya, ama' pe î' kupîya'nîkon era'manenya tîntîrî tîrî aapia'nîkon.

Uyemannekon Pî' Jesus Eseurîma
(Lc 12.33-34, 11.34-36, 16.13, 12.22-31)

¹⁹Moropai ta'pîiya: —Tarî non po ipîkku pe awanîkon pî' teesenumenkai pra e'tî. Maasa pra tarî mîrîrî ayemannekon, aponkon yaku o'ma'konya. Moropai tarî ama'ye'konya ayama'runkakon. ²⁰Mîrîrî warantî awanî namai, ayemannekon ton konekaya'nîkon yuwatî ka' po. Miarî o'ma'ya aponkon yaku pepîn. Miarî ayemannekon karau pepîn, aataretî'ka pepîn. Moropai miarî ama'ye'konya ayama'runkakon pepîn. ²¹Miarî ikonekatî, maasa pra o'non pata po ayemannekon konekasa'ya'nîkon ya, manni' pata eesenumenkato'kon wanî aako'mamîkon pî' —ta'pî Jesusya.

²²Jesusya ta'pî: —A'kî, î' kai'ma esenumenkan wenai yairî, yairî pra uyeserukon wanî epu'tî, u'kuma'tuya itu'na uweiyu'makon warantî. Yairî esenumenkan ya, anne' pe pra si'ma esenku'tîn pepîn. ²³Tîise yairî pra esenumenkan ya, anne' pe e'nî ye'nen, esenku'tîn mîrîrî. Mîrîrî ye'nen uuwarîrî'nîkon esenku'tînsa' ya, kure'ne pu'kuru esenku'tînsa' mîrîrî, ewaron ta e'nî warantî.

²⁴Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Anî' wanî eserîke pra man, asakî'ne tîkaraiwarî ke. Maasa pra tiaron yapurîiya morî pe tiaron yentai. Moropai tiaron mu'tunpaiya tiaron maimu yawîrî awanî. Tîise tiaron pîinamaiya pepîn. Mîrîrî warantî Paapa poitîrî pe e'nî eserîke pra man, inî' panpî' tîniru yu'se eseka'nunkan ya —ta'pî Jesusya.

Tarî Ko'mannîto' Pî' Esenenmenkanto'

25—Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon, ayekkarikon ton pra awanî pî' teesenumenkai pra e'tî, moropai awukukon ton pra awanî pî'. Moropai aponkon ton pra awanî pî' kîsenumenkati. Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon, ipîkku pe panpî' Paapa nîrîrî'pî uuko'mannîto'kon wanî uyekkarikon yentai. Moropai intîrî'pî uyesa'kon wanî ipîkku pe panpî' uponkon yentai. „Manni' ipîkku pe tîwe'sen tîsai'ya ya, ima're tîrîiya nîrî.” 26Maasa esenumenkati toronyamî' pî'. To' esenyaka'ma pepîn tekkarikon ton pîmî pî'. Moropai tekkarikon mo'ka pî' to' esenyaka'ma pepîn. Moropai tekkarikon yewî' ton koneka to'ya pepîn. Tîise Ayunkonya inkamoro ko'mannîpî mîrîrî. To' ya're' ton tîrîiya. Amîrî'nîkon kanan? Î' kai'ma eesenumenkakon? Inkamoro toronyamî' ko'mannîpî tîuya yentai aako'mannîpîkon Paapaya, maasa pra toronyamî' yentai awanîkon ye'nen. 27Mîrîrî warantî teesenumenka wenai anî'ya inî' panpî' tîiko'manto' ton kupî pepîn tarî non po. Mîrîrî ye'nen kîsenumenkati mîrîrî pî'.

28Tîise î' ton pe aponkon ton pra awanî pî' eesenumenkakon mîrîrî? Maasa esenumenkati parî' yari'ku, kono' waiyi keren pon pî'. To' esenyaka'ma pepîn mîrîrî eporîpa moropai tîponkon ton si'pîmî to'ya pepîn. 29Tîise tauya sîrîrî apî'nîkon, to' yari'kukon wanî morî pe pu'kuru. To' warantî anî' eponî pepîn. Teuren Salomão nurî'tî ipîkku pe tîwe'sen eponî morî tîpon ya'. Teuren tîise to' warantî awanî pepîn. 30Paapaya parî' keren pon yari'kutannîpî. Tîise manni' parî' ko'mamî pepîn kure'ne. Sîrîrîpe eesera'ma moropai penane awa'pî'ta. Mîrîrî kupî tîuya yentai pu'kuru Paapaya amîrî'nîkon eponî morî pe awanîkonpa. Î' ton pe mararî mîrîkkî innape ikupîya'nîkon mîrîrî?

31Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî, mîrîrî aako'manto'kon pî' teesenumenkai pra e'tî. Kîkati aawarîrî'nîkon: “O'non pata uya're' ton moropai uwuku ton moropai upon ton eporîuya e'painon?” kîkati. 32Manni'kan Paapa epu'nenan pepînya mîrîrî warantî taa ko'mannîpî maasa pra itu'se tîwe'to'kon pî' to' esenumenka kure'ne. Mîrîrî warantî pra amîrî'nîkon e'pai awanî. Maasa pra ayunkon Paapa ka' ponya tamî'nawîrî î' itu'se awe'to'kon epu'tî pî' man. 33Tîise e'mai' pe Paapa yenyâ' eturumakati, ayepotorîkon pe awe'to'pe. Moropai î' itu'se Paapa e'to' yawîrî iku'tî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, tamî'nawîrî manni' itu'se awe'to'kon tîrîiya aapia'nîkon. 34Mîrîrî ye'nen penanan wei pî' teesenumenkai pra e'tî. Tîise sîrîrîpan pî' neken esenumenkati. Maasa pra penanan weiyu yainon ton moro man. Moropai wei kaisarî moro man mîrîrî weiyu yainon ton. Mîrîrî ye'nen eerepamî rawîrî kîsenumenkati mîrîrî pî' —ta'pî Jesusya.

Tiaronkon Pî' Atako'menkan Namai, Taa Jesusya

(Lc 6.37-38,41-42)

7 ¹Jesusya ta'pî: —Tiaronkon nîkupî'pî pî' taatako'menkai pra e'tî, anî' atako'menka namai ankupî'pîkon pî'. ²Maasa pra tiaronkon

pî' aatako'menkakon warantî tiaron atako'menka apî'nîkon. Tiaronkon pî' ankupî'pîkon warantî ikupîiya apî'nîkon. ³Moropai ta'pîiya inî'rî: —Î' wani' awanî ye'nen kin ayonpa nîkupî'pî, iteseru era'maya mîrîrî morî pe, ayeseru itentai ankupî'pî nura tera'mai pra. ⁴Tîise î' ton pe mîrîrî warantî taaya ayonpa pî'. “Maasa ayenu yawon mo'kato'peuya”, taaya si'mîrîkkî pe tîwe'sen pî'. Tîise î' wani' awanî ye'nen kure'nan yei warantî tîwe'sen ayenu ya' era'maya pepîn? ⁵Amîrî'nîkon seru'ye'kon teesenku'tisanon aawarîrî'nîkon. E'mai' pe ayeserukon era'matî, ikonekatî morî pe. Mîrîrî ayeseru tîkonekai ayonpa yeseru konekai attîpa.

⁶Moropai ta'pîiya: —Paapa maimu etatîponkon tîise innape iku'nenan pepîn, inkamoro ye'ka pî' kîsekareme'tî. Inkamoro wanî sokoro' pe arinmarakayamî' warantî. Mîrîrî yu'se pra tîwanîkon wenai awinîkkî'nîkon to' ekore'ma. Moropai morî epe'ke pe tîwe'sen diamante itese' yenumî e'pai pra awanî porcoyamî' kore'ta. Maasa pra inkamoroya yaki'tapapîti. Mîrîrî warantî inkamoro Paapa maimu yu'sankon pepîn pemonkonyamî' wanî porcoyamî' warantî —ta'pî Jesusya.

Paapa Pî' Esa'to' Pî' Jesus Eseurîma

(Lc 11.9-13)

7—Tîise tauya sîrîrî apî'nîkon esatî pî' ako'mantî teeseta'kai pra, moropai yapîsiya'nîkon. Moropai yuwa pî' aako'mantî moropai eporîya'nîkon. Moropai mana'ta pa'tî pî' ako'mantî moropai wîtî esa'ya yarakkanmoka. ⁸Maasa pra tamî'nawîronkon esa'nenanya tînesatî'pîkon yapîsî. Moropai yuwanenanya tînuwakon eporî. Moropai mana'ta pa'tînen pia mana'ta atarakkanmoka.

⁹A'kî, anmukukonya tiyu ton esatî ya apî'nîkon, inesatî'pî pepîn tî' tîrîya'nîkon e'painon iipia, ikei esa'sai'ya tanne? ¹⁰Moropai tiyo' ton moro' esa'sai'ya tanne, inesatî'pî pepîn îkkî tîrîya'nîkon pepîn iipia? Kaane, inesatî'pî tîrîya'nîkon e'painon. ¹¹Amîrî'nîkon wanî imakui'pî ku'nenan pe teuren. Tîise anmukukon pia morî tînenan amîrî'nîkon, imakui'pî tînenan pepîn. Mîrîrî morî tîrîya'nîkon manni' yentai, Paapa ka' ponya manni'kan tîpî' esa'nenan pia morî tîrî —ta'pî Jesusya.

¹²—Mîrîrî ye'nen tiaronkon yarakkîrî morî ku'tî, inkamoroya nîrî morî kupî yu'se awanîkon yawîrî. Mîrîrî warantî iku'to'pe Moisés nurî'tîya yenupanto' wanî mîrîrî. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî'ya yenupanto' wanî mîrîrî.

Asakî'nan E'ma

(Lc 13.24)

¹³Moropai ta'pî Jesusya: —E'ta'ka mana'ta yai ewontî. Maasa pra awene' mana'ta moropai awene' e'ma, mîrîrî wanî ataka'manto' ya' yaaton pe. Mîrîrî wanî sa'me pra. Mîrîrî ye'nen tu'kankon pemonkonyamî' esenku'tisa' wîtî mîrîrî ataka'manto' ya'. ¹⁴Tîise mana'ta e'ta'ka tauya manni' moropai e'ma siiruru

mîrîrî wanî yaaton pe ipatîkarî ko'mannîto' pata pona. Mîrîrî wanî sa'me. Mîrîrî ye'nen tu'kankon pepîn pemonkonyamî' wîtî mîrîrî e'ma taawîrî —ta'pî Jesusya.

Seru'ye'kon Profetayamî'

(Lc 6.43-44)

¹⁵Moropai Jesusya ta'pî: —Tîwarî panpî' e'tî seru'ye' pe yenupatonkon pî'. Inkamoro iipî Paapa pemonkonoyamî' yenku'tîi innape tîmaimukon wanî kai'ma to' e'to'pe. Tîise mîrîrî to' yeseru to' nîkupî wanî kaikusiyamî' yeseru warantî nari' uurî'nîkon pia. ¹⁶Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkonya epu'tî to' nîkupî wenai. Maasa sîrîrî epu'tî —ta'pîiya. —Mî'nî ye' epeta pepîn e'painon uva pe. Moropai figo pe mî'nî ye' epeta pepîn e'painon. ¹⁷Tîise tamî'nawîron yei morîya morî pe teperu tîrî. Moropai yei pakkori'tasa'ya teperu tîrî imakui'pî pe. ¹⁸Mîrîrî ye'nen yei morîya imakui'pî pe teperu tîrî pepîn. Moropai yei pakkori'tasa'ya morî pe teperu tîrî pepîn. ¹⁹Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî yei morî pe pra teperu tîinen ya'tî to'ya. Moropai mîrîrî yenumî apo' ya' aaranto'pe. ²⁰Mîrîrî warantî inkamoro seru'ye' pe tîwe'sanon yeseru epu'tîya'nîkon î' to' nîkupî wenai. Mîrîrî warantî to' epu'tîya'nîkon —ta'pî Jesusya.

Anî' Ewomî Pe Nai Paapa Pia

(Lc 13.25-27)

²¹Ta'pî Jesusya: —Tamî'nawîronkonya taa kupî sîrîrî upî': “Anna yepotorî”, taa to'ya. Tîise tamî'nawîrî inkamoro mîrîrî taatîpono'san wîtî pepîn Paapa pia. Tîise manni'kan neken î' itu'se uyun Paapa e'to' manni' yawîrî ikonekanenan, inkamoro neken wîtî iipia, ipemonkono pe. ²²Î' pensa mîrîrî taa to'ya weiyu erepamî yai, tu'kankon pemonkonyamî'ya taa kupî sîrîrî. “Anna yepotorî, anna eseurîma'pî Paapa maimu ekaremekî pî' ayese' wenai tiaronkon pî'. Moropai amîrî anna yepotorî ese' pî' pemonkonyamî' ya' ewomî'san imariwa'yamî' yenpa'ka'pî annaya tu'ke. Moropai tu'ke ite'ka anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'pîtî'pî annaya ayese' pî'”, taa to'ya kupî sîrîrî. ²³Inkamoro maimu yuukuuya kupî sîrîrî see warantî: “Anî'kan pe awanîkon epu'tîuya pra wai. Atarimatî uupiapai. Umaimu yu'nenan pepîn amîrî'nîkon. Imakui'pî kupî pî' tîîko'mansenon amîrî'nîkon”, tauya to' pî' —ta'pî Jesusya.

Asakî'nankonya Tewî'kon Koneka

(Lc 6.47-49)

²⁴Tamî'nawîrî mîrîrî taa yaretî'ka tîuya pe, Jesusya ta'pî: —Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka pe umaimu etanen neken pepîn tîise iku'nen wanî? Mîîkîrî wanî epu'nen pe pu'kuru. Awanî manni' warayo' epu'nen pe tîwe'sen warantî. Mîîkîrîya tewî' ton koneka'pî sa'man po eesenumî namai. ²⁵Tewî' konekasai'ya tanne, kono' rena'pî mararî pra. Tuna kuma'pî kure'ne ipona

eerepamî'pî. Moropai a'situn erepamî'pî ipona yenumîpa kai'ma. Tîîse yenumîiya pra awanî maasa pra sa'man pona ikonekasa' pe awanî ye'nen.

²⁶Tîîse manni' umaimu etanen tîîse iku'nen pepîn pemonkon wani, manni' yairî pra teesenumenkassen warantî. Yairî pra teesenumenka ye'nen, tewî' ton koneka'pîiya sa'man pepîn kasapan pona. ²⁷Tewî' konekasai'ya tanne, kono' rena'pî mararî pra. Tuna kuma'pî kure'ne ipona. Moropai a'situn erepamî'pî meruntî ke ipona. Aapîtato' ton pra awanî ye'nen yenumî'pîiya tamî'nawîrî. Î' e'nîmî pra awanî'pî —ta'pî Jesusya.

Meruntî Ke Jesus Maimu Wani

²⁸Mîrîrî warantî teeseurîmato' yaretî'ka Jesusya tanne tu'kankon pemonkonyamî' esenumenka'pî mararî pra teesewankono'mai tenupatoi'ya'nîkon pî'. ²⁹Maasa pra mîîkîrî yeseru era'ma'pî to'ya Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon warantî pra. Tîîse epu'nen pe tenupatoi'ya'nîkon epu'tî'pî to'ya, meruntî ke tîwe'to' ke tenupaiya'nîkon epu'tî'pî to'ya.

Jesusya Ereki'pan Warayo' Yepi'tî

(Mc 1.40-45; Lc 5.12-16)

8 ¹Mîrîrî tîpo Jesus autî'pî wî' poi. Moropai arinîkon pemonkonyamî' wî'tî'pî ipîkîrî. ²Mîrîrî ya pri'ya pra tîwe'sen e'rennuku'pî iipia. Mîîkîrî sa'ne wani'pî paran, ere' pî' tîwe'sen pe. Moropai mîîkîrî e'sekunka'pî Jesus rawîrî. Mîîkîrîya ta'pî Jesus pî': —Yepi'tîton amîrî, Uyepotorî. Uurî anepi'tîpai awanî ya, uyepi'tîkî —ta'pîiya.

³Mîrîrî taiya ye'nen, Jesusya tenya kainumî'pî yapîpa kai'ma. Moropai ta'pî Jesusya ipî': —Inna, esepi'tîn pî' nai. Mîrîrî taa Jesusya pe rî, eesepi'tî'pî. Inî'rî ere' ton pra eena'pî. ⁴Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —A'kî, esepi'tîn pî' nai tîîse anî' pî' eesepi'tîsa' kîsekaremekî —ta'pîiya. —Tîîse atîkî teepîremasen pia î' kai'ma amîrî esepi'tîsa' era'mato'peiya iipia matîi. Moropai mîrîrî tîpo, Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî teepîremasen pia antîrî ton marîi, î' kai'ma eesepi'tîsa' ekaremekîpa tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya.

Surara Poitîrî Yepi'tî Jesusya

(Lc 7.1-10)

⁵Pemonkonyamî' yeurîma yaretî'ka tîpo, Jesus wî'tî'pî Cafarnaum cidaderî pona. Miarî Cafarnaum po surarayamî' yepotorî wani'pî Roma pata pon. Mîîkîrî poitîrî kure'ne inapurî enasa' wani'pî pri'ya pra. Aasa'manta eserîke awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus ponaya attî'pî eporîpa kai'ma. Moropai eposa' tîuya pe ta'pîiya Jesus pî' tîpoitîrî yepi'tîto'peiya. ⁶Ta'pîiya Jesus pî': —Uyepotorî, upoitîrî sa'ne man mararî pra pri'ya pra uyewî' ta. E'mî'sa'kakoi pepîn kure'ne tîmoron epu'tî pî' aako'mamî mîrîrî —ta'pîiya.

7 Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya: —Uutî moriya yepi'tîi —ta'pîiya ipî'.

8 Mîrîrî yuuku'pî surarayamî' esa'ya: —Kaane Uyepotorî, uurî sa'ne wanî Judeu pepîn. Mîrîrî ye'nen uyewî' ta eewomî eserîke pra nai, Judeu pe awanî ye'nen. Tîîse amaimu ke neken taaya yu'se wanî sîrîrî upoitîrî enato'pe pri'ya, eewomî pra tîîse —ta'pî surarayamî' esa'ya. 9 —Epu'tî pî' wai seru' pepîn. Kure'ne uurî wanî tîîse uyesanon moro to' man, uyentainokon. Inkamoro maimu yawîrî tîwe'sen uurî. Moropai mîrîrî warantî nîrî upemonkonoyamî' moro to' man, surarayamî', umaimu yawîrî tî'we'sanon. Tauya ya tiwinan pî' “atîkî” tauya ya, attî umaimu pe. Tiaron pî' “Asi'kî” tauya ya, aaipî uupia umaimu pe. Moropai “seeni' ku'kî” tauya ya upoitîrî pî', umaimu pe ikupîiya. Mîrîrî warantî nîrî ikupîiya ya, epu'tî pî' wai awe'kupî sîrîrî. Uyentai pu'kuru awanî ye'nen, amaimu pe awe'kupî sîrîrî —ta'pî surarayamî' yepotorîya.

10 Mîrîrî warantî taa surarayamî' yepotorîya pî' Jesus esenumenka'pî mararî pra teesenumenkai. Moropai ta'pîiya tîpîkîrî tîwe'sanon pemonkonyamî' pî': —Tauya sîrîrî apî'nîkon, kure'ne innape ukupî pî' nai. Mîrîrî ye'ka eporîuya pra wai Paapa pemonkonoyamî' Judeuyamî' kore'ta —ta'pîiya. 11 —Enpenatatî maasa sîrîrî pî'. Maasa tamî'nawîronkon esa' pe tîwanî Paapaya yenpoto' weiyu erepansa' yai, tu'kankon pemonkonyamî' iipî kupî sîrîrî wei epa'ka winîpai, moropai wei ewomî winîpai. Inkamoro Judeuyamî' pepîn ereuta kupî sîrîrî Abraão nurî'tî, Isaque nurî'tî, moropai Jacó nurî'tî yarakkîrî kure'nan entamo'kanto' ya. 12 Tîîse Judeuyamî', Paapa pemonkono pe awanîtonkon teuren, ereuta e'pai tîîse Paapaya to' yenumî kupî sîrîrî ewaron ta. To' ewomî pepîn Paapa pia. Ipiapai to' ko'mamî. Miarî to' karau mararî pra. “Ane” taapîti to'ya teekon tîpa'tîi.

13 Moropai ta'pî Jesusya surarayamî' esa' pî': —Enna'pokî ayewî' ta, innape pu'kuru uku'to'ya yawîrî awe'kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya. Moropai surarayamî' esa' poitîrî esepî'tî'pî ka'ne' pe Jesus maimu pe.

Tu'kankon Pri'yawonkon Pepîn Yepi'tî Jesusya

(Mc 1.29-34; Lc 4.38-41)

14 Mîrîrî tîpo Jesus wîti'pî Pedro yewî' ta. Moropai mîîkîrî yawo'pî era'ma'pîiya tette' ta pri'ya pra. Eekomî'masa' awanî'pî mararî pra. 15 Mîîkîrî yenya pî' Jesusya yapisî'pî moropai mîrîrî pe rî eekomî'makapî'pî, pri'ya eena'pî. Moropai mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî moropai mîîkîrî yekkari ton koneka pia'tî'pîiya.

16 Ko'mamîiya pata enasa' tanne, pemonkonyamî'ya o'ma' yarakkîrî tîwe'sanon pemonkonyamî' yarî'pî Jesus pia o'ma'kon yenpa'kato'peiya. Moropai tîmaimu ke neken to' yenpa'ka'pîiya. Moropai tamî'nawîrî insamoro pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîiya. 17 Jesusya ikupî'pî mîrîrî warantî, maasa pra awe'kupî sîrîrî ta'pî penaro' Paapa maimu ekareme'nen Isaiás nurî'tîya yawîrî. Ta'pîiya see warantî:

Mîîkîrîya uyeparankon yaasa' man tîpona,

moropai ne'ne' pe e'nîto' mo'kasai'ya man

Is 53.4

ta'pî Isaiás nurî'tîya pena.

Jesus Wenairî Itîpai Tiaronkon Wani

(Lc 9.57-62)

¹⁸Mîrîrî taa tîpo, Jesus era'tî'pî tu'kankon pemonkonyamî' tîwoi tîwe'sanon era'mai moropai tîmenka'san yaipontî'pîiya to' wîtîto'pe iku'pî ratai pona. ¹⁹Mîrîrî taa Jesusya tanne, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupaton erepamî'pî Jesus pî' kai. Moropai ta'pîiya: —Uyenupanen, uurî wani sîrîrî tarî, o'non pata attî ya, awenairî uttî —ta'pîiya. ²⁰Mîîkîrî maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya: —A'kî, maikanyamî' yeutta mororon, to' yewî'. Moropai toronyamî' tî'moikon yenpo yaponse' nîrî mororon. Tîîse uurî, ka' poi iipî'pî pemonkon pe uyewî' ton pra man —ta'pî Jesusya.

²¹Moropai tiaron Jesus wenairî tuutîsenya ta'pî ipî': —Uyepotorî, maasa awenairî uutîto'pe e'mai' pe enna'po tanne uyun pia aasa'manta pîkîrî —ta'pî tiaronya ipî'. ²²Jesusya imaimu yuuku'pî: —Tîwî inkamoro innape umaimu ku'nenan pepînya isa'manta'san yu'na'tîi —ta'pîiya. —Tîîse amîrî wîtî yu'se wai upîkîrî —ta'pîiya ipî'.

Jesusya A'situn Tî'napannîpî

(Mc 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³Mîrîrî tîpo Jesus asara'tî'pî kanau ya' moropai attî'pî tînenupa'san pokonpe. ²⁴To' wîtî tanne tiwinarî ka'ne' pe kure'nan sipa sipa erepamî'pî, a'situn wani'pî mararî pra. To' kanau yeuronkaiya eserîke sipa sipa wani'pî nari' pe. Mîrîrî tanne Jesus we'nasa' ko'mamî'pî miarî kanau ya'. ²⁵Mîîkîrî yenpakai inkamoro imenka'san wîtî'pî ka'ne' pe teesi'nî'se. Ta'pî to'ya: —Uyepotorî, apakakî e'tî'kan pe man. Î' pî' awetun mîrîrî anna pîika'tîkî —ta'pî to'ya Jesus pî'.

²⁶Moropai Jesus e'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya to' pî': —Î' wani' awanî ye'nen eranne' pe awanîkon mîrîrî? Innape ukupîya'nîkon pepîn mîrîrî? —ta'pî Jesusya to' pî'.

Mîrîrî taa tîpo awe'mî'sa'ka'pî moropai ta'pîiya a'situn pî' moropai tuna pî': —Atî'napankî. Moropai tamî'nawîrî aatî'napamî'pî Jesus maimu pe.

²⁷Mîrîrî warantî Jesusya ikupî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon wani'pî kure'ne teesenumenkai. Moropai inkamoroya ta'pî tîîwarîrî'nîkon: —O'non ye'ka see warayo' mîserî imaimu yawîrî a'situn moropai tuna e'to' —ta'pî to'ya tîîwarîrî'nîkon.

Asakî'nankon Warayo'kon Yepi'tî Jesusya

(Mc 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸Moropai Jesus wîtî'pî Galiléia ku'pî rataipon pata Gadara pona. Miarî Jesus eseu'ka tanne, kanau yapai asakî'nankon imariwa'ka'pankon

warayo'kon wî'tî'pî Jesus ponaya epose. Inkamoro iipî'pî uuruwai kore'tapai maasa pra inkamoro ko'manto' wanî'pî uuruwai kore'ta. Inkamoro e'pî'tî'pî meruntî ke o'non ye'ka pe ikupî eserîke pra nari' pe to' wanî'pî. To' rî'pîkîrî e'ma taawîrî wî'tîn eserîke pra to' e'pî'tî'pî. ²⁹Inkamoro entaime'pî. Ta'pî to'ya: —Amîrî Paapa ka' pon munmu. Î' ku'se aai'sa' sîrîrî anna pî'? Anna taruma'tîi ka'rî aai'sa'? Anna kî'taruma'tîi maasa e'taruma'tînto' weiyu erepamî pra tîise —ta'pî warayo'konya Jesus pî'.

³⁰Miarî, aminke panpî' porcoyamî' wanî'pî tu'kankon, tekkarikon yena'nenan. ³¹O'ma'konya Jesus pî' esatî'pî teeseka'nunkai inkamoro porcoyamî' ya' teewomîkonpa kai'ma. —Anna yenpa'kaya ya, inkamoro porcoyamî' ya' anna ewonto'pe —ta'pî to'ya. ³²—Inna moriya, atî'tî —ta'pî Jesusya to' pî'. Mîrîrî ye'nen inkamoro o'ma'kon epa'ka'pî warayo' yapai. Moropai to' ewomî'pî porcoyamî' ya'. Tîise mîrîrî pe rî porcoyamî' eka'tumî'pî irama yai, to' e'soroka'pî tuna ka, moropai to' e'tî'ka'pî tîna'se.

³³Warayo'kon porcoyamî' pî' teesenyaka'masanonya mîrîrî e'kupî era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'tîrîka'pî, moropai to' wî'tî'pî cidade pona. Miarî mîrîrî tînerama'pîkon ekaremekî'pî to'ya tamî'nawîrî. Moropai inkamoro asakî'nankon warayo'kon imariwa'ka' pe si'san esepi'tîsa' yekare pî' nîrî to' eseurîma'pî. ³⁴Mîrîrî yekare eta tîuya'nîkon ye'nen, tamî'nawîronkon mîrîrî cidade po tîiko'mansenon wî'tî'pî Jesus epose. Moropai mîlîkîrî eposa' tîuya'nîkon pe, tîpatakon yapai Jesus wî'tîto'pe esatî'pî to'ya.

Jesusya Warayo' Eke'nepamî'pî Yepi'tî

(Mc 2.1-12; Lc 5.17-26)

9 ¹Moropai Jesus asara'tî'pî kanau ya' tuutîpa iku'pî ratai pona. Moropai attî'pî, eerepamî'pî tîpata ya'. ²Mîrîrî yai tiaronkon pemonkonyamî'ya Jesus pia pri'yawon pepîn warayo' asakoi pepîn enepî'pî tette' ta tîise. Jesusya innape pu'kuru tîkupî to'ya epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya mîlîkîrî pri'yawon pepîn pî': —Mooyi, meruntî ke e'kî. Maasa pra imakui'pî ankupî'pî kupî pî' wai uuanmîra —ta'pîiya.

³Mîrîrî warantî taa Jesusya eta tîuya'nîkon ye'nen, warayo'kon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon eseurîma'pî tîiwarîrî'nîkon. —Iseruku mîrîrî. Anî'ya imakui'pî pe warayo' e'to' mo'ka pepîn, Paapa pe pra si'ma. Tîise Paapaya neken imo'ka —ta'pî to'ya.

⁴Mîrîrî warantî tewankon ya' to' esenumenka epu'tî'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî': —Î' ton pe see mîrîrî warantî eesenumenkakon mîrîrî imakui'pî pe? —ta'pîiya. ⁵—Imakui'pî ankupî'pî rona pî' wai taa pî' wai mîserî pri'yawon pepîn pî'. Tîise innape iku'sau'ya epu'tîya'nîkon eserîke pra awanî. ⁶Mîrîrî ye'nen uurîya, pemonkon pe ka' poi iipî'pîya anera'makon ton kupî sîrîrî. Meruntî ke wai imakui'pî ronato'peuya, seru' pe pra eseurîma epu'tîkonpa, mîlîkîrî pri'yawon pepîn yepi'tîuya. I'mî'sa'kauya, tette' yanmako'mato'peiya aasato'pe —ta'pî Jesusya.

⁷Mîrîrî pe rî mîîkîrî warayo' e'mî'sa'ka'pî. Moropai attî'pî tewî' ta.
⁸Mîrîrî warantî ikupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon ye'nen, pemonkonyamî' esi'nîpî'pî mararî pra ipî'. Moropai Paapa yapurî'pî to'ya inamai'ma mararî pra. —Tîîse sîrîrî warantî meruntî tîîsa' Paapaya era'ma sîrîrî pemonkon pia —ta'pî to'ya.

Jesusya Mateus Eta Tîpîkîrî Attîto'pe

(Mc 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹Mîrîrî tîpo Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî. Tuufî ye'ka pe e'ma taawîrî warayo' era'ma'pî Jesusya itese' Mateus. Mîîkîrî ereutasa' wani'pî tîniru tîrî to'ya yaponse' pia. Maasa pra mîîkîrî wani'pî tesianonkon pia to' nîtîrî tîniru yapîsî pî' teesenyaka'masen pe. Mîîkîrî pî' ta'pî Jesusya: —Aase uwenairî —ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen Mateus e'mî'sa'ka'pî moropai attî'pî Jesus pikîrî.

¹⁰Mîrîrî yai tu'kan entamo'kanto' wani'pî Mateus yewî' ta. Miarî Jesus entamo'ka tanne, tiaronkon tîniru yapi'nenan erepamî'pî to' kore'ta. Moropai tiaronkon pemonkonyamî' Moisésya yenupanto' yawîrî pra tîwe'sanon nîrî erepamî'pî. Inkamoro wani'pî to' entamo'kato' yaponse' pia Jesus pokonpe moropai Jesus nenupa'san pokonpe. ¹¹Mîrîrî yai tiaronkon fariseuyamî'ya to' yeseru era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus nenupa'san ekaranmapo'pî to'ya: —Î' wani' awanî ye'nen kin amîrî'nîkon yenupanenya tekkari yonpa mîrîrî, inkamoro Moisésya yenupanto' yawîrî pra tîwe'sanon pemonkonyamî', moropai tîniru yapîsî pî' teesenyaka'masanon pokonpe si'ma?

¹²Inkamoro tînenupa'san ekaranmapo to'ya eta'pî Jesusya. Moropai yuuku'pîiya: —A'kî, pri'yawon pemonkonya tepi'tînen ton yuwa pepîn. Tîîse pri'ya pra tîwe'senya tepi'tînen ton yuwa e'painon —ta'pî Jesusya.

¹³Moropai ta'pîiya: —Paapa maimuya taasa' see warantî:

“Paapa yapurî pe anpo'tîkon po'tîya'nîkon yu'se pra wai.

Tîîse eetî'noko'mato'kon yu'se wai anpo'tîkon yentai”,

Os 6.6

ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen î' taato'pe awanî epu'tî. Maasa pra uui'sa' pra wai morî pe tîwe'ku'sanon yannoi, tîîse imakui'pî pe tîwanîkon epu'nenan pemonkonyamî' yannoi uui'sa' sîrîrî —ta'pîiya.

João Batista Nenupa'sanya Jesus Ekaranmapo

(Mc 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴Mîrîrî tîpo João Batista nenupa'san erepamî'pî Jesus pia ekaranmapoi. Inkamoroya ta'pî ipî': —Î' wani' awanî ye'nen anna moropai fariseuyamî' nenupa'san epîremapîti tu'ke ite'ka tekkarikon tonpai pra, tîîse anenupa'sanya mîrîrî warantî ikupî pra awanî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

¹⁵Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Tîneta'san pokonpe tîwe'marimasen wanî tanne ta're'kon tonpai pra to' wanî pepîn. Tîîse to' entamo'ka moropai to' atausinpa mararî pra. Tîîse tiwin wei mîîkîrî

tîwe'marimasen mo'kato' weiyu erepamî kupî sîrîrî. Mîrîrî yai tekkarikon yonpa to'ya pepîn kupî sîrîrî teesewankono'makon ye'nen —ta'pî Jesusya.

¹⁶Inî'rî to' nepu'tî ton ekaremekî'pî Jesusya. Ta'pîiya: —A'kî, anî'ya amenan kamisa wanî poi'pî iipia'pî ya'tî pepîn e'painon, ipoi'pî pon e'karakasa' irumentanî'to'pe. Maasa pra amenan emo'ka ipoi'pî poi moropai inî' panpî' awe'karaka. ¹⁷Moropai ta'pîiya inî'rî: —Anî'ya amenan wo' yara'tî pepîn e'painon, ipoi'pî pe tîwe'sen itense' ya'. Maasa pra wo' mai'taya tense' ya'morikka. Moropai wo' eti'kamo, aama'ta. Mîrîrî namai wo' amenan yara'tî e'pai awanî amenan itense' ya' —ta'pî Jesusya. Mîrîrî ta'pîiya amenan esenupanto' pî' tenupaiya'nîkon epu'to'pe to'ya.

Jesusya Wîri' Yepi'tî
Moropai Maasaron Wîri' Pîmî'sa'ka
(Mc 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸Miarî Jesus eseurîma ko'mannîpî tanne pemonkonyamî' pî', to' epere'to'kon esa' Judeu erepamî'pî Jesus pia. Moropai awe'sekunka'pî irawîrî. Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Uyensi sa'mantan pî' man. Mîrîrî ye'nen aase uyewî' ta uyensi pona ayenya tîftane'kî awennapanto'pe.

¹⁹Mîrîrî ye'nen Jesus wî'tî'pî iwenairî moropai inenupa'san nîrî wî'tî'pî ipîkîrî.

²⁰Mîrîrî yai wîri' wanî'pî asakî'ne pu' pona tîmo'tai kono' kaisarî mân i'kamo pî' tîiko'mansen. Mîîkîrî iipî'pî Jesus mopai winî moropai mîîkîrîya Jesus pon ye'pi pî' yapî'pî. ²¹Mîîkîrî wîri' esenumenkasa' wanî'pî see warantî: —Ipon ye'pi pî' yapîsau'ya ya, esepi'tî —kai'ma eesenumenkasa' wanî'pî.

²²Jesus era'tî'pî mîîkîrî wîri' era'mai, moropai ta'pîiya ipî': —Eranne' pe pra e'kî, ma'non. Innape ukupîya ye'nen esepi'tîn pî' nai —ta'pîiya. Moropai mîrîrî pe rî eesepi'tîsa' wanî'pî. ²³Mîrîrî tîpo Jesus wî'tî'pî to' epere'to'kon esa' yewî' ta. Teerepamî pe, pemonkonyamî'ya wîri' sa'mantasa' yeremu ye'nunpa eta'pîiya. Moropai pemonkonyamî'ya mararî pra “waawa” ta'pî, tîkaraukon ye'ka pe. ²⁴Inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Tamî'nawîrî epa'katî tarîpai. Maasa pra mîserî more sa'mantasa' pra man iwe'nasa' neken man —ta'pîiya. Mîrîrî warantî taasai'ya ye'nen, Jesus pî' to' o'ma'ta pia'tî'pî. ²⁵Miarî pai inkamoro pemonkonyamî' epa'ka'pî tanne, Jesus ewomî'pî, o'non pata mîîkîrî wîri' isa'manta'pî e'to' ta. Moropai mîîkîrî yenya pî' Jesusya yapisî'pî, moropai mîîkîrî e'mî'sa'ka'pî. ²⁶Mîrîrî ku'sa' Jesusya mîîkîrî wîri' yarakkîrî yekare eta'pî tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya, mîrîrî pata ponkonya.

Asakî'nankon Enkaru'nankon Yepi'tî Jesusya

²⁷Moropai Jesus wî'tî'pî mîrîrî pata poi. Attî tanne, e'ma taawîrî asakî'nankon warayo'kon enkaru'nankon iipî'pî ite'ma'pî pî', tîwentaimepîtkon ye'ka pe. Ta'pî to'ya ipî': —Amîrî Davi paarî'pî, pemonkonyamî' pîika'tîton, anna era'makî a'noko'pî pe sa'ne —ta'pî to'ya ipî'.

²⁸Wîtî ta Jesus ewomî'pî, moropai inkamoro enkaru'nankon erepamî'pî Jesus pia aminke pra. Moropai inkamoro ekaranmapo'pî Jesusya: —Innape ayepi'tûuya'nîkon kupî pî' naatî? —ta'pîiya. —Inna, anna yepotorî —ta'pî to'ya ipî'. ²⁹Jesusya to' yenukon yapî'pî. Moropai ta'pîiya: —Innape pu'kuru ukupîya'nîkon ye'nen, ayepi'tûuya'nîkon sîrîrî. ³⁰Moropai inkamoro yenu esepi'tîsa' wani'pî. Inkamoro pî' ta'pî Jesusya: —Anî'kan pî' sîrîrî eesepe'tîsa'kon manni' kîsekareme'tî —ta'pîiya. ³¹Tîise inkamoro esepi'tîsa' wîtî'pî. Moropai inkamoro ya tepi'tîsa'kon Jesusya ekaremekî'pî tamî'nawîronkon mîrîrî pata poronkon pî'.

Eseurîmakoi Pepîn Eseurîma Emapu'tî Jesusya

³²Inkamoro wîtî'pî tanne, tiaronkon pemonkonyamî'ya warayo' eseurîmakoi pepîn yari'pî, Jesusya yepi'tîto'pe. Mîikîrî wani'pî ya' o'ma' tîwe'sen pe. Mîrîrî ye'nen eseurîma pra awani'pî. ³³Mîikîrî o'ma' yenpa'ka'pî Jesusya pata'pî pe warayo' eseurîma pia'tî'pî. Mîikîrî eseurîmakoi pepîn era'ma tûuya'nîkon ye'nen tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wani'pî kure'ne teesenumenkai mîrîrî pî'. Inkamoro ya ta'pî: —Sîrîrî ye'ka e'kupî era'masa' pra man tarî Israel pata po.

³⁴Tîise fariseuyamî'ya ta'pî: —Mîikîrî wani' mîrîrî o'ma'kon yepuru pe tîwe'sen winîpai meruntî yapî'nen pe. Mîrîrî ye'nen ikupîiya mîrîrî meruntî ke. Maasa pra mîikîrî o'ma'kon yepuruya iipia meruntî tîsa' iku'to'peiya —ta'pî to'ya.

Jesusya Tî'noko'pî Pe Pemonkonyamî' Era'ma

³⁵Jesus asarî'pî cidadekon poro tamî'nawîrî moropai pemonkonyamî' ko'manto'kon poro aasarî'pî. To' yenua pinunpa'pîiya Judeuyamî' epere'to'kon yewî'kon tapi'. Moropai morî itekare ekaremekî'pîiya, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî kupî ekaremekî'pîiya. Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yepi'tî'pîiya. Tu'kan parankon winîpai to' yepi'tî'pîiya. ³⁶Arinîkon pemonkonyamî' era'ma tûuya pe, Jesusya tî'noko'pî pe to' era'ma'pî. Maasa pra inkamoro pemonkonyamî' wani'pî itesa' pînon carneiroyamî', ata'ka'ma'san warantî to' era'ma'pîiya. To' e'taruma'tîsa', to' pîika'tînen ton pra era'ma'pîiya. ³⁷Mîrîrî ye'nen ta'pîiya tînenupa'san pî': —Maasa era'matî. Esenyaka'manto' man mararî pra, tîise teesenyaka'masen ton pra man. Tu'ke pra teesenyaka'masanon man —ta'pîiya. ³⁸—Mîrîrî ye'nen Paapa pî' esa'tî inî panpî teesenyaka'masanon tonkon yarimato'peiya, mararî pra esenyaka'manto' pî' to' esenyaka'mato'pe —ta'pî Jesusya to' pî'.

Jesusya Tîpemonkono Ton Warayo'kon Yanno

(Mc 3.13-19; Lc 6.12-16)

10 ¹Jesusya warayo'kon asakî'ne pu' pona tîmo'tai'nîkon yanno'pî tîpia. Moropai inkamoro pia meruntî tîrî'pîiya, o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon yapai to' yenpa'kato'pe to'ya tîmaimu ke. Moropai tamî'nawîron paran winîpai to' yepi'tîto'pe to'ya to' yeparankon winîpai. ²Inkamoro asakî'ne

pu' pona tîmo'tai'nîkon ese' wanî'pî see warantî. E'mai'non wanî'pî Simão, tîise Pedro kai'ma esatî'pî to'ya moropai itakon André. Tiago moropai itakon João Zebedeu munkîyamî'. ³Moropai Filipe moropai Bartolomeu moropai Tomé moropai Mateus manni' tesianonkon pia to' nîtîrî tîniru yapisî pî' teesenyaka'masen. Moropai Tiago Alfeu munmu moropai Tadeu. ⁴Moropai Simão, manni' teepîsen Zelote taato', moropai Judas Iscariotes manni' Jesus rumakatîpon iteyatonon pia.

Jesus Nenupa'san Esenyaka'mato'

(Mc 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵Inkamoro warayo'kon yaipontî'pî Jesusya to' wîtîto'pe. Tîmaimu tîrî'pîiya to' pia see warantî: —Attîkon ya, katîtî Judeuyamî' pepîn pata ya'. Moropai Samaria cidaderî pona kewontî —ta'pîiya. ⁶—Tîise aminke Paapa piapainokon Israel ponkon kore'ta itesa' pînon carneiro warainonkon muwatîi —ta'pîiya to' pî'. ⁷—Atîtî inkamoro pî' “Aminke pra tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' man”, makatîi to' pî'. “Tîpemonkonoyamî' pîika'tîiya kupî sîrîrî”, makatîi. ⁸Moropai ere'kîpankon mepî'tîtîi, moropai tiaron paran pî' tîwe'sanon mepî'tîtîi. Moropai isa'manta'san mi'mî'sa'katîi. Moropai o'ma'kon yarakkîrî tîwe'sanon yapai menpa'katîi. Mîrîrî warantî mîku'tîi te'mai pra. Maasa pra te'mai pra sîrîrî meruntî yapisî'pîya'nîkon. Mîrîrî warantî nîrî itîtî antîrîkon itepe'pî tuwai pra. ⁹Attîkon ya î' rî kîsatî asakunikon ya'. Ouro moropai prata moropai tîniru ena'pî kîsatî itense' ya'. ¹⁰Attîkon ya aponkon ton kîsatî moropai a'sa'sakon ton kîsatî. Moropai ame'sipukon kîsatî aapîtato'kon ton. Maasa pra teesenyaka'masanonya ta're'kon ton yapisî e'pai awanî —ta'pîiya to' pî'.

¹¹—Eerepamîkon ya cidade pona pemonkonyamî' kore'ta, eewomîkon ya amîrî'nîkon anapî'pai tîwe'sen pemonkon muwatîi. Moropai mîîkîrî pia mako'mantîi attîkon pîkîrî. ¹²Mîîkîrî pemonkon yewî' ta eewomîkon ya makatîi tîiwanmîra e'nîto' wanî pe man sîrîrî wîtî ta. ¹³Anî' amîrî'nîkon yapi'nen wanî ya morî pe mîîkîrî pia morî tîiwanmîn wanî yarakkîrî. Tîise amîrî'nîkon yapisîiya pra awanî ya, atîtî iipiapai, iipia tîwe'se pra. Mîrîrî ye'nen tîiwanmîn wanî pepîn iipia, tîise aapia'nîkon neken awanî. ¹⁴Moropai miarî tewî'kon ta cidade po ayapisîkon to'ya pra to' wanî ya morî pe, moropai amaimukon anetapai pra to' wanî ya, miarî pai mepa'katîi to' kore'tapai. Moropai eepa'kakon pe miarîpai a'sa'sakon pî' atapisî'pî non pa'tîya'nîkon e'pai awanî. Mîrîrî kupîya'nîkon ya, Paapa pia morî pe pra to' wanî, amaimukon anetapai pra to' wanî ekaremekîya'nîkon. ¹⁵Ayenku'tûuya'nîkon pepîn. Î' pensa pemonkonyamî' yenumî Paapaya weiyu erepamî yai to' e'taruma'tî pe man. Mîrîrî yai to' e'taruma'tî pe man mararî pra, manni'kan Sodoma cidaderî ponkon nurî'tî moropai Gomorra cidaderî ponkon e'taruma'tî'pî yentai —ta'pî Jesusya.

Epu'nîto' Moropai E'taruma'tînto'*(Mc 13.9-13; Lc 21.12-17)*

¹⁶—Maasa î' tauya etaî. Amîrî'nîkon yarimauya sîrîrî nari'kon kaikusiyamî' warainonkon kore'ta attîkonpa. Amîrî'nîkon wanî carneiroyamî' warantî. Mîrîrî ye'nen tîwarî e'tî, epu'nen pe eesenku'tîkon namai. Tîise eranmîra e'tî tiaronkon pî' î' imakui'pî tîku'se pra nari' pe pra waku'kaimîyamî' warantî. ¹⁷Moropai tepu'se e'tî, ayarîkon to'ya ya to' epere'to' yewî'kon ta, apî'nîkon teeseurîmakonpa. Mîrîrî yai tiaronkonya apo'pîtîkon mîrîrî to' epere'to'kon yewî' tapi' po'pînnîto' ke. ¹⁸Uurî wenai mîrîrî warantî akupîkon to'ya. Pata esa' pia ayarîkon to'ya moropai pata esanon esa' pia ayarîkon to'ya. Mîrîrî yai inkamoro pî' umaimu ekaremekîya'nîkon. Moropai manni'kan Judeuyamî' pepîn pî' nîrî umaimu ekaremekîya'nîkon. ¹⁹Î' pensa amîrî'nîkon yari' to'ya yai e'taruma'tînto' ya', kîsewankono'matî î' kai'ma amaimu ton pra awanî pî'. Maasa pra uurîya amaimukon ton tîrî î' kai'ma epu'nen pe awanîkonpa. To' maimu yu'to'yakon ton tîrîuya mîrîrî pe rî —ta'pî Jesusya. ²⁰—Mîrîrî amaimukon yu'to'ya'nîkon wanî pepîn aawarîrî'nîkon aneporî'pîkon pe. Tîise awanî Paapa yekaton winîpainon pe. Mîrîrî ye'nen mîlkîrî eseurîma amîrî'nîkon pe.

²¹Mîrîrî ye'nen tepu'se e'tî maasa pra amîrî'nîkon rumaka tiaronkon pepîn rî ayonpakonya aasa'mantakonpa. Moropai to' yunkonyamî'ya tînmukukon rumaka to' sa'mantato'pe nîrî. Moropai to' munkîyamî' ena tîyunkon yeyaton pe moropai tîyunkon wî me'po to'ya. ²²Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yewanma pe amîrî'nîkon ena uyese' wenai. Tîise anî'ya yapîtanîpî ya, e'taruma'tînto' meruntî ke tîisa'manta pîkîrî, mîlkîrî e'pîika'tî pe man. ²³O'non pata amîrî'nîkon yewanmîrî to'ya ya, moropai amu'tunpakon to'ya ya, cidade poi mepetîi tiaron pata pona. Maasa pra tauya sîrîrî apî'nîkon. Eesenyaka'mato'kon yaretî'kasa'ya'nîkon eserîke pra naatîi, tamî'nawîrî cidadekon poro Judeuyamî' pata poro, uurî, ka' poi iipî'pî erepamî rawîrî.

²⁴A'kî, teesenupasen wanî pepîn tenupanen yentai. Moropai tîkaraiwarî yentai ipoîtîrî wanî pepîn. ²⁵Tîise teesenupasen wanî ya tenupatîpon kaisarî, morî pe awanî. Moropai tîkaraiwarî kenan poitîrî wanî ya tîkaraiwarî kaisarî, morî pe awanî. Itentai awanî eserîke pra. Mîrîrî ye'nen Belzebu winîpai meruntî yapîsiya taa to'ya ya upî' itentai panpî' taa to'ya awinîkîi'nîkon, maasa pra uwenaironkon pe awanîkon —ta'pî Jesusya.

Anî' Nama E'pai Awanî*(Lc 12.2-7)*

²⁶—Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra e'tî inkamoro ye'kakon warayo'kon seru'ye'kon pî'. Maasa pra tamî'nawîrî uyeserukon teesera'mai pra si'pî, esera'ma kupî sîrîrî aronne. Moropai tamî'nawîrî î' ta'pî uurî'nîkonya ama' pe, umaimukon esepu'tî kupî sîrîrî. ²⁷Mîrîrî warantî î' tauya manni' apî'nîkon tiaronkonya eta pra tîise mîrîrî mekareme'tîi tamî'nawîronkon

pî' epu'to'pe to'ya. Moropai uwinîpai aneta'pîkon tiaronkon neta'pî pepîn, mîrîrî mekareme'tîi aronne tamî'nawîronkonya epu'to'pe. ²⁸Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Eranne' pe pra e'tî manni' amîrî'nîkon wînen pî'. Awîtîpo'nokon ayekatonkon wîiya eserîke pra man. Tîise tauya sîrîrî eranne' pe e'tî Paapa pî'. Maasa pra mîîkîrîya awîkon tarî moropai ayekatonkon yenumîiya e'painon apo' ya' —ta'pî Jesusya. ²⁹Moropai ta'pîiya: —A'kî, îrîwo'yamî' ke to' e'repa epe'mîra tiwin prata ena'pî. Tîise inkamoro kore'ta tiwin ena ya non pona, Paapa, Uyunkonya epu'tî. Iwanmînnon pepîn inkamoro. To' ko'mannîpîiya. ³⁰Mîrîrî warantî amîrî'nîkon pu'pai si'po wanî tu'ke teuren, tamî'nawîrî Paapaya epu'tî, maasa pra iku'ne'tîsai'ya ye'nen. ³¹Mîrîrî ye'nen eranne' pe pra e'tî. Maasa pra inkamoro toronyamî' ko'mannîpî tîuya yentai Paapaya amîrî'nîkon ko'mannîpî tamî'nawîrî —ta'pî Jesusya.

Innape Cristo Kupî Kaane

(Lc 12.8,9)

³²—Pemonkonyamî'ya taa ya aronne tiaronkonya eta tanne, upemonkono pe tîwanî taiya ya. Mîrîrî warantî nîrî tauya Paapa ka' pon rawîrî si'ma upemonkono mîserî tauya ipî'. ³³Tîise anî'ya tiaronkon rawîrî si'ma “Uurî kaane, ipemonkono pepîn uurî”, taiya ya, uuriya nîrî mîrîrî warantî taa Paapa ka' pon rawîrî si'ma. “Upemonkono pepîn mîîkîrî”, tauya —ta'pî Jesusya.

Tîwanmîn Pepîn Tîise Eseyaton Pî' E'nîto'

(Lc 12.51-53; 14.26,27)

³⁴—Tîise kîsenumenkatî morî tîwanmîn enepîuya kai'ma sîrîrî non pona uupî pî'. Tîise tauya sîrîrî apî'nîkon, morî tîwanmîn ene'sau'ya pra wai. Eseyaton pî' pemonkonyamî' wanî kupî sîrîrî uwenai.

³⁵Maasa pra tîyunkon yarakkîrî to' munkîyamî' wanî pe man teekore'mai.

Moropai to' munkîyamî' wîri'sanyamî' wanî pe man tîsankon yarakkîrî teekore'mai.

Moropai to' pa'setonon wanî pe man tawo'pîkon yarakkîrî teekore'mai.

³⁶Mîrîrî warantî ayonpakon rî wanî pe man ayeyatonkon pe, tiaronkon pepîn

Mq 7.6

—ta'pî Jesusya.

³⁷—Anî'ya tîyun, tîsan yapurî ya, uyapurî tîuya yentai mîîkîrî wanî eserîke pra awanî upemonkono pe. Moropai anî'ya tînmukuyamî' yapurî ya, uyapurî tîuya yentai, mîîkîrî wanî eserîke pra awanî upemonkono pe. ³⁸Manni' uyapurînen wanî ya, mîîkîrîya uwenai tamî'nawîrî tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpîiya pra awanî ya, upemonkono pe eserîke pra awanî. Moropai uwenairî aapî eserîke pra awanî. ³⁹Anî'ya

tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpî pra awanî ya, kure'ne tîko'manto' pînînmaiya ye'nen tarî non po, mîîkîrîya ipatîkarî tîko'manto' ton eporî pepîn tîise aasa'manta pe man. Tîise anî'ya tîwe'taruma'tîto' nama pra awanî ya uwenai, mîîkîrîya enen tîko'manto' ton eporî ipatîkarî —ta'pî Jesusya.

Paapaya Uye'mato'kon

(Mc 9.41)

⁴⁰—A'kî, anî'ya amîrî'nîkon yapisî morî pe, mîîkîrî ayapisîtîponkonya morî pe uyapisî nîrî. Moropai mîîkîrî uyapisîtîponya uyariimatîpon Paapa yapisî nîrî. ⁴¹Moropai morî pe Paapa maimu ekareme'nen yapî'sa' anî'ya ya tewî' ta, morî eporîya pe man. Maasa pra yapisî'pîiya Paapa maimu ekareme'nen pe awanî ye'nen. Mîîkîrî repa Paapaya, tîmaimu ekareme'nen repa tîuya warantî. Moropai anî'ya morî ku'nen yapisî ya tewî' ta, morî eporîya pe man. Maasa pra yapisî'pîiya, morî pe mîîkîrî wanî ye'nen. Moropai mîîkîrî repa Paapaya, morî ku'nen repa tîuya warantî. ⁴²Anî'ya tuna tîrî ya, i'nî' kenan tiwin copo kaisarî upemonkonoyamî' ya'mî'pî pia, si'mîrîkkî pe tîise iwo'paiya ya, mîîkîrî wanî upemonkono pe. Ayenku'tîuya pepîn, mîîkîrî nîrî repa Paapaya. Iwa'kaiya pepîn —ta'pî Jesusya.

João Batista Yekare Pî' Jesus Eseurîma

(Lc 7.18-35)

11 ¹Mîrîrî warantî tînenupa'san yeurîma tîpo, Jesus epa'ka'pî miarî pai. Moropai attî'pî. Pemonkonyamî' yenupa pia'tî'pîiya. Paapa maimu ekaremekî pinunpa'pîiya mîrîrî cidekon poro aminke pra.

²Mîrîrî yai João Batista wanî'pî atarakkannîto' yewî' ta. Miarî si'ma Cristoya i' kupî yekare eta'pî Joãoya. Mîrîrî ye'nen tînenupa'san yarima'pî Joãoya. ³Jesus ekaranmapoi to' wîtîto'pe taato'pe to'ya: —Amîrî manni' tarîwaya aaipîton anna nînîmîkî, kaane ka'rî tiaron moro nai aaipîton? —ta'pî to'ya ipî'.

⁴Jesusya inkamoro maimu yuuku'pî: —Enna'potî moropai João pî' anera'ma'pîkon moropai aneta'pîkon mekareme'tîi —ta'pîiya to' pî'.

⁵—Tarî enkaru'nankonya era'ma pî' man. Moropai asako'kon pepîn asanî pe man. Moropai pri'yawonkon pepîn erekî'pankon esepî'tîsa' man. Moropai pana'tî'pankonya eta pî' man. Moropai isa'manta'san e'mî'sa'kan pî' man. Moropai Paapa maimu esekareme'nî pî' man manni'kan pemonkonyamî' tîwe'taruma'tîsanon pî'. Tamî'nawîrî mîrîrî makatîi João pî'. «Pena Paapa nîmenka'pî pî' teeseurîmasen profeta warantî eesekareme'sa' man.» —ta'pî Jesusya. ⁶—Taatausinpai pu'kuru manni' innape pu'kuru uku'nen, tîwî tîku'se pra moropai teesenumenka yawîrî pra unkupî pî' teesewankono'mai pra mîîkîrî wanî —ta'pîiya.

⁷Inkamoro João nenupa'san wîtî'pî tanne, tîîpiapai Jesusya pemonkonyamî' yeurîma pia'tî'pî, João Batista yekare pî': —Keren pona attîsa'kon yai, João

yarakkîrî esepose Î' era'ma'pîya'nîkon? Konoï' yepu yarimapîtî a'situnya ka'rî? —ta'pîiya. ⁸—Î' era'ma'pîya'nîkon kin, warayo' morî pe epontî'pî ka'rî morî tîpon ya' era'ma'pîya'nîkon? A'kî, tauya sîrîrî apî'nîkon. Warayo' morî pe tîpon ya' epontî'pî wanî ya, mîîkîrî ko'mamî e'painon morî pu'kuru wîttî ta, ipîkku pe tîwe'sen yewî' ta —ta'pîiya. ⁹—Moriya ka'tî upî' î' era'ma'pîya'nîkon? Paapa maimu ekareme'nen penaron profeta ka'rî? Inna, seru' pepîn tauya sîrîrî apî'nîkon. Paapa maimu ekareme'nen profeta yentainon era'ma'pîya'nîkon.

¹⁰Maasa pra mîîkîrî João wanî manni' Paapaya ta'pî yawîrî.

“A'kî mîserî umaimu ekareme'nen yarimauya kupî sîrîrî arawîrî attîto'pe. Aye'marî ton konekai e'mai' pe attîto'pe”,

MI 3.1

ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya. ¹¹—Ayenku'tîuya pepîn. Mîîkîrî João wanî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yentai tîwe'sen pe. Tîîse anî' wanî ya innape uurî ku'nen ipîkku pe pra si'ma, mîîkîrî esa' Paapa wanî moropai mîîkîrî wanî João yentai —ta'pîiya. ¹²Jesusya taa ko'mannîpî'pî: —Joãoya pemonkonyamî' esa' pe Paapa ii'to' ekaremekî pia'tî'pî patapai, sîrîrî tîpose Paapa pemonkono pe enapai arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî. Mîrîrî anetapai to' wanî kure'ne. ¹³Maasa pra tamî'nawîronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'san moropai Moisés nurî'tîya yenupanto'ya taasa' piikatîton iipî pe man. Moropai mîrîrî ekareme'se João iipî'pî. ¹⁴Mîîkîrî João wanî mîrîrî Elias pe, manni' Paapa maimu ekareme'nen profetaya aai'pî ta'pî. Mîîkîrî ku'tî innape anku'pai awanîkon ya. ¹⁵Sîrîrî itekare anepu'pai awanîkon ya, etatî morî pe —ta'pîiya.

¹⁶Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Anî'kan warantî see sîrîrî pankan pemonkonyamî' kupîuya e'painon? Inkamoro wanî moreyamî' poroyi'pî po si'ma tîsu'minansenon warantî. Tiaron moreyamî' entaimepîtî to' pî' to' pokonpe tîsu'minkonpa. ¹⁷Ta'pî to'ya:

“Tîwe'marimasen waiyi ye'nunpa'pî annaya amanunukonpa tîîse amanunukon pra awanî'pîkon.

Moropai isa'manta'pî kararunpato' yeremu kupî'pî annaya, tîîse akaraukon pra awanî'pîkon”,

ta'pî to'ya. ¹⁸Tonpakonya ikupî warantî pra João Batistaya tekkari yonpa pra awanî'pî tui'sa' yai. Moropai tîwuku enîrîiya pra awanî'pî. Mîîkîrî pî' tamî'nawîronkonya o'ma' yarakkîrî tîwe'sen pe awanî mîrîrî ta'pî.

¹⁹Moropai uurî, ka' poi iipî'pî entamo'ka pî' moropai uwuku enîrîuya pî' taa to'ya upî': “A'kî mîîkîrî warayo' wanî kure'ne ta're' yonpanen pe moropai kure'ne tîwuku enî'nen pe awanî”, taa to'ya. “Moropai tesianonkon pia to' nîtîrî tîniru yapi'nenan yonpa pe awanî mîrîrî”, taa to'ya. “Imakui'san pemonkonyamî' yonpa pe awanî”, taa to'ya. Tîîse tauya anî'ya Paapa winîpainon epu'nen yapisî ya, mîîkîrî yeseru wanî morî pe —ta'pî Jesusya.

Innape Jesus Ku'nenan Pepín Cidadekon Ponkon
(Lc 10.13-15)

²⁰Mírîrî yai Jesusya mîrîrî cidadekon po, eserîkan pepîn kupî tûuya era'matîponkon yeka'nunka'pî mararî pra, maasa pra tímakuyikon rumakasa' to'ya pra to' wanî ye'nen. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya to' pî': ²¹—Aka sa'ne, amîrî'nîkon Corazim cidaderî po tîiko'mansenen. Aka sa'ne, amîrî'nîkon Betsaida cidaderî po tîiko'mansenen. Maasa pra mîrîrî ikupî eserîkan pepîn apatakona ya' e'kupî e'ku'sa' ya, Tiro cidaderî po moropai Sidom po, miarî tîiko'mansenonya imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka'pî to'ya e'painon pena. Moropai imakui'pî rumaka tûuya'nîkon ekaremekî'pî to'ya e'painon, moropai saaku ya' yeka'ma'pî to'ya e'painon, urunu'pî tîrî'pî to'ya e'painon tîpu'paikon pona, teesewankono'makon ekaremekîkonpa. ²²Ayenku'tûuya'nîkon pepîn. Tamî'nawîronkon yenumî Paapaya weiyu yai, eesewankono'makon kupî sîrîrî mararî pra, Tiro cidaderî ponkon pemonkonyamî' esewankonoma'pî yentai. Moropai Sidom ponkon e'taruma'tî'pî yentai, amîrî'nîkon e'taruma'tî kupî sîrîrî. Maasa pra innape imaimu ku'sa'ya'nîkon pra awanîkon ye'nen. ²³Amîrî'nîkon kanan Cafarnaum ponkon, ka' pona attîkon kai'ma eesenumenkakon. Tîise ka' pona ayanu'nîpîkon Paapaya pepîn amakuyikon wenai. Tîise Paapaya atî'kakon kupî sîrîrî. Maasa pra mîrîrî î' ikupî eserîkan pepîn apatakona ya' e'kupî'pî e'ku'sa' ya Sidom cidaderî po, moro tîiko'mansenen tî'ka'pî Paapaya pepîn e'painon sîrîrî tîpose —ta'pî Jesusya. ²⁴—Ayenku'tûuya'nîkon pepîn. Paapaya amîrî'nîkon taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra, Sodoma ponkon taruma'tî tûuya yentai, pemonkonyamî' yenumî tûuya yai —ta'pî Jesusya.

Erî'ka'tane'tî Uupia Taa Jesusya
(Lc 10.21-22)

²⁵Mírîrî yai Jesus epîrema'pî Paapa pî': —Paapa, tamî'nawîron yepotorî amîrî. Ka' konekatîpon amîrî, moropai non konekatîpon. Morî pe man tauya apî'. Maasa pra epu'nen pe awe'to' anenomî'pî yenposa'ya epu'nenan pepînya ayepu'to'pe. Epu'nen pe tîwe'sanonya epu'tî namai yenomî'pîya moropai pakko pe tîwe'sanon pia yenposa'ya epu'to'pe to'ya. ²⁶Inna Paapa. Sîrîrî kupî'pîya itu'se awanî yawîrî ikupî'pîya.

²⁷Inî'rî ta'pî Jesusya: —Uyunya tamî'nawîron tîisa' man uupia. Anî'ya uurî, Paapa munmu epu'tî pra man tîise uyunya neken epu'tî. Moropai anî'ya uyun epu'tî pra man. Tîise uurî, inmuya neken epu'tî. Moropai manni'kanya nîrî epu'tî, epu'tî to'ya yu'se uurî e'to'ya. Inkamoro pî' ekaremekîuya —ta'pî Jesusya.

²⁸Moropai ta'pîiya to' pî': —Asi'tî uupia tamî'nawîronkon amîrî'nîkon apî'kapî'san. Amîi'ne pe imakui'pî wanî ye'nen aapî'ka'sa'kon. Eturumakatî uupia moropai ipata'pî ya' eerî'ka'to'kon ton tîrîuya. ²⁹Uurîya ayenupato'kon yapi'tî. Esenupatî uyeseru pî' maasa pra uurî eranmîra tîwe'sen mîipan pepîn. Mîrîrî warantî eerî'ka'to'kon

eporíya'níkon uupia. ³⁰Maasa pra sa'me pra uyeseru waní, ikupíkonpa. Moropai aapia'níkon meruntí tírúya amíi'míra awe'to'pe —ta'pí Jesusya.

Jesus Waní Erí'kanníto' Weiyu Esa' Pe
(Mc 2.23-28; Lc 6.1-5)

12 ¹Tíise tíiko'manse pu'kuru pra erí'ka'níto' weiyu yai Jesusya mararon pepín trigo ye'ka rukku'nítí'pí iratai winípai tiaron iratai pona tinenupa'san pokonpe si'ma. Mírírí yai emi'ne to' waní'pí kure'ne. Mírírí ye'nen inkamoroya trigo pikka pia'tí'pí moropai mírírí yaku'pí to'ya. ²Mírírí kupí to'ya era'ma'pí fariseuyamí'ya. Inkamoroya ta'pí Jesus pí': —A'kí, anenupa'san esenyaka'man pí' man erí'ka'níto' weiyu yai. Moisés nurí'tíya uyenu'píkon yawírí pra, yairí pra to' waní mírírí. Erí'ka'níto' weiyu yai to' esenyaka'ma —ta'pí to'ya.

³Inkamoro maimu yuuku'pí Jesusya. Ta'píya to' pí': —Awenpenatakon pra naatí, pena e'menuka'pí kaareta pí', í' kai'ma Davi nurí'tí pí' teeseurímasen? Pena emi'ne awaní'pí moropai itonpayamí' nírí waní'pí emi'ne. ⁴Mírírí ye'nen míl'kírí ewomí'pí Paapa yewí' ta. Moropai Paapa pia to' nítírí'pí trigo puusa' mo'ka'píya Moisésya yenu'píto' yawírí pra. Moropai tonpayamí' pia itírí'píya. Mírírí yaku'pí to'ya. Teepíremasanon neken naku to' nítírí'pí yaku'pí to'ya. [Tíise mírírí pí' Paapa ekore'masa' pra awaní'pí.] ⁵Moropai Moisés nurí'tí kaaretaríya taasa' erenkasa'ya'níkon pra naatí? Erí'ka'níto' weiyu yai teepíremasanon esenyaka'ma Paapa pia títíríkon po'tí pí' epíremanto' yewí' ta. Míwini tíise Moisés nurí'tíya yenu'píto' yawírí pra to' waní pepín. ⁶Tauya sírírí apí'níkon. Mírírí epíremanto' yewí' era'maya'níkon manni' yentainon tarí man —ta'pí Jesusya. [Típi' eeseuríma'pí epíremanto' yewí' yentai tíwaní pí'.] ⁷—Paapa maimu e'menukasa' see warantí:

“Uurí waní sírírí itu'se morí pe e'sa'namanto'kon tiaronkon yarakkírí anpo'tíkon pe antíríkon yu'se waní yentai,”

Os 6.6

ta'pí Paapaya. Mírírí epu'tíya'níkon ya, í' taato'pe awaní, í' ku'nenan pí' aatako'menkakon pepín e'painon. ⁸Maasa pra uurí ka' poi iipí'pí waní erí'ka'níto' weiyu yai, tamí'nawíronkon níkupí ton ekareme'nen pe —ta'pí Jesusya.

Jesusya Warayo' Itenya Apíta'pí Yepi'tí
(Mc 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹Jesus epa'ka'pí miarí pai moropai attí'pí to' epere'to'kon yewí' ta. ¹⁰Miarí to' epere'to'kon yewí' ta tiwin warayo' waní'pí pri'yawon pepín itenya apíta'pí. Mírírí yai miarí manni'kan fariseuyamí' waní'pí í' kupí Jesusya anepu'pai, tesarukon yawírí pra, “A'kí, yairí pra awaní,” taakonpa kai'ma. Mírírí ye'nen

ekaranmapo'pî to'ya: —Morî pe awanî e'painon? Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pra pemonkon yepi'tîto'pe erî'ka'nîto' weiyu yai? —ta'pî to'ya.

¹¹ Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya. Ta'pîiya to' pî': —Amîrî'nîkon kore'ta tekîn kenan wanî ya, itekîn carneiro enasa' ya, itu'nakan ya' erî'ka'nîto' weiyu yai, itesa'ya kin imo'ka pepîn e'painon, erî'ka'nîto' weiyu pe awanî ye'nen? —ta'pîiya. ¹²—Moriya pemonkon wanî mîrîrî ipîkku pe, carneiro yentai. Mîrîrî ye'nen Moisés nurî'tîya yenupanto' yawîrî pemonkonyamî' pîika'tîto'pe awanî mîrîrî erî'ka'nîto' weiyu yai. ¹³Moropai Jesusya ta'pî mîîkîrî warayo' pî': —Ayenya kainunkî —ta'pîiya. Moropai temekon kainumî'pîiya. Mîîkîrî esepi'tî'pî. Tiaron itenya ratai warantî, morî pe eena'pî. ¹⁴Tîise mîrîrî tîpo fariseuyamî' epa'ka'pî to' epere'to'kon yewî' tapai. Moropai inkamoroya teserukon koneka'pî î' kai'ma Jesus wîî tîuya'nîkon pî'.

Paapa Nîmenka'san Ipoitîritonon

¹⁵Mîrîrî warantî taasa' to'ya yekare epu'tî tîuya pe, Jesus wîî'tî'pî miarîpai. Arinîkon pemonkonyamî' wîî'tî'pî ipîkîrî. Tamî'nawîronkon pri'yawonkon pepîn yepi'tî'pîiya miarî. ¹⁶Moropai inkamoro pî' ta'pî Jesusya teese'pî'tîsa'kon ekaremekî to'ya namai. ¹⁷Sîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra awe'kupî pe man taasa' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaiás nurî'tîya yawîrî.

¹⁸Ta'pî Paapaya: —Mîseni' upoitîrî wanî umenka'pî pe, unsa'nama pe. Kure'ne uurî atausinpasa' pu'kuru wanî ipî'.

Mîîkîrî pia uyekaton tîrîuya.

Moropai mîîkîrîya î' kai'ma Judeuyamî' pepîn pîika'tî kupî yekare ekaremekî, yairî to' e'to'pe.

¹⁹Mîîkîrî wanî teesi'upî'sen pe pra tiaron yarakkîrî, moropai tîwentaimepî'sen pe pra.

Moropai e'ma tapî' mîîkîrî maimu eta pemonkonyamî'ya pepîn.

²⁰Itarumai'san pemonkonyamî' wanî a'tu'mîra mana ye' yaki'tapapî'sa' warantî to' wanî. Tîise iwaikî' tu'kaiya pepîn.

Moropai apo' iparu e'tî'ka'pî ye'nen a'tu'mîra tîwe'sen yi'nîpîiya pepîn. Tîise inkamoro yapîtanîpîiya pemonkonyamî' yenumî Paapaya pîkîrî. Mîrîrî yai yairî ku'nenan wanî imakui'pî ku'nenan yentai.

²¹Mîrîrî yai Judeuyamî' pepînya innape ikupî pe man.

Moropai mîîkîrî winî tîwe'pîika'tîto'kon nîmîkî pî' to' ko'mamî pe man,

Is 42.1-4

ta'pî Isaiás nurî'tîya pena.

Jesus Pî' Makui Poitîrî Taa To'ya

(Mc 3.20-30; Lc 11.14-23)

²²Mîrîrî yai warayo' enkaru'nan moropai imaimu pîn yarî'pî to'ya Jesus pia. Maasa pra imariwa'ka' pe awanî'pî. Mîîkîrî yepi'tî'pî Jesusya

moropai mîîkîrîya era'ma pia'tî'pî moropai eeseurîma'pî nîrî. ²³Mîrîrî kupî Jesusya era'masa' tîuya'nîkon pî', arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî mararî pra teesewankono'mai. Moropai inkamoro esekaranmapo'pî. Ta'pî to'ya: —Piika'tîton, Davi nurî'tî paarî'pî, Paapa nîmenka'pî manni' pepîn kin mîserî warayo'? —ta'pî to'ya.

²⁴Mîrîrî taa to'ya eta tîuya'nîkon ye'nen, fariseuyamî'ya yuuku'pî: —Inkamoro ye'kakon imariwa'yamî' yenpa'kaiya, meruntîri ton tîisa' imariwa'yamî' yepotorîya mîrîrî iipia Belzebuya, maasa pra makui mîîkîrî Belzebu —ta'pî to'ya.

²⁵Tîise î' kai'ma tîpî' to' esenumenkato' epu'tî'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —A'kî, tiwinan pata ya' tîîko'mansenon wanî ya eseyaton pî', inkamoro eseya'nama. Moropai to' e'tî'ka tamî'nawîrî. Moropai tonpakon pokonpe tîmurukun pe tiwinan wîttî ta tîîko'mansenon wanî ya, inkamoro ko'mamî teesiyu'pîtikon pî' morî ton pra. Moropai to' ekore'ma tu'ka. To' e'tî'ka tamî'nawîrî. Mîrîrî warantî meruntî ke to' wanî pepîn e'painon. ²⁶Mîrîrî warantî makui ko'mamî ya, tîpemonkonoyamî' pokonpe teesiyu'pîti pî'. Meruntî ke awanî pepîn tîpemonkonoyamî' pokonpe. Mîrîrî ye'nen Makuiya tîpoitîrîtonon yenpa'ka pepîn pemonkonyamî' yapai. ²⁷Tîise taaya'nîkon upî': “Belzebu meruntîri ke o'ma'kon yenpa'kaiya mîrîrî”, taaya'nîkon upî' —ta'pîiya. —Tîise mîrîrî warantî awanî ya, anî'ya meruntî tîrî anenupa'sankon pia o'ma'kon yenpa'kato'pe to'ya? Inkamoroya taa e'painon apî'nîkon: “Esenku'tî'san pe awanîkon”, taa to'ya, Maasa pra inkamoroya meruntî yapîsî warantî yapîsîuya nîrî —ta'pîiya.” ²⁸—Tîise Paapa yekaton meruntîri ke o'ma'kon yenpa'kauya ya, Paapa ii'sa' man epu'tîya'nîkon ayesa'kon pe.

²⁹A'kî, tauya anî' ewomî pepîn e'painon, warayo' tîyurapai kenan tewî' era'manen pe tîwe'sen yewî' ta yama'runpai. Maasa pra meruntî ke awanî ye'nen. Tîise e'mai' pe mîîkîrî yewa'tîpîti yu'se wanî moropai î' rî itemanne yama'runpato'pe.

³⁰Mîrîrî ye'nen ta'pî Jesusya: —Anî'ya innape ukupî pra awanî ya, uyeyaton pe awanî mîrîrî. Moropai anî' esenyaka'ma pra awanî ya uurî ton pe, uurî esenyaka'mato' taruma'tîiya mîrîrî —ta'pî Jesusya. ³¹—Mîrîrî wenai tauya sîrîrî apî'nîkon. Î' rî imakui'pî warayo'kon nîkupî'pî mîrîrî kupî Paapaya tamî'nawîrî tîîwanmîra. Moropai imakui'pî pe Paapa winîkîi to' eseurîmato'kon, mîrîrî kupîiya tîîwanmîra. Tîise anî' eseurîma ya Morî Yekaton Wannî winîkîi, Makui pe awanî mîrîrî kai'ma, imakui'pî pe mîrîrî kupî Paapaya pepîn tîîwanmîra. Tîise aako'mamî ipatîkarî imakui'pî pe Paapa winîkîi. ³²Moropai ta'pîiya: —Anî' eseurîma ya uurî ka' poi iipî'pî winîkîi imakui'pî pe, mîrîrî imakui'pî inkupî'pî kupî Paapaya tîîwanmîra. Tîise anî' eseurîma ya Morî Yekaton Wannî winîkîi imakui'pî pe, mîrîrî kupî Paapaya pepîn tîîwanmîra sîrîrî pata po tîise aako'mamî ipatîkarî —ta'pî Jesusya.

Yei Teperu Tîinen Esepu'ti Iteperu Pîkinsa'
(Lc 6.43-45)

³³Moropai Jesusya ta'pî: —A'kî, amîrî'nîkon pî' tauya î' kai'ma yei, teperu tîinen wanî eseputi iteperu wenai. Morî pe iteperu wanî ya, eeseputi morî pe ite wanî. Moropai imakui'pî pe iteperu wanî ya, eeseputi imakui'pî pe ite wanî nîrî. ³⁴Amîrî'nîkon wanî imakui'pî pe îkîiyamî' munkîyamî' wanî imakui'pî pe warantî. Tîise o'non ye'ka pe morî pe eeseurîmakon, imakui'pî pe si'ma? Maasa pra ayewankon tîwe'sen yawîrî eeseurîmakon. ³⁵Tîise warayo' morî pe tîwe'sen eseurîma morî pe, maasa pra morî pe itewan wanî ye'nen. Mîrîrî warantî nîrî warayo' imakui'pî pe tîwe'sen eseurîma imakui'pî pe, maasa pra imakui'pî pe itewan wanî ye'nen, —ta'pîiya.

³⁶—Mîrîrî pî' tauya —ta'pî Jesusya. —Tiwin wei Paapaya tamî'nawîronkon yenumî yai î' ta'pî tîuya'nîkon ekareme'se to' e'mî'sa'ka kupî sîrîrî Paapa rawîrî. Mîrîrî tamî'nawîrî î' ta'pî tîuya'nîkon, se' tapairî ekareme'to'pe to'ya Paapa pî' —ta'pî Jesusya. ³⁷—Maasa pra amaimu'pîkon wenai Paapaya taa kupî sîrîrî: “Imakui'pî pe naatîi. Ayenumîuya'nîkon sîrîrî”, taiya. Mîiwîni pra awanî ya, morî amaimu'pîkon wenai Paapaya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: “Î' wani' pra man, morî pe naatîi”, taiya kupî sîrîrî.

Tînera'makon Ton Esatî To'ya Jesus Pî'
(Mc 8.11-12; Lc 11.29-32)

³⁸Mîrîrî yai tiaronkon Moisés nurî'tiya yenupato' pî' yenupatonkonya, moropai fariseuyamî'ya ta'pî Jesus pî': —Anna yenupanen, anna nera'maton anî' nîkupî eserîkan pepîn kupîya yu'se anna man —ta'pî to'ya.

³⁹Tîise inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Î' warantî see sîrîrî pankan pemonkonyamî' wanî sîrîrî imakui'pî pe pu'kuru. Anera'makon ton esatîya'nîkon innape uurî kupîkonpa. Tîise ikupîuya pepîn anera'makon ton. Tîise penaron Paapa maimu ekareme'nen Jonas nurî'ti yekare neken epu'tiya'nîkon yu'se wai. ⁴⁰Maasa pra Jonas ko'mamî'pî seurîwî'ne wei moropai seurîwî'ne ewaron kaisarî kure'nan moro' ro'ta ya'. Mîrîrî warantî nîrî uurî ka' poi iipî'pî ko'mamî kupî sîrîrî seurîwî'ne wei moropai seurîwî'ne ewaron kaisarî non ya'. ⁴¹A'kî, tiwinano'pî wei yai, Paapaya apo' ya' pemonkonyamî' yenumî yai Nîniveponkon pemonkonyamî' nurî'ti e'mî'sa'ka pe man. Moropai inkamoroya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: “Î' wani' awanî ye'nen amakuyikon rumakaya'nîkon pra awanîkon?” taa to'ya. “Maasa pra pena Jonasya itekare ekaremekî yai, umakuyikon rumaka'pî annaya,” taa to'ya. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. Uurî tarî awanî manni' akore'ta'nîkon, uurî wanî Jonas yentai, tîise amakuyikon rumakaya'nîkon pepîn —ta'pîiya. ⁴²Inî'rî ta'pîiya: —Mîrîrî yai nîrî pata esa' pe tîwe'sen nurî'ti wîrî! Sabá poinon e'mî'sa'ka kupî sîrîrî. Moropai mîîkîrîya taa kupî sîrîrî apî'nîkon: “Î' wani' awanî ye'nen innape ikupîya'nîkon pra awe'sa'kon”, taiya. Maasa pra

mîîkîrî wîrî' nûrî'tî iî'pîtî'pî aminke pai epu'nen pe tîwe'sen Salomão nûrî'tîya tenupato'pe kai'ma etai. Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon. A'kî, uurî wani akore'ta'nîkon manni' Salomão epu'nen pe si'pî yentai —ta'pî Jesusya.

O'ma' Enna'po Inî'rî Warayo' Ya'

(Lc 11.24-26)

⁴³Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —Pemonkon yapai teepa'ka tîpo, o'ma' asarî ko'mannîpî tuna ton pîn yapî', teerî'ka'to' ton yuwa pî'. Tîise eporî tîuya pra tîwanî ya, taiya: ⁴⁴“Kaane, enna'poi ya'ta yapai epa'ka ne'tîkini ya'rî” taiya. Moropai mîîkîrî enna'po. Mîîkîrîya yapai teepa'ka'pî eporî yawon pra tîise, morî yeka'maiya pra tîise. ⁴⁵Moropai mîîkîrî o'ma' wîtî iîpiapai tiaronkon o'ma'kon etai tarakkîrî to' ko'manto'pe kai'ma. Mîîkîrîya tiaronkon o'ma'kon enepî asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisarî. Inî' panpî' imakui'san enepîiya mîîkîrî warayo' ya' inkamoro ko'manto'pe. Inkamoroya mîîkîrî taruma'tî mararî pra. Pena e'mai' pe imakui'pî tîwanî'pî yentai mîîkîrî warayo' yeseru wanî. Maasa pra inkamoro wanî ye'nen itewan ya'. Mîrîrî warantî awanî pe man, imakui'pî sîrîrî pankan pemonkonyamî' yarakkîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Yan Moropai Itonpayamî'

(Mc 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶Mîrîrî yai Jesus eseurîma ko'mannîpî tanne pemonkonyamî' pî', isan moropai itonpayamî' ita'mi'san erepamî'pî. Inkamoroya poro po si'ma yanno me'po'pî yarakkîrî teeseurîmakonpa. ⁴⁷Tiaronya ta'pî ipî': —A'kî, asanya moropai ayakontononya ayanno pî' man, ayarakkîrî eseurîmapai to' wanî —ta'pîiya ipî'.

⁴⁸Mîrîrî taiya yuuku'pî Jesusya: —Anî' ye'ka see pemonkon pî' maama' moropai mooyi tauya e'painon? ⁴⁹Moropai tînenupa'san winîkîi era'ma'pîiya, moropai ta'pîiya: —Tarî tiaronkon man uupia —ta'pîiya. —Insamoro pî' maama' moropai mooyi tauya e'painon. ⁵⁰Uyun Paapa ka' pon yeseru ku'nenan pî' mooyi moropai ma'non moropai maama' tauya. Maasa pra Paapa maimu yawîrî tîwe'sanon wanî uyonpa pe pu'kuru —ta'pî Jesusya.

Tînmîri Pînnen Warayo'

(Mc 4.1-9; Lc 8.4-8)

13 ¹Mîrîrî weiyu yai Jesus wîtî'pî wîttî tapai Galiléia ku'pî yena pona. ²Arinîkon pemonkonyamî' iî'sa' wanî'pî tîpatakon yapai. Inkamoroya mararî pra Jesus woima'tîsa' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus asara'tî'pî kanau ya'. Mîîkîrî e'tukka'pî tuna ka. Moropai eereuta'pî. Moropai pemonkonyamî' e'nîmî'pî kasapan po. ³Mîîkîrîya to' yenupa pia'tî'pî tu'kan panton ke. Ta'pîiya:

—Warayo' wîtî'pî tînmîri pînse. ⁴Tînmîri ya' tînpîmî pîmî'pîiya tîsorokai'ma. Moropai tiaron inpîmî'pî yonpa ena'pî e'ma ena po. Mîrîrî era'ma'pî toronyamî'ya

moropai yenna'mapítí'pí to'ya tamí'nawîrî, maasa aaro'ta pra tîise —ta'pîiya.
 5—Moropai tiaron inpîmî'pí yonpa ena'pí mararon non ya' tí' parappa pe tîwe'sen pona. Moropai ka'ne' pe aaro'ta'pí tîise aakarata'to' pata'se' ton pra awanî'pí.
 6Mîrîrî inpîmî'pí yonpa aro'ta'pí tîise a'ne' pe pu'kuru wei a'na'pí. Mîrîrîya ya'pí'tanîpî'pí maasa pra kure'nan ikara wîfîto' ton pra awanî ye'nen. 7Moropai tiaron inpîmî'pí yonpa ena'pí mî'nî ye'kon kore'ta. Mîrîrî aro'ta'pí mî'nî ye' pokonpe. Mîrîrî mî'nî ye'ya itaruma'tí'pí teperu tîrîiya pra tîise. 8Moropai tiaron inpîmî'pí yonpa ena'pí morí pe tîwe'sen non pona. Mîrîrî aro'ta'pí, aarenta'pí moropai eepeta'pí. Tiaron epeta'pí 30 kaisarî moropai tiaron epeta'pí 60 kaisarî. Moropai tiaron epeta'pí 100 kaisarî. Sîrîrî warantî morí non pona ena'pí epeta'pí, mararî pra e'mai' pe awanî'pí yentai pu'kuru —ta'pí Jesusya.
 9Moropai Jesusya ta'pí to' pí': —Anepu'pai awanîkon ya, etatî, epu'tí —ta'pîiya.

Î' Tonpe Jesusya Panton Ekaremekî

(Mc 4.10-12; Lc 8.9-10)

10Mîrîrî pe rî Jesus nenupa'san erepamî'pí iipia. Inkamoroya ekaranmapo'pí. —Î' wani' awanî ye'nen pemonkonyamî' yenupaya mîrîrî panton pe —ta'pí to'ya ipí'.

11Jesusya to' maimu yuuku'pí: —Paapa yekare anî' nepu'tí pepîn ekaremekûya sîrîrî apî'nîkon. Î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî ekaremekûya sîrîrî epu'tîkonpa. Tîise inkamoro Paapa yu'sankon pepîn pí' aronne ekaremekûya pepîn. Tîise panton pe neken ekaremekûya epu'tí to'ya namai. 12Tîise mararî Paapa maimu epu'tí anî'ya ya, inî' panpî' epu'nen tîrî Paapaya iipia. Moropai epu'tîiya itu'se tîwanî pîkîrî. Tîise Paapa maimu yu'san pepîn awanî ya, tamí'nawîrî imo'ka Paapaya iipiapai. Mararî epu'tí tîuya kai'ma mîîkîrî esenumenka. Tîise Paapaya imo'ka iipiapai —ta'pí Jesusya.
 13Ta'pí Jesusya: —Mîrîrî ye'nen panton pe neken to' yenupapîtîuya.

Maasa pra uyera'ma to'ya tîise anî' pe wanî epu'tí to'ya pepîn.

Moropai umaimu eta to'ya tîise î' taasai'ya pe awanî epu'tí to'ya pepîn —ta'pîiya.

14—Mîrîrî ye'nen to' wanî Paapa maimuya taasa' yawîrî, penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaiás nurî'tí kaaretarîya taasa' yawîrî. Ta'pí Paapaya pena:

“Etaya'nîkon apanakon ke
 tîise î' aneta'pîkon epu'tîya'nîkon pepîn.

Moropai era'maya'nîkon ayenukon ke.

Tîise î' anera'ma'pîkon epu'tîya'nîkon pepîn.

15Maasa pra inkamoro pemonkonyamî' yewan ena'pí sa'man pe pu'kuru.

Tu'ke î' eta to'ya tîpanakon ke.

Tîise epu'tí to'ya pepîn.

Moropai tenukon yenninnuku'pí to'ya,
 mîrîrî ye'nen î' era'ma to'ya pepîn.

Tîise eta to'ya ya,
 moropai era'ma to'ya ya,
 epu'tî to'ya e'painon.
 Mîrîrî wenai tîmakuyikon rumaka to'ya e'painon.
 Moropai inkamoro pîika'tîuya e'painon",

Is 6.9,10

ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

¹⁶—Tîise amîrî'nîkon wanî taatausinpai pu'kuru epu'tîya'nîkon ye'nen. Maasa pra era'maya'nîkon. Moropai etaya'nîkon ye'nen, epu'tîya'nîkon —ta'pîiya tînenupa'san pî'. ¹⁷—Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Inna pî' pu'kuru tauya sîrîrî. Î' anera'ma'pîkon uwinîpai, anera'mapai arinîkon penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'ti wanî'pî. Moropai yairî tîwe'sanon arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî nîrî. Tîise mîrîrî yai uyera'ma to'ya eserîke pra awanî'pî. Moropai î' aneta'pîkon uwinîpai anetapai nîrî to' wanî'pî. Tîise eta to'ya eserîke pra to' wanî'pî nîrî —ta'pî Jesusya.

Jesusya Panton Ekaremekî
Epu'to'pe To'ya Î' Taato'pe Awanî
 (Mc 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸Jesusya ta'pî to' pî': —Maasa etatî. Î' taa mîserî warayo' tînmîri pînnen pantoniya ekaremekîuya sîrîrî apî'nîkon. ¹⁹Inpîmî yonpa enasa' e'ma ena pona warantî pemonkonyamî' wanî. Paapa maimu eta to'ya. Î' kai'ma Paapa iipî tesa'kon pe kupî yekare eta to'ya. Tîise mîrîrî pîinama to'ya pra awanî. Mîrîrî ye'nen Makui iipî ka'ne' pe itekare to' neta'pî mo'kai. Mîîkîriya to' neta'pî itekare mo'ka inî'rî ipî' to' esenumenka namai —ta'pîiya. ²⁰—Moropai tiaronkon pemonkonyamî' wanî tî' parappa pona ena'pî warantî. Itekare eta to'ya moropai inkamoroya yapîsî mararî pra taatausinpai. ²¹Tîise inkamoroya sa'me pu'kuru yapîsî pepîn tewankon ya'. Tîise Paapa maimu yapî'sa' to'ya wenai tiaronkonya tîmu'tunpakon ya, irumaka to'ya ka'ne' pe. Maasa pra ikara ton pra, yei wanî manni' warantî tî' parappa po to' apîtato' ton pra awanî. Mîrîrî wenai itekare etato' tîuya'nîkon rumaka to'ya. ²²Moropai tiaronkon wanî mî'nî ye'kana' ena'san warantî. Itekare eta to'ya. Mîrîrî pî' to' atausinpa. Tîise tiaron pensa Paapa maimu yawîrî ikupî to'ya pepîn. Maasa pra kure'ne inkamoro esenumenka tarîron non yeseru pî'. Moropai inkamoroya teesenu'tîi kure'ne temannekon yapurî Paapa yapurî tîuya'nîkon yentai. Mîrîrî ye'nen inkamoro arenta pepîn Paapa munkîyamî' pe —ta'pîiya. ²³—Moropai tiaronkon wanî morî non pona ena'san warantî. Inkamoroya Paapa maimu eta to'ya moropai epu'tî to'ya. Î' kai'ma inpîmî epeta'pî warantî eepeta'pî. Mararî panpî' eepeta'pî warantî tiaronkonya Paapa maimu kupî mararî. Kure'ne panpî' eepeta'pî warantî tiaronkonya Paapa maimu kupî kure'ne panpî'. Moropai tiaron epeta'pî mararî pra warantî tiaronkonya innape Paapa maimu kupî mararî pra —ta'pî Jesusya.

Jesusya Kansipu'kurai Yekare Ekaremekî

²⁴Jesusya ini'rî panton ekaremekî'pî. Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî ekaremekî'pîiya. Ta'pîiya: —See warantî awanî, warayo'ya tekkari yena'pî pîmî'pî ipapoi'ma tînmîri ya. Moropai ipîmî tîpo eemikku'pî tewî' ta. Moropai iwe'na'pî ewaron ya' taseru ta. ²⁵Tîise tamî'nawîronkon wetun tanne, iteyaton wîtî'pî inmîri ya'. Mîîkîrîya inpîmî'pî trigo ye' kore'ta kansipu'kurai ena'pî pîmî'pî. ²⁶Inpîmî'pî arenta'pî moropai eepeta winîkîi kansipu'kurai ye' nîrî arenta'pî ipokonpe. Ikore'ta awanî'pî.

²⁷Mîrîrî ye'nen umî esa' poitîrîtonon wîtî'pî iipia. Moropai ta'pî to'ya ipî': “Anna karaiwarî, amîrîya morî pîmî'pîya innape nai?” ta'pî to'ya ipî'. Inkamoro maimu yuuku'pî to' karaiwarîya. “Inna morî pîmî'pîuya”, ta'pîiya. “Tîise o'non pata pai kin kansipu'kurai erepansa' mîrîrî ikore'ta?” ta'pî to'ya.

²⁸Moropai to' maimu yuuku'pî warayo' umî esa'ya. “Uyeyatonya mîrîrî ku'sa” ta'pîiya. Moropai ipoitîrîtononya ta'pî ipî': “Mîrîrî kansipu'kurai yaroka annaya yu'se nan?” ta'pî to'ya.

²⁹“Kaane kîsarokatî maasa” ta'pîiya. “Maasa pra yarokaya'nîkon ya trigo ye' yarokaya'nîkon nîrî ipokonpe” ta'pîiya. ³⁰“Tîwî narentai tîmurukun pe. Trigo ya'tîto' weiyu eseposa' yai, tauya ya'tînenan pî'. E'mai' pe kansipu'kurai ya'tîtî moropai mîrîrî yaironpî'tî apo' ya' aaranto'pe. Tîise trigo konekatî uyewî' ta aako'manto'pe tauya to' pî'”, ta'pî warayo'ya —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai.

Mostarda Ena'pî Yekare

(Mc 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹Moropai tiaron panton ekaremekî'pî Jesusya tînenupa'san pî'. Ta'pîiya: —Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî ekaremekî'pîiya sîrîrî. Awanî see warantî: Warayo'ya tînpîmî mostarda ena'pî pîmî'pî tînmîri ya' —ta'pîiya. ³²—A'kî, mîrîrî inpîmî mostarda ena'pî wanî si'mîrîkkî pe pu'kuru. Tiaronkon umî ya' tîpînsenkon yena'pî ma're awanî. Tîise aarenta yai, kure'ne aarenta tiaronkon yentai. Mîrîrî ena kure'ne yei pe. Mîrîrî ye'nen tu'ke toronyamî' erepamî ipona. Inkamoroya taponse'kon ton konekapîti ipanta pona —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai —ta'pîiya.

Trigo Yai'meto' Fermento Yekare

(Lc 13.20-21)

³³Tiaron panton ekaremekî'pî Jesusya î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ekaremekî'pîiya kai'ma. Ta'pîiya: —See warantî awanî. Wîri'ya kîsere'na kore'ta fermento tîrî'pî moropai mîrîrî yai'me'pîiya. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî kîsere'na sa'mo'pî fermentoya —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai —ta'pîiya.

Î' Ton Pe See Panton Pe Jesusya Ekaremekî
(Mc 7.33-34)

³⁴Tamî'nawîrî mîrîrî ekaremekî'pî Jesusya panton pe. Î' rî ekaremekîiya pra awanî'pî panton pe pra. Tîise panton pe neken to' yeurîma'pîiya.
³⁵Mîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta nurî'tiya taasa' yawîrî awe'ku'to'pe. Pena ta'pî profeta nurî'tiya:
Paapa maimu ekaremekîuya panton pe.
Pena sîrîrî pata koneka'pî tîuya pata pai
anî' nepu'tî'pî pepîn ekaremekîuya kupî sîrîrî

Sl 78.2

ta'pî profeta nurî'tiya.

Î' Taato'pe Kansipu'kurai Yekare Wanî
Ekaremekî Jesusya

³⁶Mîrîrî tîpo arinîkon pemonkonyamî' nîmî'pî Jesusya. Moropai attî'pî wîtî ta. Miarî tîise inenupa'san erepamî'pî iipia. Inkamoroya ta'pî ipî': —Î' taato'pe mîrîrî kansipu'kurai pantoni wanî ekareme'kî anna pî' —ta'pî to'ya.

³⁷Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Uurî ka' poi iipî'pî wanî tînpîmî morî pînnen pe —ta'pîiya. ³⁸—Mîrîrî umî wanî tamî'nawîrî pata pe sîrîrî non po. Inpîmî wanî Paapa pemonkonoyamî' pe, manni'kan tesa'kon pe awe'to'pe Paapa pia eturumaka'san pe. Tîise kansipu'kurai wanî Makui pemonkonoyamî' pe —ta'pîiya. ³⁹—Moropai kansipu'kurai pînnen wanî Makui pe. Trigo ya'tîto' weiyu tauya manni' wanî tamî'nawîron ataretî'kasa' pe. Inkamoro ya'tînenan wanî inseriyamî' pe —ta'pîiya. ⁴⁰—Umî esa' poitîrîtononya kansipu'kurai ya'tî'pî moropai apo' ya' yenumî'pî to'ya aaranto'pe. Mîrîrî warantî ikupî inseriyamî'ya kupî sîrîrî tiwinano'pî weiyu yai tamî'nawîron ataretî'kasa' yai —ta'pîiya. ⁴¹—Mîrîrî weiyu yai uurî, ka' poi iipî'pîya inseriyamî' yarima upemonkonoyamî' kore'ta. Tiaronkonya imakui'pî kupî emapu'tînenan menka to'ya. Moropai pemonkonyamî' imakui'pî ku'nenan menka inseriyamî'ya tamî'nawîrî —ta'pîiya. ⁴²—Moropai inkamoro imakui'pî ku'nenan pemonkonyamî' yenumî inseriyamî'ya apo' kure'nan ya'. Miarî apo' ya' si'ma to' karau mararî pra teekon tîpa'tîi ne'ne' pe apo' wanî ye'nen —ta'pîiya. ⁴³—Tîise manni'kan yaironkon Paapa maimu yawîrî si'san wanî kupî sîrîrî ipîkku pe, Paapa, to' yunkon pata ya'. Ipîkku pe weiya tamî'nawîron weiyu'ma warantî to' wanî kupî sîrîrî —ta'pîiya. —Umaimu anepu'pai awanîkon ya, mîrîrî epu'tiya'nîkon —ta'pî Jesusya.

Epe'ke Tîwe'sen Yenonsa' Yekare

⁴⁴Tiaron panton ekaremekî'pî Jesusya. Ta'pîiya: —Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî see warantî: Pena epe'ke

tîwe'sen yenonsa' eporî'pî warayo'ya umî ya'. Mîrîrî eposa' tîuya ya, inî'rî yenomî'pîiya. Moropai taatausinpai attî'pî. Tamî'nawîron temanne ke awe'repa'pî. Moropai mîrîrî yepe'pî ke manni' umî, o'non pata epe'ke tîwe'sen yenomî tîuya ya, mîrîrî yenna'pîiya —ta'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —Mîrîrî warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' —ta'pîiya.

Epe'ke Diamante Yekare

⁴⁵—Moropai tiaron panton ekaremekîuya sîrîrî, î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî epu'tîkonpa —ta'pî Jesusya. —Awanî see warantî: Warayo' wanî'pî diamante yennanen. ⁴⁶Kure'nan diamante, epe'ke eposa' tîuya ya, tamî'nawîrî temanne ke mîîkîrî e'repa'pî, mîrîrî yepe'pîkon ke kure'nan diamante epe'ke pu'kuru eposa' tîuya yennapa —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî warantî awanî, tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî ya —ta'pîiya.

Moro'yamî' Wîrîrîkato' Yekare

⁴⁷Jesusya ta'pî: —Inî'rî tiaron panton ekaremekîuya sîrîrî, î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî epu'tîkonpa. See warantî awanî: Moro'yamî' atawî'to'pe iku'sa' yenumî'pî warayo'konya iku'pî ka. Inkamoro ya moro'yamî' yapîsî'pî tu'ke si'ta —ta'pîiya. ⁴⁸—Mîrîrî moro'yamî' yapî'to' ya' moro'yamî' atapi'sa' yai tu'ke intapîkîrî. Mîrîrî woroka warayo'konya a'mun pona. Mîrîrî yai warayo'kon ereuta moro'yamî' era'mai. Moropai inkamoro ya morîkon moro'yamî' menka. To' yense' ya' to' yara'tî to'ya. Tîîse tiaronkon moro'yamî' morîkon pepîn inkamoro papo to'ya poro pona —ta'pîiya. ⁴⁹—Mîrîrî warantî awanî pe man, tiwin wei tamî'nawîron ataretî'ka ya. Mîrîrî yai moro'yamî' yapî'nenan warayo'kon warantî ikupî inserîyamî'ya kupî sîrîrî. Inkamoro wîtî imakui'pî ku'nenan pemonkonyamî' menkai yairî tîwe'sanon kore'tapai. ⁵⁰Moropai inkamoro tîmenka'sankon yenumî inserîyamî'ya kure'nan apo' ya'. Miarî inkamoro imakui'pî ku'nenan karau ko'mannîpî mararî pra teekon tîpa'tîi ne'ne' pe tîwanîkon ye'nen —ta'pîiya.

Amenan Wanî Yairî Moropai Penaro'

⁵¹Jesusya tînenupa'san ekaranmapo'pî: —Tamî'nawîrî umaimu epu'tî pî' naatî, mîrîrî tauya manni'? —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'. —Inna, epu'tî pî' anna man —ta'pî to'ya.

⁵²Mîrîrî yai ta'pî Jesusya to' pî': —Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' esenupa'san esenupa ya, uyesa'kon pe Paapa iipî kupî yekare pî' esenupa'san, inkamoro wanî unekaremekî pî' esenupa'san wanî wîtî esa' pe tîwe'sen warantî. Maasa pra mîîkîrîya miarî pai temannekon amenan pe tîwe'sen mo'ka. Moropai amenan pe pra tîwe'sen mo'kaiya nîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Wani Nazaré Pon Pe

(Mc 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³Moropai mîrîrî pantonkon ekaremekî tîpo, Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî. ⁵⁴Mîrîrî yai Jesus enna'po'pî tarenta'pî pata pona. Miarî pemonkonyamî' yenupa'pî Jesusya to' epere'to'kon yewî' ta. Moropai arinîkon imaimu etanenan esenumenka'pî kure'ne teesewankono'mai. Inkamoro esekaranmapopî'tî'pî. Ta'pî inkamoro: —O'non pata epu'nen pe tîwanîpa Jesus esenupa'pî mîrîrî ye'ka anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'to'peiya? —ta'pî to'ya. ⁵⁵—Maasa pra mîîkîrî Jesus wani pepîn kin manni' wîttî konekanen munmu pe? Maria more pepîn kin mîîkîrî Jesus? Moropai Tiago, José, Simão, Judas ruinankon pepîn mîîkîrî? —ta'pî to'ya ipî'. ⁵⁶—Moropai iwîrisitonon tarî to' man tîise î' kai'ma tamî'nawîrî ikupî mîîkîrî Jesusya? —ta'pî to'ya.

⁵⁷Mîrîrî wenai Jesus maimu anetapai pra miarîronkon pemonkonyamî' wani'pî. Tîise ta'pî Jesusya to' pî': —Morî pe pu'kuru tamî'nawîronkonya Paapa maimu ekareme'nen eseurîma eta. Tîise tonpayamî' ipata yawonkon neken wani imaimu anetapai pra —ta'pî Jesusya.

⁵⁸Mîrîrî yai Jesusya tu'ke anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî eserîke pra awani'pî miarî Nazaré po. Maasa pra innape ikupî miarîronkon pemonkonyamî'ya pra awani ye'nen.

João Batista Wîi To'ya

(Mc 6.14-29; Lc 9.7-9)

14 ¹Mîrîrî yai Galiléia pata esa' pe Herodes wani'pî. Mîîkîrîya tamî'nawîrî î' kupî Jesusya yekare eta'pî. ²Moropai mîîkîrîya ta'pî tîpemonkonoyamî' teesenyaka'masanon pî': —Seru' pepîn see João Batista nurî'tî mîîkîrî. Awe'mî'sa'kasa' mîrîrî. Mîrîrî wenai mîîkîrîya anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'pî'tî mîrîrî meruntî ke —ta'pîiya.

³Mîrîrî ta'pî mîîkîrî pata esa' Herodesya maasa pra João yarakkamo me'posa' tûuya ye'nen atarakkannîto' ta. Mîrîrî kupî'pî Herodesya, maasa pra takon Filipe no'pî Herodias yarakkîrî awani'pî João eseurîmasa' ye'nen. ⁴Tu'ke ite'ka João Batistaya taapî'tî'pî pata esa' Herodes pî': —Paapa nekaremekî'pî unkupîkon ton pe yairî pra, imakui'pî ku'sa'ya mîrîrî, ayakon no'pî Herodias yarakkîrî tûwe'se —ta'pîiya. ⁵Mîrîrî wenai pata esa' Herodes ekore'ma'pî. João Batista anwîpai awani'pî. Tîise eranne' pe awani'pî Judeuyamî' pî'. Maasa pra Paapa maimu ekareme'nen pe awani kai'ma to' esenumenka'pî.

⁶Tîise pata esa' Herodesya teesenpo'pî weiyu yai, entamo'kanto' mararon pepîn koneka'pî. Moropai pemonkonyamî' eta'pîiya mararî pra entamo'kai to' wîttîto'pe. Mîrîrî yai Herodias more, maasaron wîrî' aurîno'pî mananu'pî, tamî'nawîronkonya tera'ma tanne. Mîîkîrî mana'to' pî' pata esa' Herodes atausinpa'pî mararî pra. ⁷Mîrîrî ye'nen ta'pîiya mîîkîrî maasaron wîrî' pî': —Seru' pe pra tauya sîrîrî apî'. Upî' î' rî itu'se awe'to' esatîya ya, tamî'nawîrî itûrûya —ta'pîiya.

⁸Moropai wîri' wîtî'pî tîsan Herodias pia. Ekaremekî'pîiya. Moropai ta'pî isanya João pu'pai mesatîi. Ta'pî tîsanya yawîrî esatî'pîiya. —João Batista pu'pai'pî yu'se wai sunpa po —ta'pîiya.

⁹Mîrîrî taiya ye'nen, pata esa' Herodes ena'pî yairî ma're. Tîise tamî'nawîronkon tînetas'anya eta tanne, î' itu'se awe'to' esatîya ya itîrîuya, taasa' tîuya ye'nen, maasaron wîri' nesatî tîrî tîuya ta'pîiya, seru' pe tîwanî namai. ¹⁰Mîrîrî ye'nen João Batista pu'paraikkîti me'po'pîiya atarakkannîto' ta. ¹¹Mîîkîrî pu'pai'pî enepî'pî to'ya sunpa po. Mîrîrî tîrî'pî to'ya maasaron aurîno'pî wîri' pia. Moropai mîîkîrîya tîsan pia yari'pî. ¹²Mîrîrî yekare etasa' tîuya'nîkon pe João Batista nurî'tî nenupa'san iipî'pî iipia itesa'rî'pî era'mai. Moropai mîîkîrî yu'na'tî'pî to'ya. Moropai mîrîrî ekareme'se to' wîtî'pî Jesus pî'.

Jesusya 5.000 Kaisaronkon Pemonkonyamî' Yekkari'tî

(Mc 6.30-44; Lc 9.10-17; Jo 6.1-14)

¹³Tamî'nawîron mîrîrî e'ku'sa' yekare etasa' tîuya tîpo, Jesus moropai inenupa'san wîtî'pî kanau ya' miarîpai keren pona tuutîpa tiwinsarî.

Tîise o'non pata awanî epu'tî'pî arinîkonya. Mîrîrî ye'nen to' epa'ka'pî tîîko'manto'kon yapai. Moropai to' wîtî'pî a'mun poro Jesus epose.

¹⁴Moropai miarî Jesusya to' yeporî'pî. To' erepansa' wanî'pî irawîrî, kanau yapai tawautî pe. Jesusya kure'ne to' era'ma'pî tî'noko'pî pe, inkamoro itî'san. Mîrîrî ye'nen pri'yawonkon pepîn sa'ne yepî'tî'pîiya, miarî tîwe'sanon.

¹⁵Pata ko'mamî tanne, Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia. Moropai inkamoroya ta'pî ipî': —Insamoro arinîkon pemonkonyamî' wîtîto'pe ka'kî wîtîkon ta. Maasa pra ko'mamîiya pata enasa' man, î' ton pra e'nî tanne tarî keren po. To' wîtîsa' ya, morî pe awanî tekkarikon ton yennato'pe to'ya —ta'pîiya.

¹⁶Tîise Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Insamoro pemonkonyamî' wîtî e'pai pra man —ta'pîiya. —Tîise amîrî'nîkonya to' yekkari'tî e'pai man —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

¹⁷Tîise inkamoroya yuuku'pî. Ta'pî to'ya: —Î' kai'ma see, anna pia mia'taikin neken pāo man. Moropai asakî'ne neken moro'yamî' man —ta'pî to'ya. —Tamî'nawîronkon pia itîrîiya pepîn —ta'pî to'ya.

¹⁸—Ene'tî moriya uupia —ta'pî Jesusya to' pî'.

¹⁹Moropai pemonkonyamî' ereutato'pe parî' pona ta'pîiya to' pî'. Moropai mîîkîrîya mia'taikinan pāo yapîsî'pî moropai asakî'nankon moro'yamî'. Moropai tenu y anumî'pîiya ka' ekaya. Moropai eepîrema'pî yekkari wanî pona. —Morî pe pu'kuru man Paapa —ta'pîiya. Mîrîrî tîpo pāo pirikkapî'tî'pîiya. Mîrîrî tîrî'pîiya tînenupa'sanya itîto'pe pemonkonyamî' pia. ²⁰Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon esekkari'tî'pî itu'se tîwanîkon pîkîrî. Moropai inkamoro yekkari yonparî'pî yannuku'pî Jesus nenupa'sanya asakî'ne pu' pona tîmo'tai waikara'pî kaisarî. ²¹Inkamoro pemonkonyamî' esekkari'tî'san wanî'pî 5.000 yairî warayo'kon, wîri'sanyamî' moropai moreyamî' tîku'ne'tîi pra to' tîise.

Jesus Asarî Tuna Poro
(Mc 6.45-52; Lc 6.15-21)

²²Mîrîrî tîpo Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî kanau ya' to' asara'tîto'pe. Moropai to' wîtuto'pe tîrawîrî iku'pî ratai pona. To' wîtî tanne Jesusya arinîkon yaipontî'pî to' emi'to'pe. ²³Pemonkonyamî' emi'to'pe to' yaipontî tîpo Jesus enuku'pî wî' pona epîremai tiwinsarî. Miarî tîise pata ewaronpamî'pî tiwinsarî tîise. ²⁴Mîrîrî tanne, inenupa'san wani'pî iku'pî arakkita kanau ya'. Miarî to' tîise a'situn pe eena'pî. Mararî pra sipa sipa pe awanî'pî. Kanau pona eerepamî'pî meruntî ke.

²⁵Anoinna pata tîise, maasa erenmapî rawîrî, tuna poro Jesus asarî era'ma'pî inenupa'sanya tîponaya'nîkon. ²⁶Tuna poro mîîkîrî asarî era'ma tîuya'nîkon pe, inenupa'san wani'pî mararî pra teesi'nî'se. Inkamoroya ta'pî: —Katonpî mîîkîrî! To' entaime'pî teesi'nî'se mararî pra. ²⁷Inkamoro pî' Jesus e'pamî'pî ka'ne' pe. Ta'pîiya to' pî': —Meruntî ke e'tî, eranne' pe pra. Uurî mîîkîrî, Jesus —ta'pîiya.

²⁸Moropai Pedroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, amîrî pe pu'kuru awanî ya, o'non pata awanî manni' pata uutîto'pe ka'kî tuna poro —ta'pîiya.

²⁹—Asi'kî see —ta'pî Jesusya Pedro pî'. Moropai Pedro autî'pî kanau yapai moropai mîîkîrî asarî'pî tuna poro Jesus ekaya. ³⁰Mîîkîrî asarî tanne, a'situnya ipuma'pî. Mîrîrî ye'nen eranne' pe eena pia'tî'pî. Moropai eeseuronka pia'tî'pî. Mîrîrî ye'nen teesi'nîpî pe awentaime'pî Jesus pî'. —Uyepotorî, upîika'tîkî! —ta'pîiya.

³¹Ka'ne' pe Jesusya tenya kainumî'pî Pedro yapisîpa moropai ta'pîiya Pedro pî': —Innape ukupîya pra awanî mîrîrî. Î' wani' awanî ye'nen innape uurî kupîya pepîn?

³²Mîrîrî tîpo inkamoro asara'tî'pî kanau ya'. Moropai kure'nan a'situn atî'napannîpî'pîiya. ³³Moropai inenupa'sanya Jesus yapurî'pî. Yapurî ye'ka pe inkamoroya ta'pî: —Innape see, Paapa munmu pe amîrî wani' sîrîrî —ta'pî to'ya.

Jesusya Genesaré Pon Yepi'tî
(Mc 6.53-56)

³⁴Iku'pî ratai pona teerepansa'kon pe, inkamoro autî'pî. Genesaré pata pona to' erepamî'pî. ³⁵Miarî mîrîrî pata po, mororonkon pemonkonyamî'ya Jesus epu'tî'pî. Moropai inkamoroya pri'yawonkon pepîn, tamî'nawîrî mororonkon moropai tîwoi'nîkon tîko'mansenon ene'to'pe to'ya to' yepi'tîto'peiya. ³⁶Moropai pri'yawonkon pepînya Jesus pon ye'pi pî' yapîto'pe to'ya esatî'pî to'ya. Maasa pra ipon ye'pi pî' yapîtîponkon esepi'tîsa' wani'pî mîto'pe. Mîrîrî warantî to' esepi'tî'pî.

Jesus Yeseru Moropai Judeuyamî' Yeseru
(Mc 7.1-13)

15 ¹Mîrîrî yai fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon wîtîsa' wani'pî Jerusalém poi Jesus yarakkîrî eseurîmai. ²Inkamoroya ta'pî Jesus pî':

—Î' wani' awanî ye'nen kin anenupa'san wanî pepîn utamokonya uyenu'pikon yawîrî pra to' wani? Tenyakon rona to'ya pepîn tekkarikon yonpa tîuya'nîkon rawîrî. Mîrîrî yawîrî kupî to'ya pra awanî ye'nen upanama'pikon utamokonya yawîrî pra to' wanî mîrîrî —ta'pî to'ya.

³Jesusa to' maimu yuuku'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Î' wani' kin awanî ye'nen Paapa maimuya taasa' yawîrî ikupîya'nîkon pra, atamokonya ayenu'pikon yawîrî ikupî pî' aako'mamîkon? —ta'pîiya.

⁴—Maasa pra Paapaya ta'pî ankupikon ton pî'.

“Ayunkon yapurîti moropai asankon yapurîti”,

Êx 20.12; Dt 5.16

ta'pîiya. Moropai ta'pîiya nîrî:

“Anî' eseurîma ya imakui'pî pe tun winîkîi moropai tîsan winîkîi, mîîkîrî wîi e'pai awanî”,

Êx 21.17; Lv 20.9

ta'pî Paapaya —ta'pîiya. ⁵—Tîise tiaronkon yenupaya'nîkon yairî pra. Amîrî'nîkonya taa to' pî'. Tiaron moro awanî tîyun anpîika'tîpainon tîise taaya'nîkon: “Kaane, untîrî ton pra man uyun pia ipîika'tîto' ton, maasa pra Paapa pia untîrî pe seeni' mo'kasau'ya sîrîrî' taato'pe to'ya”, taaya'nîkon seru' pe. ⁶Moriya mîrîrî warantî taaya'nîkon ya, ayunkon yapurîya'nîkon pepîn mîrîrî. Mîrîrî warantî Paapa maimu yu'se pra awanîkon esera'ma mîrîrî, ayeserukon neken yawîrî ikupîkonpa. ⁷Seru'ye'kon teesenku'tisanon tîiwarîrî'nîkon. Apî'nîkon penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Isaiás nurî'ti eseurîma'pî yairî.

⁸“Morî pe eseurîmakoi'kon insanan pemonkonyamî' upî” taa Paapaya.

“Tîise to' yewan wanî aminke upî” taiya.

⁹“Mîrîrî ye'nen uyapurîto' to'ya wanî î' pe pra rî.

Penaronkonya tîpanama'pikon yawîrî tonpakon yenupa to'ya, uurîya tîpanama'pikon pe tîku'se” ta'pî Paapaya,

Is 29.13

ta'pî profeta Isaiás nurî'tiya —ta'pî Jesusa to' pî'.

Imakui'pî Pî' Jesus Eseurîma

(Mc 7.14-23)

¹⁰Mîrîrî taa tîpo Jesusa arinîkon yanno'pî moropai ta'pîiya to' pî': —Maasa umaimu etatî moropai epu'tiya'nîkon yuwatî —ta'pîiya.

¹¹—Imakui'pî pe e'nî pepîn uya're'kon unenapîkon wenai. Tîise imakui'pî pe e'nî imakui'pî pe eseurîma wenai, imakui'pî pî' esenumenkan wenai. Mîrîrîya imakui'pî pe ukupîkon —ta'pîiya.

¹²Mîrîrî taasai'ya tîpo, Jesus nenupa'san wîtî'pî iipia. Moropai inkamoroya ta'pî ipî': —Uyepotorî, î' taaya manni' pî' fariseuyamî' atasi'sirunpasa' man amaimu pî' —ta'pî to'ya.

¹³Jesusya ta'pî: —Tamî'nawîronkon tînpîmî'pî pepîn aro'tasa' yaroka umî esa'ya. Mîrîrî warantî tamî'nawîronkon Paapa pemonkono pe pra tîwe'sanon mo'kaiya tîpemonkonoyamî' kore'tapai —kai'ma to' maimu yuuku'pî Jesusya. ¹⁴—Inkamoro ye'kakon tîpînamai pra e'tî. Maasa pra to' wanî enkaru'nankon warantî. Mîrîrî ye'nen tiaronkon yenupa to'ya eserîke pra to' wanî. Enkaru'ne si'ma enkaru'nanya tiaron yarî eserîke pra awanî. Yarî yu'se tîwanî ya to' e'soroka itu'nakan ya' sa'nîrî.

¹⁵Mîrîrî taiya ye'nen, Pedroya Jesus pî' esatî'pî. —Mîrîrî panton ekareme'kî anna pî' —ta'pîiya.

¹⁶Jesusya ta'pî: —Sîrîrî tîpose pakko pe aako'mamîkon mîrîrî? —ta'pîiya. ¹⁷—A'kî, uya're'kon unenno'makonya imakui'pî pe ukupîkon pepîn. Maasa pra uyewankon ya' eewomî pepîn, uro'takon ya' neken yenno'ma moropai yempa'ka. ¹⁸Tîise eseurîmanto' wanî uyewankon yapai teepa'kasen esenumenkanto' wenai. Mîrîrîya ukî'pakon imakui'pî pe. ¹⁹Maasa pra uyewankon ya' tîiko'mansen imakui'pî wenai esenumenkan imakui'pî pe, pemonkon anwîpai e'nî, moropai tiaron no'pî yarakkîrî e'nî, moropai se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî e'nî. Moropai ama' pe e'nî, moropai seru'ye' pe e'nî, imakui'pî pe eseurîman tiaronkon winîkî. ²⁰Sîrîrîkon imakui'pî uyewankon ya' tîiko'mansen wenai, imakui'pî kupî pî' ko'mannî. Mîrîrî tîise uenyakon tîronai pra uya're'kon yonpasa' wenai, imakui'pî pe e'nî pepîn —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

Judeupa' Pepîn Wîri' Pî' Jesus Eseurîma

(Mc 7.24-30)

²¹Mîrîrî pata yapai Jesus ese'ma'tî'pî. Attî'pî Tiro pata poro aminke pra cidade pî'. Moropai Sidom pata poro attî'pî. ²²Miarî wîri' wanî'pî Cananeu pon, Judeupa' pepîn. Jesus erepansa' tanne, mîîkîrî iipî'pî iipia. Moropai ta'pîiya tîwentaimepîtî ye'ka pe: —Uyepotorî, amîrî wanî Davi nurî'tî paarî'pî pe. Pîika'tîton amîrî. A'noko'pî pe sa'ne uyera'makî. O'ma' ewonsa' man unre wîri' ya'. Mîîkîrîya tone' ikupî pî' man —ta'pîiya.

²³Tîise Jesusya imaimu yuuku pra awanî'pî. Mîrîrî tanne, inenupa'san erepamî'pî iipia aminke pra. Moropai inkamoroya ta'pî: —Mîîkîrî wîri' wîtîto'pe ka'kî, uwenairî'nîkon aaipî ko'mannîpî mîrîrî taa enepîiya. Moropai awentaimepîtî ko'mannîpî —ta'pî to'ya.

²⁴Jesusya yuuku'pî: —Paapaya uyarimasa' man upemonkonoyamî' neken piika'tîto'peuya, Judeuyamî' ataka'ma'san, carneiro wanî itesa' pra warantî tîwe'sanon —ta'pîiya.

²⁵Tîise mîîkîrî wîri' iipî'pî Jesus rawîrî moropai awe'sekunka'pî moropai mîîkîrîya ta'pî: —Uyepotorî, upîika'tîkî sa'ne —ta'pîiya.

²⁶—A'kî —ta'pî Jesusya ipî'. —More ya're' tîrî ya arinmaraka pia, morî pe pra awanî. Mîrîrî warantî awanî apîika'tî tîuya ya, Judeupa' pe pra awanî ye'nen.

²⁷Tîise wîri'ya ta'pî Jesus pî': —Innape man, Uyepotorî. Mîrîrî ye'ka pe tîise tesa'kon ya're' ya'punu'pî e'soroka enapî arinmarakayamî'ya itaponse' yo'koi si'ma. Mîrîrî ye'nen mararî mîrikkî itîfîkî uupia.

²⁸Jesusya ta'pî ipî': —Mîrîrî taaya ye'nen, innape ukupîya epu'tî pî' wai, ma'non —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî ye'nen î' taaya manni' mîrîrî kupîuya. Moropai mîrîrî taa Jesusya pe mîikîrî wîri' more o'ma' yarakkîron esepi'tî'pî.

Tu'kankon Pemonkonyamî' Yepi'tî Jesusya

²⁹Miarî pai Jesus ese'ma'tî'pî moropai attî'pî Galiléia ku'pî rî pîkîrî. Moropai mîikîrî enuku'pî wî' pona moropai eereuta'pî miarî. ³⁰Miarî nîrî arinîkon pemonkonyamî'ya pri'yawonkon pepîn yarî'pî. Asakoi'kon pepîn, moropai ma'tîkî' pankon, moropai enkaru'nankon, moropai imaimu pînon moropai tu'kan paran pî' tîwe'sanon yarî'pî to'ya Jesus pia to' yepi'tîto'peiya kai'ma. Moropai inkamoro yepi'tî'pîya. ³¹Mîrîrî kupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon pî' pemonkonyamî' esenumenka'pî mararî pra teesewankono'mai, maasa pra imaimu pîn eseurîma ye'nen, moropai ma'tîkî' pankon esepi'tîsa' ye'nen, moropai asakoi'kon pepîn asarî ye'nen, moropai enkaru'nankonya era'ma ye'nen. Mîrîrî pî' Judeuyamî' yepotorî Paapa yapurî'pî to'ya mararî pra.

Jesusya 4.000 Kaisaronkon

Pemonkonyamî' Yekkari'ti

(Mc 8.1-10)

³²Jesusya tînenupa'san yanno'pî tîpia to' yeurîmapa kai'ma moropai ta'pîya: —Eseurîwî'ne wei kaisarî insanan pemonkonyamî' ko'mansa' man uupia. U'noko'pî pe to' era'ma pî' wai to' ya're' ton pra tîise —ta'pîya. —To' anaipontîpai pra wai tekkarikon yonpa to'ya pra to' tîise. Maasa pra yai to' wîtî eserîke wanî e'ma taawîrî emi'ne tîwanîkon pî' —ta'pîya.

³³Inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pî: —O'non ye'ka pe insanan mararonkon pepîn pemonkonyamî' yekkari ton eporî e'painon tarî keren po si'ma? Î' ton pîn ya' e'nî tanne —ta'pî to'ya.

³⁴Inkamoro ekaranmapo'pî Jesusya: —Î' warapo kaisarî trigo puusa' nai? —ta'pîya. —Asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisarî moropai moro'yamî' mîrikkî —ta'pî to'ya.

³⁵Moropai tamî'nawîronkon pî' ta'pî Jesusya: —Non pona ereutatî —ta'pîya. ³⁶Moropai Jesusya asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisaron trigo puusa' yapisî'pî, moropai moro'yamî' nîrî. Mîrîrî tîpo eepîrema'pî Paapa pî'. —Morî pu'kuru amîrî, anna ya're' ton tînen —ta'pîya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo trigo puusa' pirikkapî'tî'pîya. Mîrîrî tîrî'pîya

tînenupa'san pia itîto'pe to'ya pemonkonyamî' pia. ³⁷Mîrîrî pî' tamî'nawîronkon entamo'ka'pî teese'pî'tîkon pîkîrî. Mîrîrî yonparî'pî yannuku'pî inenupa'sanya asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisarî waikara'pî. ³⁸Inkamoro Jesus nekkari'tî'san wanî'pî warayo'kon 4.000 kaisarî wîrî'sanyamî' tîku'netîi pra moropai moreyamî'.

³⁹Mîrîrî tîpo Jesusya pemonkonyamî' yaipontî'pî to' wîtîto'pe. Moropai Jesus asara'tî'pî kanau ya', moropai attî'pî Magadã pata pona.

Tînera'makon Ton Esatî To'ya

(Mc 8.11-13; Lc 12.54-56)

16 ¹Jesus yarakkîrî eseurîmai tiaronkon fariseuyamî' moropai tiaronkon saduceuyamî' wîtî'pî iipia. Jesus anaka'mapai to' wanî'pî mîto'pe. Paapa winîpaino pe mîkîrî wanî pepîn kai'ma to' esenumenka'pî. Mîrîrî ye'nen ka' winîpainon, tînera'makon ton esatî'pî to'ya Jesus pî'. ²Tîise Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Wei ewomî tanne suuyu pe tîwe'sen ka' pî' era'maya'nîkon ya, taawonan amîrî'nîkon: “Penane morî pe pata wanî pe man. A'kî, ka' pî' suuyu pe awanî”, taaya'nîkon. ³Moropai penane pu'kuru suuyu pe pata wanî ya taaya'nîkon: “Sîrîrîpe kono' rena pe man”, taaya'nîkon. Maasa pra ka' pî' katupuru era'masa'ya'nîkon ye'nen, moropai ewaron pe pata wanî ye'nen. Ka' era'maya'nîkon kaisarî, taapîtiya'nîkon î' e'kupî epu'tiya'nîkon. Tîise î' wani' awanî ye'nen anera'ma'pîkon ayenukon ke, kupîya'nîkon pepîn innape? Î' e'kupî epu'tiya'nîkon pepîn, î' ikupî eserîkan pepîn era'maya'nîkon tîise —ta'pîiya. ⁴—Î' ye'ka pe amîrî'nîkon sîrîrî pankon wanî imakui'pî pe, innape ukupî ye'ka pe pra. Anera'makon ton esatîya'nîkon upî'. Tîise î' rî anera'makon ton kupîuya pepîn. Tîise tiwinan neken Jonas nurî'tî yarakkîrî e'kupî'pî. Mîrîrî epu'tiya'nîkon yu'se wai.

Mîrîrî taa tîpo, Jesus epa'ka'pî moropai attî'pî to' piapai.

Fariseuyamî' Moropai Saduceuyamî' Yeseru Fermento Warainon

(Mc 8.14-21)

⁵Jesus nenupa'sanya iku'pî nuurukku'sa' yai, tîwanmîra'nîkon tekkarikon yaasa' to'ya pra to' wanî'pî.

⁶Mîrîrî yai ta'pî Jesusya: —Enpen panpî' e'tî, fariseuyamî' moropai saduceuyamî' pî' tîwarî e'tî. Aka, tîwî to' piawon trigo sa'moto' to' piawon nîsi —ta'pîiya.

⁷Mîrîrî taiya pî' Jesus nenupa'san eseurîma'pî teken si'ma. Ta'pî to'ya: —Mîrîrî taiya maasa pra uyekkarikon ton ene'sa' pra awanî ye'nen —ta'pî to'ya.

⁸Inkamoro eseurîmato' eta'pî Jesusya. Mîrîrî ye'nen to' ekaranmapo'pîiya. Ta'pîiya: —Î' ton pe see eeseurîmakon ko'mannîpî mîrîrî, ayekkarikon

ton pra awanî pî'? Î' ye'ka pe see mararî innape uku'to'ya'nîkon awanî mîrîrî! ⁹Uupia Paapa meruntîri wanî epu'tîya'nîkon pra naatî mîto'pe? Epu'tîya'nîkon pra awanîkon mîrîrî ayewankon ya'. Manni' unkupî pî' awenpenatakon pra naatî? Mia'taikinan trigo puusa' pîrîkkapî'tî'pîuya 5.000 kaisaronkon warayo'kon yekkari'tî'pîuya. Moropai î' warapo waikara'pî kaisarî itonparî'pî yannuku'pîya'nîkon pî' enpenatati. ¹⁰Moropai manni' asakî'nan mia' pona tîmo'tai kaisaron trigo puusa' mîrîrî ke 4.000 kaisaronkon warayo'kon yekkari'tî'pîuya. Moropai î' warapo waikara'pî kaisarî itonparî'pî yannuku'pîya'nîkon? ¹¹Mîrîrî tauya manni' epu'tîya'nîkon pra awanîkon mîrîrî. Maasa pra trigo puusa' pî' eseurîma pepîn sîrîrî. Tîise fariseuyamî' moropai saduceuyamî' yeseru pî' eseurîma, mîrîrî tîwarî e'tî. Mîrîrî to' yeseru wanî kîsere'na sa'moto' fermento warantî.

¹²Mîrîrî Jesus eseurîmato' epu'tî'pî inenupa'sanya. Maasa pra kîsere'na sa'moto' pî' eeseurîma pe pra epu'tî'pî to'ya. Tîise pemonkonyamî' yenupato' fariseuyamî'ya moropai saduceuyamî'ya pî' eeseurîma epu'tî'pî to'ya. To' yeseru pî' tîwarî tîwanîkonpa epu'tî'pî to'ya.

Jesus Wanî Cristo Pe Taa Pedroya

(Mc 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³Moropai Jesus wî'tî'pî tiaron pata poro, itese' Cesaréia Filipe. Miarî teerepansa'kon pe tînenupa'san ekaranmapo'pîiya: —Anî' kai'ma uurî, ka' poi iipî'pî pî' pemonkonyamî' wanî? —ta'pîiya.

¹⁴Inkamoroya yuuku'pî: —Tiaronkonya taa apî: “João Batista nurî'tî mîîkîrî”, taa to'ya. Moropai tiaronkonya taa: “Penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Elias nurî'tî mîîkîrî”, taa to'ya —ta'pî to'ya. —Moropai tiaronkonya taa: “Penaro' itekare ekareme'nen profeta Jeremias nurî'tî mîîkîrî”, taa to'ya. “Paapa maimu ekareme'nenan nurî'san yonpa pe awanî”, taa to'ya —ta'pî inenupa'sanya.

¹⁵—Amîrî'nîkon kanan? Anî' pe ukupî pî' naatî? —ta'pîiya.

¹⁶Simão Pedroya yuuku'pî: —Amîrî Paapa nîmenka'pî, Cristo. Ipatîkarî tîîko'mansen Paapa munmu pe awanî —ta'pî Pedroya.

¹⁷Jesusya ta'pî Pedro pî: —Mîrîrî taaya ye'nen, morî pe pu'kuru awanî sîrîrî, Simão, João munmu —ta'pî Jesusya ipî. —Maasa pra sîrîrî yairon epu'tîya manni' wanî pepîn pemonkon winîpainon pe pu'kuru. Tîise uyun ka' pon nîtîrî'pî pe awanî aapia —ta'pî Jesusya Pedro pî. ¹⁸Mîrîrî ye'nen Jesusya ta'pî Pedro pî: —Tauya sîrîrî apî, amîrî Pedro sa'man, tî' warainon. Moropai sîrîrî tî'parappa pona usoosirî konekauya sîrîrî. Mîrîrîya upemonkonoyamî', usoosirî tawonkon ena pe man meruntî ke, tamî'nawîronkon yentai. Sa'mantanto' yentai to' ena pe man, Makuiya to' taruma'tî tîise —ta'pî Jesusya. ¹⁹—Sîrîrî meruntî ke uurî e'to' tîrîuya aapia. Î' taaya'nîkon umaimu pe sîrîrî non po, mîrîrî pî' inna taa Paapaya ka' po —ta'pîiya.

²⁰Mîrîrî taa tîpo, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî: —Tîise Paapa nîmenka'pî pe uurî wanî kîsekareme'tî anî' pî' —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

Jesus Eseurîma Tîisa'manta Pî'

Moropai Tîiwe'mî'sa'ka Pî'

(Mc 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Moropai mîrîrî pata pai Jesus eseurîma pia'tî'pî tîisa'manta pî'. Tînenupa'san pî' ta'pîiya: —Uutî e'pai awanî sîrîrî Jerusalém pona moropai miarî Judeuyamî' esanonya moropai teepîremasanon esanonya uyewanmarî kupî sîrîrî. Moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkonya nîrî uyewanmarî kupî sîrîrî. Inkamoroya utaruma'tî mararî pra. Inkamoroya uwî me'po kupî sîrîrî. Tîise uusa'manta tîpo, iteseurîno weiyu yai e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pîiya.

²² Mîrîrî taiya ye'nen, Pedroya Jesus yarî'pî tiaronkon kore'tapai tarakkîrî teeseurîmapa, imaimu yuwa'tîpa. Moropai ta'pîiya ipî': —Uyepotorî, mîrîrî warantî eeseurîma e'pai pra man. Paapaya mîrîrî kupî e'pai pra man ayarakkîrî —ta'pî Pedroya Jesus pî'.

²³ Jesus era'tî'pî Pedro winîkîi. Moropai ta'pîiya Pedro pî': —Uupiapai atarimakî, Makui. Uurî ma'nîpa yu'se awanî mîrîrî. Paapa esenumenka warantî esenumenka pra awanî mîrîrî. Tarî non po tîiko'mansenon esenumenka warantî esenumenka —ta'pîiya.

²⁴ Moropai Jesusya ta'pî tînenupa'san pî'. Ta'pîiya: —Uwanîyakon pe e'pai awanîkon ya, ayeserukon, itu'se awe'to'kon mîrumakatîi moropai itu'se uurî e'to' ku'tî. Uwanîyakon pe e'pai awanîkon ya, e'taruma'tînto' namapai pra e'tî. Moropai uwenairî maai'tîi —ta'pîiya. ²⁵—Tîise anî'ya tîiko'manto' pînînma ya kure'ne, tîwe'taruma'tî namaiya. Mîrîrî ye'nen Paapa pia ipatîkarî tîiko'manto' ton eporîiya pepîn. Tîise aminke aako'mamî Paapa pî'. Tîise uwenai anî'ya tîiko'manto' pînînma pra awanî ya, tîwe'taruma'tîto' yapîtanîpîiya ya, ipatîkarî enen tîiko'manto' ton eporîiya Paapa pia. ²⁶ Tamî'nawîron sîrîrî non pon yemanne esa' pe anî' ena ya, tîise ipatîkarî enen tîiko'manto' ton eporîiya pra awanî ya, eporîiya kupî pepîn rî mîrîrî. Aasa'manta yai tekaton yepe' ton eporîiya pepîn. Awe'pîika'tî pepîn. ²⁷ Maasa pra uurî, ka' poi iipî'pî iipî kupî sîrîrî Paapa meruntîri yarakkîrî, inserîyamî' pokonpe. Moropai mîrîrî yai tamî'nawîronkon pia untîrî tîrîuya kupî sîrîrî to' nîkupî'pî wenai. ²⁸ Ayenku'tîuya'nîkon pepîn sîrîrî. Uurî, ka' poi iipî'pî pemonkon pe wanî pe man tamî'nawîronkon esa' pe. Mîrîrî era'ma amîrî'nîkon yonpayamî'ya pe man tîisa'mantakon rawîrî —ta'pî Jesusya.

Jesus Moropai Moisés Moropai Elias

(Mc 9.2-13; Lc 9.28-36)

17 ¹ Tiwin mia' pona tîimo'tai wei tîpo, Jesus wî'tî'pî kawînan wî' pona tînenupa'san yonpa pokonpe. Pedro wî'tî'pî moropai Tiago moropai itakon João wî'tî'pî ipokonpe. ² Miarî Jesus yenpata etinyaka'ma'pî to' rawîrî

si'ma. Inke! pe awanî'pî, wei warantî moropai ipon wanî'pî aimutun pe pu'kuru, inke! pe apo' ya'karu warantî. ³Mîrîrîya tiwinarî asakî'nankon warayo'kon, Moisés nurî'tî moropai Elias nurî'tî esenpo'pî to' rawîrî. Moropai Jesus yarakkîrî to' eseurîma era'ma'pî to'ya. ⁴Mîrîrî ye'nen Pedroya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, morî pe pu'kuru e'nî man tarî. Mîrîrî ye'nen itu'se awanî ya, eseurîwî'ne kaisarî tappî ton konekauya sîrîrî, tiwin amîrî ton moropai tiwin Elias ton moropai tiwin Moisés ton kai'ma —ta'pîiya.

⁵Mîrîrî warantî Pedro eseurîma ko'mannîpî tanne, katupuru inke'ya to' naponî'pî. Moropai mîrîrî kore'ta Paapa eseurîmato' eta'pî to'ya. Ta'pî Paapaya: —Unmu mîserî uwakîri pu'kuru ipî' atausinpatô'. Mîîkîrî unmu yu'san uurî mararî pra. Mîîkîrîya î' taato' etatî —ta'pî Paapaya.

⁶Paapa eseurîmato' eta tîuya'nîkon pe, Jesus nenupa'san ena'pî mararî pra eranne' pe. Mîrîrîya to' yenkasi'pannîpî'pî. Non pona tenpatakôn erennuku'pî to'ya. ⁷Tîise Jesus iipî'pî to' pia moropai to' yapî'pîiya. Ta'pîiya to' pî': —E'mî'sa'katî, eranne' pe tîwe'se pra e'tî —ta'pîiya to' pî'. ⁸Inkamoro kuranta'pî moropai tîwoi'nîkon era'ma tîuya'nîkon ya, anî era'ma to'ya pra awanî'pî, tîise Jesus neken, tiwinsarî era'ma'pî to'ya.

⁹Wî' poi tawautîkon pe, Jesusya ta'pî to' pî': —Anî' pî' anera'ma'pîkon kîsekareme'tî —ta'pîiya. Uusa'manta tîpo, uurî, ka' poi iipî'pî e'mî'sa'kasa' tîpo ekaremekîkonpa.

¹⁰Mîrîrî ye'nen inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pî: —Î' wani' kin awanî ye'nen Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkonya taapîti mîrîrî? “E'mai' pe penaro' Paapa maimu ekareme'nen Elias nurî'tî iipî pe man. Moropai mîrîrî tîpo Paapa narima'pî Cristo iipî”, taa to'ya —ta'pî to'ya ipî'.

¹¹Jesusya yuuku'pî: —Inna, seru' pepîn Elias nurî'tî warainon ii'sa' man tamî'nawîron konekai Paapa maimu yawîrî. ¹²Aaipî'pî tîise tarîronkonya epu'tî pra awanî'pî. Tîise itaruma'tî'pî to'ya itu'se tîwanîkon pîkîrî. Mîrîrî warantî nîrî uurî ka' poi iipî'pî taruma'tî inkamoro rî pemonkonyamî'ya.

¹³Mîrîrî warantî Jesus eseurîma ye'nen, inenupa'sanya imaimu epu'tî tu'ka'pî. João Batista yekare pî' eeseurîma kai'ma to' wani'pî.

Jesusya Maasaron Warayo' Yepî'tî

(Mc 9.14-29; Lc 9.37-43a)

¹⁴Arinîkon pemonkonyamî' pia to' erepansa' ya, warayo' iipî'pî Jesus pia. Moropai irawîrî awe'sekunka'pî. ¹⁵Mîîkîrîya ta'pî Jesus pî': —Uyepotorî, unmu sa'ne a'noko'pî pe era'makî. O'ma' ewonsa' man mîîkîrî ya'. Moropai yeporîiya ya, non pona yenumîiya moropai inta arakkunta. Tu'ke ite'ka apo' ya' imasai'ya man. Moropai tuna ka yenunsai'ya man. ¹⁶Mîîkîrî enepî'pîuya anenupa'sanya yepî'tîto'pe kai'ma. Tîise yepî'tî to'ya eserîke pra to' wani'pî —ta'pîiya ipî'.

¹⁷Jesusya warayo' maimu yuuku'pî: —Amîrî'nîkon, sîrîrîpankonya ukupî pra awanî innape. Imakui'san amîrî'nîkon. Î' pîkîrî ayapîtanîpîuya'nîkon

e'pai awanî? Î' pîkîrî amîrî'nîkon yarakkîrî uuko'mamî sîrîrî? —ta'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya: —Mîîkîrî warayo' maasaron ene'tî uupia —ta'pîiya.

¹⁸Mîîkîrî epa'kato'pe ta'pî Jesusya. Moropai o'ma' epa'ka'pî mîîkîrî warayo' yapai mîrîrî pe rî. Mîrîrî ye'nen eesepe'tîsa' wanî'pî.

¹⁹Mîrîrî ku'sa' Jesusya tîpo, inenupa'san erepamî'pî Jesus pia tiwînsarî tîise. Ekaranmapo'pî to'ya: —Î' wani' awanî ye'nen o'ma' tîrîka annaya eserîke pra awanî mîrîrî? —ta'pî to'ya Jesus pî'.

²⁰Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Maasa pra innape ukupîya'nîkon pra awanîkon ye'nen. A'kî, innape ikupîya'nîkon ya, tîwîrî si'mîrîkkî pe mîrîkkî innape iku'to'ya'nîkon tîise, manni' mostarda yena'pî warantî tîise, taaya'nîkon ya seeni' wî' pî': “Seeni' patapai emo'kakî moropai atîkî” taaya'nîkon ya, moropai amaimukon pe mîrîrî wî'tî e'painon. Mîrîrî warantî ikupîya'nîkon ya, tamî'nawîron mîrîrî ye'ka kupîya e'painon, innape ikupîya'nîkon ya —ta'pî Jesusya. [²¹—Tîise mîîkîrî o'ma' yarakkîrî tîwe'sen yepi'tîya'nîkon e'painon eepîremakon ye'ka pe, ayekkarikon tonpai pra tîise. Mîrîrî warantî neken mîserî o'ma' warainon yenpa'kaya'nîkon e'painon —ta'pî Jesusya to' pî'.]

Jesus Eseurîma Inî'rî Tîisa'manta Pî'

Moropai Tîwe'mî'sa'ka Pî'

(Mc 9.30-32; Lc 9.43b-45)

²²Tînenupa'san pokonpe teemurukuntî Galiléia po, Jesusya ta'pî to' pî': —Uurî ka' poi iipî'pî rumaka tiaronkonya kupî sîrîrî uyeyatonon yenya'.

²³Moropai inkamoroya uyapisî kupî sîrîrî. Moropai uwî to'ya kupî sîrîrî. Tîise uwîsa' to'ya tîpo, iteseurîno weiyu yai e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pîiya.

Moropai mîrîrî taa Jesusya eta tîuya'nîkon pî', inenupa'san esewankono'masa' wanî'pî mararî pra.

Jesus Eseurîma Tîniru To' Ne'ma Pî'

²⁴Cafarnaum cidaderî po Jesus erepansa' tanne tînenupa'san pokonpe, to' epîremato' yewî' ta tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon wî'tî'pî Pedro pia. Inkamoroya Pedro ekaranmapo'pî: —Amîrî'nîkon yenupanenya tîniru tîrî pepîn anna pia? —ta'pîiya.

²⁵—Inna, aye'maiya'nîkon —ta'pî Pedroya. Mîrîrî taasa' to'ya tîpo, Pedro ewomî'pî wî'tî ta, Jesus e'to' ta. Moropai Jesus eseurîma'pî e'mai' pe Pedro eseurîma pra tîise. Ta'pîiya: —Î' kai'ma esenumenkan pî' nan, Pedro? Anî'kanya ye'ma e'painon manni'kan ipîkkukon pata esanon esanon reiyamî' pia tarîronkonya tiaron pata ponkonya ka'rî?

²⁶—Tiaron pata ponkonya ye'ma —ta'pî Pedroya. —Inna —ta'pî Jesusya. —Tîise tarî tîiko'mansenonya ye'ma pepîn e'painon maasa pra to' yonpayamî' pe to' wanî ye'nen —ta'pî Jesusya. ²⁷—Tîise ye'ma pra awanî ya, ye'ma annaya pepîn taa to'ya namai ye'mapai man —ta'pî Jesusya. —Mîrîrî ye'nen konoî' pî' atîkî iku'pî ka. E'mai'non moro' yeu'kasa'ya ya,

mîikîrî mata ya' tîniru ena'pî eporîya. Mîrîrî e'to'pe uurî tonpe moropai amîrî tonpe, teepîremasanon pia untîrîkon pe —ta'pî Jesusya.

Anî' Wanî Ipîkku Pe Panpî' Tiaronkon Yentai

(Mc 9.33-37; Lc 9.46-48)

18 ¹Moropai mîrîrî yai inenupa'sanya Jesus ekaranmapo'pî. —Anî' wanî e'painon ipîkku pe panpî' anna kore'ta, Paapa pemonkonoyamî'? —ta'pî to'ya.

²Mîrîrî taa to'ya ye'nen, to' rawîrî si'ma Jesusya more yanno'pî tîpia. Moropai mîikîrî tîrî'pîiya to' rawîrî. ³Moropai ta'pîiya: —Ayenku'tûya'nîkon pepîn, yairî tauya sîrîrî. Tiaron pe eesenumenkakon pra awanîkon ya, moropai tiaronkon ma're e'pai pra awanîkon ya, mîserî more warantî, Paapa wanî pepîn ayesa'kon pe, ipemonkono pe awanîkon pepîn. ⁴Mîrîrî ye'nen anî' wanî ya tiaronkon ma're e'pai, mîserî more warantî, mîikîrî wanî ipîkku pe panpî' Paapa pemonkonoyamî' kore'ta. ⁵Moropai anî'ya mîserî more warainon yapisî ya tîwakîri pe, uyapurî tûya ye'nen, mîrîrî warantî uurî nîrî yapisîiya tîwakîri pe more yapisî tûya manni' warantî —ta'pî Jesusya tînenupa'san pî'.

Nari' Pe Imakui'pî Wanî

(Mc 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶—Tîise anî'ya innape uku'nenan moreyamî' kore'ta tiwinan to' yonpa yenupa ya imakui'pî ku'to'peiya, mîikîrî imakui'pî kupîiya emapu'tîtîpon taruma'tî Paapaya mararî pra. Morî pe panpî' awanî e'painon, mîikîrî pîmî pî' kure'nan a' pe ikonekasa' tî' yewa'tî to'ya ya, moropai mîikîrî yenumî to'ya ya iren ka'. Maasa pra mîrîrî yentai itaruma'tî Paapaya imakui'pî kupî tiaronya emapu'tisai'ya ya. ⁷Aka, tîwarî e'tî, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sîrîrî pata po tîiko'mansenon. Maasa pra imakui'pî kupî to'ya emapu'tisanon moro awanî. Mîrîrî e'kupî e'pai awanî, tîise manni' tiaronya imakui'pî kupî emapu'tînen, mîikîrî taruma'tî Paapaya pe man mararî pra —ta'pî Jesusya.

⁸—A'kî, imakui'pî kupîiya emapu'tî ayenya ya, mîrîrî ya'tîkî. Moropai a'puya nîrî imakui'pî kupîiya emapu'tî ya, mîrîrî ya'tîkî moropai yenunkî imakui'pî kupîiya namai. Morî pe awanî ma'tîkî' si'ma enen aako'manto' ton eporîya ya, morî pe e'to' yawîrî si'ma apo' ya' ayenumî Paapaya yentai, manni' apo' î' pensa eesi'nîpî ton pepîn ya'. ⁹Moropai ayenuya imakui'pî kupîiya emapu'tî ya, mîrîrî ayenu ratai mo'kakî moropai mîrîrî yenunkî poro pona imakui'pî kupîiya namai. Maasa pra morî pe awanî, taiken ayenu tîise, aako'manto' ton eporîya ya, sa'nîrî tîise apo' ya' ayenumî Paapaya yentai —ta'pî Jesusya.

Carneiro Ataka'ma'pî Yekare

(Lc 15.3-7)

¹⁰—Mîrîrî ye'nen, aka tîwarî e'tî manni'kan moreyamî' innape uku'nenan kupîya'nîkon namai ayewanmakon pe. Maasa pra tauya sîrîrî

apî'nîkon, inkamoro ko'mannî'nenankon pe inserîyamî' wanî aminke pra Paapa pia, î' e'kupî to' yarakkîrî ekareme'nenan pe. [11 Moropai uurî, ka' poi iipî'pî sîrîrî non pona ataka'ma'san pîika'tîi —ta'pî Jesusya.]

12 Jesusya to' nepu'tî ton ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Î' kai'ma eesenumenkakon e'painon. Warayo' wanî ya 100 kaisarî carneiroyamî' esa' pe tîwe'se, tîise inkamoro yonpa esepu'tî pra awanî ya tiwin, î' kupîiya e'painon? Tîwî inkamoro 99 kaisaronkon nîmîiya tekkarikon yonpa to'ya tanne. Moropai attî eesera'ma pra awanî manni' yuwai, innape nai? —ta'pî Jesusya. 13—Moropai tauya mîikîrî eposai'ya ya, kure'ne aatausinpá. Inkamoro 99 kaisaronkon pî' aatausinpá yentai. 14 Mîrîrî warantî nîrî Paapa ayunkon ka' pon wanî tiwin mîrikî more, tîpemonkonoyamî' yonpa ataka'ma yu'se pra, imakui'pî ya' attî namai —ta'pî Jesusya.

Uyonpakonya Imakui'pî Ku'sa' Ya

15 Moropai ta'pîiya: —Ayonpaya imakui'pî ku'sa' ya awinîkîi, iipia atîkî imakui'pî inkupî'pî konekata yarakkîrî. “Yairî pra awe'sa' nai, uyonpa”, ka'ta ipî'. Tîise mîrîrî konekakî sa'nîrî si'ma neken amîrî'nîkon, tiaronkon kore'ta pra si'ma. Morî pe tîpanamato'ya eta ayonpaya ya, morî pe awanî, maasa pra ipîika'tîya ye'nen mîrîrî winîpai. 16 Tîise tîpanamato'ya anetapai pra awanî ya, tiwin asakî'nankon innape Jesus ku'nenan yaakî ayarakkîrî. Paapa maimu e'menukasa' manni' yawîrî awanîkonpa. Maasa pra see warantî awe'menukasa' man:

Asakî'ne eseurîwî'ne etatonkon e'pai awanî innape yairî
eseurîmannî'pî e'to'pe,

Dt 19.15

taasai'ya man. 17 Tîise to' maimu anetapai pra awanî ya, tamî'nawîronkon innape Jesus ku'nenan soosi tawonkon pî' ekareme'tî. Mîrîrî warantî tîise to' maimu anetapai pra wanî ya, mîikîrî pî' e'tî Paapa epu'nen pepîn pî' awanîkon warantî iku'tî, imakui'pî pe tîwe'sen warantî iku'tî —ta'pî Jesusya.

18—Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon, mîrîrî amaimukon pî' inna taa Paapaya. Moropai amaimukon anetapainon yapisîya'nîkon ya inî'rî ayonpa pe mîrîrî amaimukon pî' inna taa Paapaya nîrî.

19 Moropai inî'rî tauya apî'nîkon î' rî anesatîkon asakî'ne si'ma esatîya'nîkon ya, Paapa pî' eepîremato'kon ke, tamî'nawîrî mîrîrî eta Paapaya. Mîrîrî ye'nen itîrî uyun ka' ponya aapia'nîkon. 20 Maasa pra o'non pata si'ma uyapurînenan emurukuntîsa' wanî ya, asakî'nankonya eseurîwî'nankonya uyapurî ya uyese' pî' inkamoro kore'ta uurî ko'mamî —ta'pî Jesusya.

Imakui'pî Ipoitîrî

21 Moropai Pedro wîti'pî Jesus pia. Moropai ta'pîiya Jesus pî': —Uyepotorî, î' warapo ite'ka uyonpa nîkupî'pî imakui'pî uwînîkîi

ku'to'peuya uuwanmîra? î' wani' pra man taato'peuya ipî'? —ta'pî Pedroya. —Asakî'ne mia' pona tîmo'tai ite'ka ka'rî tauya e'painon?

²²Jesusa yuuku'pî: —Asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisarî tauya pepîn. Tîise tu'ke ite'ka ka'kî, 77 kaisarî ka'kî —ta'pî Jesusa ipî'. ²³—Maasa pra mîrîrî warantî pemonkonyamî' esa' pe tîwe'sen Paapaya ikupî tîpemokonoyamî' yarakkîrî. Awanî Reiya epe'mîra to' e'to' era'ma warantî —ta'pîiya. ²⁴—Mîrîrî kupî pia'tî to' yepuruya epe'mîra tîwe'sanon pî'. Tiaronkon pemonkonyamî'ya tiwin ipoitîrî enepî'pî iipia. Mîikîrî ipoitîrî wanî'pî tepuru pia mararî pra epe'mîra 400 milhão kaisarî. ²⁵Tîise mîrîrî epe'mîra tîwe'to' ye'maiya eserîke pra ipoitîrî wanî'pî. Mîrîrî ye'nen ta'pî itepuruya surarayamî' pî': “Miserî warayo' ke e'repatî. Moropai ino'pî ke moropai inmukuyamî' ke. Moropai tamî'nawîrî itewî' ta tîwe'sen itemanne ke e'repatî mîrîrî yepe'pî ke epe'mîra awe'to' ye'makonpa”, ta'pîiya. ²⁶Mîrîrî taiya ye'nen, mîikîrî ipoitîrî e'sekunka'pî irawîrî. Moropai ta'pîiya tepuru pî': “Uyepuru, maasa ye'mauya nîmî'pai man. Aye'mauya pra wanî pepîn tîise aye'mauya tamî'nawîrî” ta'pî ipoitîrîya.

²⁷Mîrîrî taiya ye'nen, mîikîrî tîpoitîrî era'ma'pî itepuruya tî'noko'pî pe sa'ne. Mîrîrî ye'nen ta'pîiya tîpoitîrî pî': “î' wani' pra man, tîwî natîpamîi uurî kîse'mai”, ta'pîiya ipî'. Moropai attîto'pe ta'pî itepuruya tîpiapai.

²⁸Tîkaraiwarî piapai tuutî pe, tiaron warayo', tepuru pia esenyaka'ma'pî eporî'pîiya. Mîikîrî sa'ne wanî'pî iipia itarumai'pî pe. Mîikîrî wanî'pî mararî epe'mîra iipia 300 kaisarî. Mîikîrî sa'ne yapisî'pîiya i'mî pî' yapisî'pîiya. Moropai ta'pîiya ipî': “Uupia epe'mîra awe'to' ye'makî tarîpai”, ta'pîiya ipî'.

²⁹Mîrîrî taiya ye'nen, mîikîrî sa'ne e'sekunka'pî irawîrî. Moropai ta'pîiya mîikîrî pî': “Maasa aye'mauya nîmî'pai man. Ye'mato' ton eposau'ya. Aye'mauya pra wanî pepîn tamî'nawîrî aye'mauya” ta'pîiya.

³⁰Tîise, inna i' wani' pra man, taiya pra mîikîrî iipia epe'mîra awe'to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen mîikîrî yari'pîiya ama'ye'kon atarakkanto' yewî' ta. Miarî yarakkamo ye'ka pe ta'pîiya: “Tarî ako'mankî uupia epe'mîra awe'to' ye'maya pîkîrî”, ta'pîiya ipî'. ³¹Tîise mîrîrî warantî mîikîrîya ikupî era'ma'pî tiaronkon itepuru poitîrîtononya. Inkamoro ena'pî yairî ma're mararî pra, mîrîrî era'ma tîuya'nîkon ye'nen. Tarîpai mîrîrî ekareme'se to' erepamî'pî tepurukon pia. Moropai mîrîrî ekaremekî'pî to'ya ipî'. ³²Moropai itepuruya mîikîrî tîpoitîrî e'mai'non yanno me'po'pî aai'to'pe tîpia. Mîikîrî pî' ta'pî itepuruya: “Amîrî imakui'pî. Teuren uupia epe'mîra awe'to' pî' i' wani' pra man moriya, taasau'ya tanne, esatîya ye'nen. ³³Tîise i' wani' awanî ye'nen tiaron upoitîrî era'maya pepîn a'noko'pî pe, uurîya u'noko'pî pe aye'ra'ma'pî warantî?” ta'pî itepuruya ipî'. ³⁴Mîrîrî yai mîikîrî pî' itepuru ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen mîikîrî tîpoitîrî rumaka'pîiya surarayamî'ya yarakkamoto'pe atarakkannîto' yewî' ta. Mîrîrî warantî awe'taruma'tî'pî tamî'nawîrî epe'mîra tîwe'to' ye'ma tîuya pîkîrî.

³⁵Sîrîrî warantî uyun ka' po manni'ya ikupî kupî sîrîrî tiwin pî' amîrî'nîkon yarakkîrî, awinîkîi'nîkon imakui'pî ayonpakon nîkupî'pî ku'sa'ya'nîkon pra awanîkon ya, aawanmîra'nîkon —ta'pî Jesusa to' pî'.

Jesus Eseuríma No'pírí Waní Rumakato' Pî'
(Mc 10.1-12)

19 ¹Mírîrî warantî teeseuríma yaretî'ka típo, Jesus wítî'pî Galiléia pata poi. Awenna'po'pî Judéia pata pona. Iren Jordão ratai poro attî'pî. ²Mírîrî yai ariníkon pemonkonyamî' epere'pítî'pî iipia. Moropai pri'yawonkon pepín yepi'tî'píiia miarî.

³Tiaronkon fariseuyamî' erepamî'pî Jesus pia. Jesus anaka'mapai to' wanî'pî iteseru era'makonpa kai'ma. Mírîrî ye'nen ekaranmapo'pî to'ya: —Warayo'ya tîno'pî rumakasa' ya î' wenai pra, yairî awanî mîrîrî? Moisés nekaremekî'píya taasa' yawîrî? —ta'pî to'ya.

^{4,5}Jesusa yuuku'pî: —Paapa maimu erenkasa'ya'níkon pra naatî, î' kai'ma Paapaya taasa' epu'tíkonpa? Awe'menukasa' see warantî: “Tamî'nawîron koneka tîuya yai, pemonkon koneka'pî Paapaya warayo' pe moropai wîrî' pe.” Moropai Paapaya ta'pî:

“Mírîrî ye'nen tîno'pîta yai, warayo'ya tîsan moropai tîyun rumaka, inî'rî to' pia aako'mamî pepín. Tîise tîno'pî yarakkîrî neken aako'mamî. Inkamoro enasa' mîrîrî, tiwinan pemonkon warantî”,

Gn 1.27, 2.24

ta'píiia. ⁶Mírîrî ye'nen asakî'nankon warantî pra tîise, tiwinan warantî to' wanî. Mírîrî warantî to' ku'sa' Paapaya ye'nen, anî'ya to' pantaka e'pai pra man. Tîno'pî rumakaiya eserîke pra man.

⁷Mírîrî taa Jesusa ye'nen, fariseuyamî'ya Jesus ekaranmapo'pî: —Tîise î' ton pe Moisésya kaareta menuka me'po'pî warayo'ya tîno'pî pia tîito'pe? “ ‘Tarîpai inî'rî uno'pî pepín amîrî' taiya ya, tîno'pî pî' irumakaiya moropai attî”, ta'pî Moisés nurî'tíya —ta'pî to'ya Jesus pî'.

⁸Jesusa to' maimu yuuku'pî: —Mírîrî warantî ankupíkon ton menuka'píiia, maasa pra sa'me pu'kuru ayewankon wanî era'ma tîuya ye'nen. Morî kupíya'níkon eserîke pra awaníkon ye'nen. Tîise pena Paapaya pata koneka yai, mîrîrî warantî itu'se pra Paapa wanî'pî. ⁹Mírîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'níkon. Warayo'ya tîno'pî rumaka ya tiaron warayo' yarakkîrî awe'sa' pra tîise, moropai tiaron wîrî' yarakkîrî awanî ya, imakui'pî kupî mîîkîrîya, mîrîrî Paapa winîkîi —ta'píiia.

¹⁰Moropai Jesus nenupa'sanya ta'pî Jesus pî': —Moriya tîno'pî rumaka warayo'ya namai, moropai wîrî'ya tînyo rumaka namai, warayo' no'pîta e'pai pra awanî mîrîrî. Moropai wîrî' etinyoma e'pai pra awanî nîrî —ta'pî to'ya.

¹¹Tîise Jesusa yuuku'pî. Ta'píiia: —Moriya kano'pîtatî taaya'níkon eserîke pra awaníkon tamî'nawîronkon pî'. Tîise manni'kan warayo'kon ino'pî pra tîîko'mansenon ton pe neken sîrîrî esenupanto' wanî. Maasa pra Paapaya yapîtanîpî to'ya meruntîri tîisa' ye'nen. ¹²Maasa pra inkamoro ye'kakon warayo'kon esenpo mararî, tu'ke pra yemukasa'kon

warantî. Mîrîrî ye'nen to' no'pîta eserîke pra to' wanî, maasa pra mîrîrî warantî teesenposa'kon ye'nen. Tîise tiaronkon warayo'kon yemuka tiaronkonya, mîrîrî warantî ino'pî pra to' e'to'pe. Moropai tiaronkon no'pîta pepîn maasa pra tesa'kon pe Paapa wanî ye'nen, to' eturumaka eesenyaka'mato' kupîkonpa. Anî' wanî ya, sîrîrî esenupanto' yawîrî iko'manpai, yapîtanîpî tîuya eserîke awanî ya, iku'kî —ta'pî Jesusya.

Jesus Moropai Moreyamî'
(Mc 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³Moropai tiaronkonya moreyamî' yarî'pî Jesus pia tenya tîto'peiya to' pona moropai to' pîremato'peiya. Tîise inenupa'sanya ta'pî pemonkonyamî' pî': —Insanan moreyamî' mo'katî Jesus piapai —ta'pî to'ya. ¹⁴Tîise Jesusya ta'pî to' pî': —Tîwî moreyamî' ii'to'pe uupia, to' tîmanenpai pra e'tî —ta'pîiya tînenupa'san pî'. —Maasa pra insamoro moreyamî' warantî Paapa pemonkonoyamî' wanî. Imîrî pe to' wanî —ta'pî Jesusya.

¹⁵Inkamoro pona tenya tîise Jesus epîrema'pî. Mîrîrî tîpo attî'pî to' piapai.

Maasaron Warayo' Ipîkku Pe Tîwe'sen
(Mc 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶Moropai maasaron warayo' ipîkku pe tîwe'sen erepamî'pî tiwin wei Jesus pia. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya: —Uyenupanen, morî pu'kuru amîrî —ta'pîiya. —Î' morî kupîuya e'painon ipatîkarî uuko'manto' ton epoto'peuya Paapa pia? —ta'pîiya.

¹⁷Jesusya ta'pî ipî': —Î' wani' awanî ye'nen morî amîrî taaya mîrîrî upî'? Tiwinan morî moro man, Paapa neken mîîkîrî, tiaron ton pra man —ta'pîiya. —Mîîkîrî pia pu'kuru aako'manto' ton yu'se awanî ya, î' taasa' Paapa maimuya unkupîkon ton, manni' yawîrî ikonekakî —ta'pî Jesusya warayo' pî'.

¹⁸—Î' ye'ka see Paapa maimu yawîrî iku'to'peuya? —kai'ma Jesus maimu yuuku'pîiya. Jesusya yuuku'pî: —Pemonkon kî'wîi moropai se' tapairî wîrî'sanyamî' yarakkîrî tîwe'se pra e'kî. Moropai tiaron kîsama'runpai, moropai seru'ye' pe teeseurîmai pra e'kî. ¹⁹Moropai ayun asan namakî. Moropai ayonpa sa'namakî kure'ne aawarîrî amîrî e'sa'nama manni' warantî —ta'pîiya.

²⁰Warayo'ya yuuku'pî: —Pena more pe wanî'pî patapai sîrîrî tîpose, mîrîrîkon ku'nen uurî tamî'nawîrî —ta'pîiya. —Tîise î' tiaron kupîuya e'painon? —ta'pîiya.

²¹Jesusya yuuku'pî: —Inna, tamî'nawîrî e'to' yawîrî anku'pai awanî ya, tiwinano'pî anku'pî ton moro man. Tamî'nawîrî ayemanne ke e'repata, moropai mîrîrî yepel'pî mîrataikkai manni'kan sa'ne î' ton pra tîwe'taruma'tîsanon pia. Mîrîrî warantî ikupîya ya, inî' panpî' ayemanne ton eporîya ka' po. Moropai maaipîi uwenairî —ta'pî Jesusya.

²²Mîrîrî warantî taa Jesusya eta tîuya ye'nen, mîîkîrî maasaron warayo' ipîkku esewankono'ma'pî mararî pra. Maasa pra mîrîrî anku'pai pra tîwanî ye'nen ipîkku pe tîwe'to' pînîma'pîiya. Mîrîrî ye'nen attî'pî. ²³Mîîkîrî esewankono'masa' era'ma tîuya pe, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —A'kî, yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Sa'me pu'kuru awanî ipîkku pe tîwe'sen eturumakato'pe Paapa yenya' tesa' pe awe'to'pe. ²⁴Moropai inî'rî tauya sîrîrî sa'me pu'kuru see awanî ipîkku ewonto'pe Paapa pia, itesa' pe Paapa e'to'pe. Mararî kameru ewomî pepîn akkusa yeutta yai, kure'ne tîwanî ye'nen. Mîrîrî warantî ipîkku pe tîwe'sen ewomî pepîn Paapa pata'se' ya'. [Maasa pra kure'ne tewan yapî'sai'ya ye'nen temanne pî'] —ta'pî Jesusya.

²⁵Mîrîrî taa Jesusya eta tîuya'nîkon pe, inenupa'san wanî'pî teesewankono'mai mararî pra. Mîrîrî ye'nen ekaranmapo'pî to'ya Jesus pî': —Moriya anî'kan e'pîika'tî e'painon?

²⁶Inkamoro era'ma'pî Jesusya moropai to' maimu yuuku'pîiya: —Anî' e'pîika'tî wanî sa'me pu'kuru, pemonkon pia ikupîiya eserîkan pepîn. Tîise mîrîrîkon wanî sa'me pra mîîkîrî Paapa pia. Mîrîrî ye'nen ikupîiya —ta'pî Jesusya.

²⁷Moropai Pedroya ta'pî Jesus pî': —Tamî'nawîrî anna ko'manto', anna yewî'kon nîmî'sa' annaya sîrîrî awenairî anna wîtîto'pe kai'ma. Î' kin yapîsî annaya e'painon? —ta'pîiya.

²⁸Jesusya yuuku'pî: —Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Uurî ka' poi iipî'pî wanî kupî sîrîrî meruntî ke tiwin wei. Moropai Paapaya tamî'nawîron koneka amenan pe. Mîrîrî yai tamî'nawîronkon esa' pe ereuta kupî sîrîrî uyaponse' pona ipîkku pata'se' ya'. Mîrîrî yai amîrî'nîkon, uwenaironkon nîrî ereuta pe naatîi, asakî'ne pu' pona tîmo'tai'non apono'kon pona, tamî'nawîronkon ayonpakon esa' pe awanîkonpa. Mîrîrî warantî inkamoro Israel ponkon yepuru pe eenakon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya to' pî'. ²⁹Jesusya ta'pî: —Manni' tewî' moropai tîno'pî, moropai takon tonpayamî' nîmî'nen wanî ya uwenai, moropai tînmukuyamî' moropai tîyun, tîsan, moropai tîpata nîmî'nen uwenai, Paapaya tannosa' yai, mararî pra mîîkîrîya yapîsî kupî sîrîrî inî' panpî' î' nîmî'pî tîuya manni' yentai. Moropai tîîko'manto' ton ipatîkaron eporîiya tiwinano'pî wei yai. ³⁰Tarî sîrîrî non po tiaronkon pemonkonyamî' wanî ipîkku pe. Tîise Paapa pia teerepansa'kon yai, to' wanî pepîn ipîkku pe. Tiaronkon wanî pepîn ipîkku pe sîrîrî pata po, tîise Paapa pia teerepansa'kon yai, ipîkku pe to' ena kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Uva Ye'kana' Teesenyaka'masanon

20 ¹Jesusya sîrîrî panton ekaremekî'pî î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa iipî ekaremekîpa kai'ma. —Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iipî yai, awanî pe nai see warantî: Warayo' wanî'pî tekkari ye' ton uva ye'ka pîmîtîpon pe. Mîîkîrî wîtî'pî penane pu'kuru, maasa wei epa'ka pra tîise, tîîpia eesenyaka'makon ton yuwai, tînmîri era'makon ton. ²Moropai to' eseposa'

tíuya pe, to' yarakkîrí eeseurîma'pî. Ta'pîiya to' pî: “Uupia eesenyaka'makon e'painon? Aye'mauya'nîkon. Tiwin wei tíise tiwin pî' akaisarî'nîkon prata ena'pî ke aye'mauya'nîkon”. Moropai inkamoro yaipontî'pîiya to' wîtîto'pe esenyaka'mai tînmîri ya'. ³Moropai 9 horas yairî tíise attî'pî tiaron pata sararu ke to' e'repato' pata'se' ya'. Moropai miarî tiaronkon warayo'kon era'ma'pî mîlîkîrîya, î' pî' pra tíwe'sanon era'ma'pîiya. ⁴Inkamoro pî' ta'pî warayo'ya: “Amîrî'nîkon nîrî unmîri ya' esenyaka'matantî. Uyekkari ye'ka, uva ye'kana' eesenyaka'ma'pîkon ye'mauya morî pe”, ta'pî umî esa'ya to' pî'.

⁵Moropai to' wîtî'pî inmîri ya' esenyaka'mai. Ineka'ta pairî wei tíise mîrîrî warantî tiaronkon teesenyaka'masanon eporî'pîiya, moropai wei era'tîsa' tanne, 3 horas tíise ko'mamîiya mîrîrî warantî tiaronkon teesenyaka'masanon yarakkîrí ikupî'pîiya. ⁶Moropai tiaronkon teesenyaka'masanon ton eporî'pîiya ko'mamîiya 5 horas yairî tíise tíwenna'poi pra'ca pona. Inkamoro ekaranmapo'pîiya. “Î' pî' tarî aako'mamîkon sîrîrî wei tamî'nawîrî î' tîkonekapî'se pra?” ta'pîiya. ⁷Inkamoroya yuuku'pî: “Anna ko'mamî sîrîrî maasa pra anî' e'seurîmasa' pra man anna yarakkîrî”, ta'pî to'ya. Mîrîrî ye'nen mîlîkîrî warayo'ya ta'pî to' pî: “Moriya unmîri ya' esenyaka'matantî uva ye'kana”, ta'pîiya.

⁸Moropai to' esenyaka'mato' weiyu ataretî'kasa' yai, to' karaiwarîya teesenyaka'masanon esanon pe tíwe'sen pî' ta'pî to' yannoto'peiya. Ta'pî umî esa'ya: “To' yannokî moropai to' ye'makî ikînî'pî esenyaka'ma pia'tî'pî patapai. E'mai' pe esenyaka'ma'san pîkîrî to' ye'makî”, ta'pî umî esa'ya.

⁹Mîrîrî ye'nen inkamoro 5 horas tíise ko'mamîiya esenyaka'ma'sanya tiwin pî' prata ena'pî yapisî'pî tîkaisarî'nîkon. ¹⁰Tíise tiaronkon e'mai' pe esenyaka'ma'san esenumenkasa' wanî'pî, inkamoro yentai tepe'pîkon yapisî tíuya'nîkon kai'ma. Tíise inkamoroya yapisî'pî kaisarî tiwin pî' prata ena'pî yapisî'pî to'ya tîkaisarî'nîkon. ¹¹Inkamoroya tîtinirurîkon yapisî'pî moropai inkamoro wo'ma'ta pia'tî'pî tîkaraiwarîkon pî'. Tîkaisarî'nîkon tiaronkon ye'masai'ya ye'nen. ¹²Ta'pî to'ya tíiwarîrî'nîkon: “Insamoro warayo'kon esenyaka'ma'pî mararî, tiwin hora kaisarî neken. Uye'ma'pîkon pî' to' erepamî'pî teuren. Tíise uurî'nîkon pena patapai wei kaisarî a'ne' pe wei moronka'pî. Tíise inkamoroya yapisî kaisarî yapisî uurî'nîkonya”, ta'pî to'ya.

¹³Tíise yuuku'pî mîlîkîrî umî esa'ya tiwinan teesenyaka'masen pî'. “Uyonpa, maasa etakî, imakui'pî ku'sau'ya pra wai awinîkîi. Maasa pra tiwin prata ena'pî ke aye'mauya tauya yai, inna, morî pe man ta'pîya. Innape nai? ¹⁴Mîrîrî ye'nen sîrîrî ayepe'pî atîninurî yapi'kî moropai atîkî ayewî' ta. Mîserî warayo', ikînî'pî uneta'pî ye'mapai wai aye'ma pî' wai warantî, se' kaisarî. ¹⁵Î' anku'pai e'to' kupîuya uyemannekon ke. Moropai utîninurîkon ke ikupîuya. Tíise mîrîrî wanî pepîn imakui'pî pe. Tíise uyemannekon ke morî ku'sau'ya wenai akinmu mîrîrî”, ta'pî warayo'ya ipî'.

¹⁶Moropai Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî. Ta'pîiya: —Mîrîrî warantî tîpemonkonoyamî' kupî Paapaya. E'mai' pe e'kupî'san wanî kupî sîrîrî

ikîni'pî. Moropai ikîni'pî esi'san wanî kupî sîrîrî e'mai' pe, itu'se Paapa e'to' yawîrî —ta'pî Jesusya.

Ini'rî Jesus Eseurîma Tîisa'manta Pî'

Moropai Tîiwe'mi'sa'ka Pî'

(Mc 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷Jerusalém pona tuutîkon pe, Jesusya tînenupa'san yarî'pî tiaron winîkîi. Inkamoro pî' eeseurîma'pî, iponarî to' taase tuutîkon ye'ka pe e'ma taawîrî. ¹⁸Ta'pîiya: —Wîtî'nîkon sîrîrî Jerusalém pona. Miarî uurî ka' poi iipî'pî rumaka to'ya kupî sîrîrî teepîremasanon esanonkon pia. Moropai Moisés nurî'tîiya yenupanto' pî' yenupatonkon pia. Inkamoroya uwî me'po kupî sîrîrî. ¹⁹Moropai inkamoroya utîrî kupî sîrîrî Judeuyamî' pepîn pia. Inkamoro wo'ma'ta kupî sîrîrî upî'. U'po'pîti to'ya. Moropai upokapîti to'ya pakî'nan pona. Tîise uusa'manta tîpo, iteseurîno weiyu yai, e'mî'sa'ka kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Zebedeu No'pîya Jesus Pî' Itu'se Tîwe'to' Esatî

(Mc 10.35-45)

²⁰Mîrîrî yai Zebedeu no'pî erepamî'pî tînmukuyamî' pokonpe Jesus pia. Moropai irawîrî si'ma tîpu'pai enu'tî'pîiya non yekaya. Moropai Jesus pî' esatî'pîiya itu'se tîwe'to' ku'to'peiya kai'ma. ²¹Mîîkîrî ekaranmapo'pî Jesusya: —Î' yu'se kin awanî mîrîrî? —ta'pîiya ipî'. Mîîkîrîya yuuku'pî: —Tamî'nawîronkon esa' pe eena yai, insanan unmukuyamî' asakî'nankon ereutato'pe ka'kî, tiwin ameruntîri winî, moropai tiaron kamai' winî. Tamî'nawîronkon esa' pe to' e'to'pe awarantî —ta'pîiya Jesus pî'.

²²Jesusya ta'pî inkamoro in mukuyamî' pî': —Anesatîkon kupîuya pepîn e'painon. Anesatîkon epu'tîya'nîkon pra naatîi. Tiaronkonya utaruma'tî kupî sîrîrî, mîrîrî yapîtanîpîuya kupî sîrîrî. Amîrî'nîkon kanan? Uyese' pî' awanîkon wenai tiaronkonya atarumatîkon ya, yapîtanîpîya'nîkon pe naatî? —ta'pîiya. —Inna —ta'pî to'ya Jesus pî'.

²³Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Inna seru' pepîn. Innape uurî e'taruma'tî warantî awe'taruma'tîkon nîrî —ta'pî Jesusya. —Tîise tauya pepîn apî'nîkon umeruntîri winî ereutakî, moropai kamai' winî ereutakî tauya pepîn apî'nîkon. Maasa pra uyunya taa kupî sîrîrî manni'kan uupia ereutatonkon tîmenka'san pî' to' ereutato'pe.

²⁴Mîrîrî kai'ma Jesusya to' yeurîma eta'pî inenupa'san mia' tamî'nawîronkonya. Mîrîrî pî' to' ekore'ma'pî inkamoro asakî'nankon winîkîi. ²⁵Inkamoro yanno'pî Jesusya tamî'nawîrî tîpia. Moropai ta'pîiya to' pî': —Sîrîrî non po pata esanonya tîpemonkonoyamî' yaipontî, epu'nenan amîrî'nîkon. Maasa pra to' esa' tîwanîkon ye'nen. ²⁶Tîise amîrî'nîkon mîrîrî warantî pra e'tî. Tonpakon yentai e'pai anî' wanî ya, to' ma're e'pai awanî. ²⁷Moropai anî' esenumenka ya tonpayamî' esa' pe e'pai mîîkîrî wanî e'pai wanî to' poitîrî pe.

Mîrîrî warantî neken to' ye'mai'norî pe awanî. ²⁸Mîrîrî warantî uurî, ka' poi iipî'pî yeseru wanî. Tîpoitîrî ke e'to'pe kai'ma uui'sa' pra wai. Tîise to' poitîrî pe e'to'pe moropai tu'kankon pîka'tîto'peuya kai'ma uui'pî'pî. Arinîkon nîkupî'pî imakui'pî yepe' pe uusa'mantato'pe kai'ma uui'pî'pî —ta'pî Jesusya.

Jesusya Asakî'nankon Enkaru'nankon Yepi'tî

(Mc 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹Mîrîrî tîpo Jesus moropai inenupa'san wîtî tanne Jericó pata poi, arinîkon pemonkonyamî' wîtî'pî to' wenairî. ³⁰Miarî mîrîrî e'ma taawîrî, to' wîtîto' ena pona asakî'nankon enkaru'nankon ereutasa' wanî'pî. Inkamoro ya eta'pî mîrîrî e'ma taawîrî Jesus wîtî yekare. Mîrîrî ye'nen to' entaimepîtî pia'tî'pî: —Uyepotorî, amîrî Davi nurî'tî paarî'pî, pîka'tîton amîrî, a'noko'pî pe sa'ne anna era'makî —ta'pî to'ya.

³¹Mîrîrî pî' arinîkonya ta'pî moo to' e'to'pe. Tîise yuuku to'ya pra, inî' panpî' to' entaimepîtî'pî. —Anna yepotorî, Davi nurî'tî paarî'pî, a'noko'pî pe sa'ne anna era'makî —ta'pî to'ya.

³²Inkamoro maimu eta tîuya pe, Jesus emî'pamî'pî inkamoro pia. Inkamoro pî' ta'pîiya: —Î' kupîuya yu'se awanîkon mîrîrî? —ta'pîiya to' pî'.

³³—Anna Yepotorî, anna yenu yenponkaya yu'se anna wanî sîrîrî, era'mato'pe annaya —kai'ma yuuku'pî to'ya.

³⁴Jesusya tî'noko'pî pe sa'ne to' era'ma'pî. Mîrîrî ye'nen to' yenukon yenponka'pîiya, inî'rî era'mato'pe to'ya. Ka'ne' pe to' yenu ekoneka'pî. Moropai inkamoro wîtî'pî Jesus wenairî.

Jesus Ewomî Jerusalém Cidaderî Pona

(Mc 11.1-11; Lc 19.28-40; Jo 12.12-19)

21 ¹Jerusalém pona tuutîkon pe, aminke pra rî tîise to' erepamî'pî pemonkonyamî' ko'manto' pata itese' Betfagé pona, Oliveira kîrî po tîwe'sen pona. Miarîpai Jesusya asakî'ne tînenupa'san yaipontî'pî e'mai' pe tîrawîrî to' wîtîto'pe. ²Ta'pîiya to' pî': —Atîtî mîrîrî pata pona e'mai' pe. Moropai miarî eerepansa'kon pe jumenta eporîya'nîkon mîîti ewa'tîsa' pe tîne kenan. Mîîkîrî meukatîi, moropai to' mene'tîi sa'nîrî —ta'pîiya. ³—Anî'ya taa ya: “Î' tonpe mîîkîrî yariya'nîkon mîrîrî”, taa to'ya ya, “Uyepotorîkon man itu'se”, makatîi ipî'. Mîrîrî warantî taaya'nîkon ya, irumakaiya to' enepîkonpa —ta'pîiya.

⁴Mîrîrî warantî awe'kupî'pî maasa pra penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta nurî'tîya imenuka'pî yawîrî awe'to'pe. ⁵Ta'pîiya see warantî:

Makatîi Jerusalém ponkon pî' Paapa pemonkonoyamî' pî':

“A'kî ayesa'kon iipî pe man

jumenta more pona teenu'se.

Eranmîra eerepamî pe man” makatîi to' pî'.

Zc 9.9

Mîrîrî warantî penaro' Paapa maimu ekareme'nenya imenuka'pî.

⁶Moropai Jesus nenupa'san wîtî'pî e'mai' pe. Moropai inkamoroya î' kai'ma ta'pî Jesusya yawîrî ikupî'pî to'ya. ⁷Inkamoroya jumenta enepî'pî inre yarakkîrî. Inkamoroya ta'sankon tîrî'pî ipona. Moropai Jesus enuku'pî ipona. ⁸Mîîkîrî iipî era'ma tîuya'nîkon ye'nen, arinîkon pemonkonyamî'ya ta'sankon yarenka'pî non pona, iporo Jesus wîtîto'pe kai'ma. Moropai tiaronkonya yu' yare soroka'pî e'ma ta, irawîrî. ⁹Yarakkîrî tuutîsanon entaimepî'tî'pî irawîrî si'ma, moropai ite'ma'pî pî' si'ma mararî pra:

—Yapurîpai'nîkon man Davi parî'pî pe tîwe'sen.

Morî pe pu'kuru man, aai'pî'pî manni' Uyepotorîkon maimu pe
—ta'pî to'ya tîwentaimepî'se.

—Paapa ka' pon manni' yapurîpai'nîkon man —taa pî' to' ko'mamî'pî.

Sl 118.26

¹⁰Jesus ewonsa' pe cidade pona, tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wanî'pî tataimurunpai mararî pra. Moropai ekaranmapo'pî to'ya: —Anî' pe see mîîkîrî wanî mîrîrî? —ta'pî to'ya.

¹¹Mîrîrî taa to'ya yuuku'pî arinîkonya: —Manni' Paapa maimu ekareme'nen profeta Jesus, Galiléia pata pon, Nazaré poinon —ta'pî to'ya.

Jesus Wanî Epîremanto' Yewî' Ta
(Mc 11.15-19; Lc 19.45-48; Jo 2.13-22)

¹²Miarî Jerusalém po, epîremanto' yewî' ta teewomî pe, Jesusya pemonkonyamî' eporî'pî. Carneiroyamî' ke moropai paakayamî' ke, waku'kaimîyamî' ke tîwe'repasanon eporî'pîiya. Inkamoro yenpa'ka'pîiya teekore'mai. Tamî'nawîrî inkamoro e'repa yaponse'kon ra'tî'pîiya. To' tînirurî yense' ra'tî'pîiya non pona tîsorokai. ¹³Moropai ta'pîiya to' pî': —Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' man see warantî. Paapaya ta'pî:

“Uyewî' wanî pe man epîremanto' yewî' pe. Tîise amîrî'nîkonya uyewî' ku'sa' ama'ye'kon yewî' pe”,

Is 56.7; Jr 7.11

ta'pî Paapaya —ta'pî Jesusya.

¹⁴Mîrîrî yai enkaru'nankon moropai ma'tîkî'pankon yarî'pî to'ya iipia, epîremanto' yewî' ta to' esepî'tîto'pe. Inkamoro yepî'tî'pîiya. ¹⁵Tîise mîrîrî ikupî eserîkan pepîn kupî Jesusya era'ma tîuya'nîkon pî' teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon ekore'ma'pî. Moropai epîremanto' yewî' ta moreyamî'ya Paapa yapurî'pî tîwentaimepî'se. —Morî pu'kuru Paapa nîmenka'pî, Davi nurî'tî paarî'pî man yapurîto'pe —ta'pî to'ya Jesus pî'. Mîrîrî pî' to' ekore'ma'pî mararî pra.

¹⁶Moropai Jesus pî' ta'pî to'ya: —Î' taa to'ya eta pî' nan? —ta'pî to'ya. Yuuku'pî Jesusya: —Innape awanî —ta'pîiya. —Î' taasa' Paapa maimuya epu'tîya'nîkon pra kin naatî? Ta'pî Paapa maimu ekareme'nenya:

Insanan moreyamî' yenupa'pî Paapaya
tapurîto'pe to'ya morî pe pu'kuru e'to' yawîrî

Sl 8.2

taasai'ya man —ta'pî Jesusya.

¹⁷Taa tîpo Jesusya to' nîmî'pî. Eepa'ka'pî to' pata cidade poi. Moropai attî'pî pemonkonyamî' ko'manto' Betânia pona attî'pî. Moropai miarî eewaronpamî'pî moropai eerenmapî'pî.

Jesusya Figo Ye' Pa'nîpî

(Mc 11.12-14, 20-24)

¹⁸Tiaron wei yai, penane pu'kuru cidade Jerusalém pona tiwenna'po pe, Jesus wanî'pî emi'ne. ¹⁹Mîîkîrîya yei, figo ye' era'ma'pî e'ma ena po. Moropai mîîkîrî wîtî'pî itekare pî' iteperu moro wanî kai'ma. Tîîse iteperu eporîya pra Jesus wanî'pî tîîse yare pe neken awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesusya ta'pî figo ye' pî': —Ipatîkarî teepetai pra aako'mamî tarîpai —ta'pîiya. Moropai tiwinarî aawa'pi'ta'pî.

²⁰Mîrîrî era'ma'pî inenupa'sanya. Mîrîrî kure'ne teesenumenkai to' wanî'pî, mîrîrî taasa' Jesusya pî'. Moropai inkamoroya ta'pî: —Î' kai'ma see aawa'pi'ta mîrîrî ka'ne' pe? —ta'pî to'ya.

²¹Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Jesusya ta'pî: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Yairî tauya sîrîrî. Innape pu'kuru Paapa ku'to'ya'nîkon wanî ya yairî, mîîkîrî tîmu'tunpai pra, mîrîrî yei figo ye' pî' iku'sau'ya manni' warantî nîrî ikupîya'nîkon e'painon, innape iku'to'ya'nîkon wenai. Mîrîrî neken figo ye' pî' ikupîya'nîkon pepîn, tîîse seeni' wî' pî' taaya'nîkon ya: “Seenî' apata'se' yapai amo'takî, atîkî tuna ka”, taaya'nîkon ya, moropai “Esenunkî”, taaya'nîkon ya, innape iku'to'ya'nîkon wenai, mîrîrî e'kupî e'painon —ta'pî Jesusya. ²²—Innape pu'kuru Paapa kupîi'ma esatîya'nîkon ya, eepîremakon pe anesatîkon yapisîya'nîkon —ta'pî Jesusya.

Anî' Maimu Pe Jesusya Ikupî

(Mc 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³Mîrîrî tîpo Jesus enna'po'pî Jerusalém pona. Miarî epîremanto' yewî' ta si'ma, pemonkonyamî' yenupaiya tanne, teepîremasanon esanon, moropai Judeuyamî' esanon erepamî'pî iipia. Moropai inkamoroya ekaranmapo'pî: —Anî' maimu pe see ko'manpara manni'kan yenpa'ka'pîya mîrîrî? Anî'ya ikupîpa taasa' mîrîrî apî'? —ta'pî to'ya.

²⁴Inkamoro maimu yuuku'pî Jesusya: —Uurî nîrî amîrî'nîkon ekaranmapouya sîrîrî. Yairî ayekaranmapoto'konuya yuukuya'nîkon ya, uurî nîrî anî' maimu pe sîrîrî ye'ka unku'pî ekaremekîuya apî'nîkon —ta'pîiya. ²⁵—Tarîpai yu'tî. Anî' maimu pe kin Joăoya tamî'nawîronkon yenpatakona'pî? Paapa maimu pe ka'rî, pemonkonyamî' maimu pe ka'rî? O'non ye'ka pe epu'tî pî' naatî?

Mîrîrî taiya ye'nen to' eseurîma'pî tîiwarîrî'nîkon. —Inna Paapa maimu pe taasa' ya, uurî'nîkon ekaranmapo'iya eserîke awanî. “Tîîse î' tonpe innape

João Batista nurî'tî kupîya'nîkon pra awanîkon?" taiya eserîke awanî —ta'pî to'ya. ²⁶—Moropai pemonkon maimu pe taasa' ya, arinîkon pemonkonyamî'ya uurî'nîkon taruma'tî eserîke awanî. Maasa pra inkamoroya João Batista nurî'tî epu'tî'pî, Paapa maimu ekareme'nen pe awanî epu'tî'pî mîto'pe. ²⁷Mîrîrî ye'nen inkamoroya Jesus maimu yuuku'pî: —Epu'tî annaya pra man —ta'pî to'ya. —Uurî nîrî anî' maimu pe seeni' ye'ka kupîuya ekaremekîuya pepîn —ta'pî Jesusya.

Jesusya Asakî'nankon Inmukuyamî'
Yekare Ekaremekî

²⁸Jesusya tiaron panton ekaremekî'pî. Ta'pîiya: —Î' ye'ka pe sîrîrî pî' eesenumenkakon eserîke awanî? Warayo' wani'pî asakî'nankon inmukuyamî'. Mîîkîrîya ta'pî tînmu irui pî': "Unmu, sîrîripe umî ya' uva ye'kana' esenyaka'mai atî yu'se wani' sîrîrî", ta'pîiya. ²⁹Tîise mîîkîrîya tîyun maimu yuuku'pî. "Itîpai pra wai", ta'pîiya. Tîise mîrîrî tîpo awenpenata'pî moropai atî'pî. ³⁰Moropai itakon pî' ta'pî itunya irui pî' ta'pî tîuya warantî: "Inna, paapa, uutî", ta'pîiya tîyun pî'. Tîise atî pra awanî'pî.

³¹O'non ye'ka inmuya itu'se tîyun e'to' yawîrî ikupî'pî? —ta'pî Jesusya. Moropai inkamoroya imaimu yuuku'pî: —Manni' iruiya ikupî'pî —ta'pî to'ya.

Mîrîrî pî' ta'pî Jesusya: —Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Manni'kan tesanonkon pia to' nîtîrî tîniru yapisî pî' teesenyaka'masanon, moropai manni'kan wîrî'sanyamî' tesa'kon ke tîwe'repasanon se' tapairî. Imakui'san, inkamoro ye'ka esa' pe Paapa iipî pe man amîrî'nîkon rawîrî innape pu'kuru ikupî to'ya ye'nen. ³²Mîrîrî warantî João Batista nurî'tî iipî'pî pena yairon pu'kuru e'ma ekareme'se. Tîise innape mîîkîrî nekaremekî'pî ku'sa'ya'nîkon pra awanîkon. Tîise inkamoro tîniru yapi'nenanya innape pu'kuru ikupî'pî. Moropai wîrî'sanyamî' se' tapaironkon, itesa' pînonya innape pu'kuru ikupî'pî. Teuren mîrîrî ye'ka era'ma tîpo, amîrî'nîkon enpenata pra aako'mamîkon imakui'pî rumaka pî' innape ikupîkonpa —ta'pî Jesusya.

Imakui'san Pe Teesenyaka'masanon Wani'
(Mc 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³Jesusya ta'pî inî'rî: —Sîrîrî panton ekaremekîuya etatî —ta'pîiya. —Warayo'ya tekkari ye' ton uva ye'ka pîmî'pî mararî pra. Moropai mîrîrî iwatî'pîiya inonkon tî'kon ke. Moropai tî' yai uva yekku asu'kato' ton koneka'pîiya. Moropai kawînan koneka'pîiya ipo si'ma tamî'nawîron era'mato'pe tîpoitîrîtononya kai'ma. Inkamoro tînmîrî era'manenan pî' ta'pîiya: "Seeni' uyekkari yonpa ke aye'mauya'nîkon" ta'pîiya. Mîrîrî ye'nen to' wîtî'pî moropai to' karaiwarî wîtî'pî tiaron pata pona. ³⁴Mîrîrî tîpo itekkari emîrî pia'tî'pî. Mîrîrî ye'nen umî esa'ya tîpoitîrîtonon yarima'pî umî era'manenan pia tîmîrî ton tekkari yonpa era'mai.

³⁵Tîîse inkamoro yapisi'pî umî era'manenanya. Moropai inkamoro taruma'tî'pî to'ya. Moropai tiaron po'pî'tî'pî to'ya. Moropai tiaron ipoitîrî wî'pî to'ya. Moropai tiaron pona tî' yenunpî'tî'pî to'ya. Mîrîrî warantî ikupî'pî to'ya ipoitîrîtonon pî'. ³⁶Mîrîrî tîpo inî'rî tiaronkon yarima'pî umî esa'ya e'mai' pe to' yarima'pî tûuya yentai. Mîrîrî warantî rî ikupî'pî to'ya inkamoro yarakkîrî. ³⁷Mîrîrî warantî tamî'nawîrî ikupî tîpo umî esa'ya tînmû yarima'pî. Eesenumenka'pî maasa pra “mîserî unmu yarimasau'ya ya, î' kupî to'ya pepîn e'painon. Inama to'ya eserîke awanî”, ta'pî umî esa'ya. ³⁸Tîîse mîîkîrî umî esa' munmu era'ma tûuya'nîkon pe, inkamoro umî era'manenanya ta'pî: “A'kî, mîserî umî esa' munmu pî' î' ku'pai nai yarakkîrî”, ta'pî to'ya. “Iwîpai'nîkon uurî'nîkon pe sîrîrî umî eturumakato'pe itun sa'manta yai, inmu pe awanî namai”, ta'pî to'ya. ³⁹Mîrîrî ye'nen mîîkîrî, umî esa' munmu yapisi'pî to'ya yenpa'ka'pî to'ya umî yapai poro pona, moropai iwî'pî to'ya —ta'pîiya.

⁴⁰Mîrîrî pî' to' ekaranmapo'pî Jesusya: —Î' pensa mîîkîrî umî esa' enna'po ya, î' kupîiya eserîke awanî inkamoro umî era'matîponkon warayo'kon yarakkîrî?

⁴¹Inkamoroya yuuku'pî: —Inkamoro warayo'kon tînmû wîîtîponkon tî'kaiya eserîke awanî. Mîrîrî tîpo tiaronkon warayo'kon eporîiya tînmîri era'matonkon. Moropai inkamoroya itekkari yonpa tîrî iipia, emîrî weiyu yai —ta'pî to'ya.

⁴²Inî'rî Jesusya to' ekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Paapa maimu e'menukasa' erenkasa'ya'nîkon pra kin naatî, î' taasai'ya? Sîrîrî warantî awe'menukasa':

Wîttî konekanenanya tî' yenumî'pî, seeni' tî' wanî morî pe pra taa tûuya'nîkon ye'nen.

Tîîse mîrîrî to' newanmîrî'pî tî' wanî'pî morî pe pu'kuru tiaronkon tî'kon to' nîmenka'pî yentai.

Mîrîrî kupî'pî Uyepotorîkonya.

Moropai morî pe pu'kuru awanî anna pia.

Sl 118.22,23

⁴³Tarîpai tauya sîrîrî amîrî'nîkon Judeuyamî' piapai imo'ka Paapaya tîpemonkono pe pu'kuru awanîkon namai. Moropai tiaronkon esa' pe eena. Manni'kan se' tapairî innape iku'nenan pepîn pia, Paapa maimu yawîrî tîîko'mansenon pia itîrîiya, to' esa' pe tîwe'to'pe. ⁴⁴Anî' atare'mo ya manni' tî' pona, mîîkîrî ma'ta mîrîrî. Tîîse manni' tî' ena ya ipona, mîîkîrî yankaiya tamî'nawîrî.

⁴⁵Mîrîrî taa Jesusya eta'pî teepîremasanon esanonya moropai fariseuyamî'ya. Mîrîrî epu'tî'pî to'ya, tîpî'nîkon Jesus eseurîma pe awanî.

⁴⁶Mîrîrî ye'nen Jesus yapisi' tûuya'nîkon pî' to' esenumenka'pî. Tîîse arinîkon rawîrî si'ma ikupî to'ya pra awanî'pî maasa pra eranne' pe to' wanî'pî. Maasa pra pemonkonyamî'ya Jesus epu'tî'pî, Paapa maimu ekareme'nen pe awanî.

Pata Esa' Reiya Tĩnmu E'marimato' Festarĩ Koneka
(Lc 14.15-24)

22 ¹Jesusya inĩ'rĩ panton ekaremekĩ'pĩ pemonkonyamĩ' nepu'tĩ tonpe. Ta'pĩiya: ²—Tamĩ'nawĩronkon esa' pe Paapa iipĩ yayi awanĩ pe man sĩrĩrĩ panton warantĩ. Ipĩkku pata esa' pe, rei pe tĩwe'sen tĩnmu e'marimato' festarĩ koneka pĩ' awanĩ'pĩ. ³Mĩĩkĩrĩya tĩpoitĩrĩtonon yaipontĩ'pĩ to' wĩtĩto'pe pemonkonyamĩ' yannoi to' iĩ'to'pe tĩnmu festarĩ pĩ'. Tĩĩse inkamoro to' neta'san iipĩ pra awanĩ'pĩ. Iĩ'pai pra to' wanĩ'pĩ. ⁴Moropai inĩ'rĩ tiaronkon tĩpoitĩrĩtonon yarima'pĩiya tĩmaimu yaato'pe to'ya to' pia: “Makatĩi to' pĩ’”, ta'pĩiya. “Tamĩ'nawĩrĩ ekonekasa' man festa yainon tonpe, taa pĩ' man’, makatĩi. ‘Paakayamĩ' kaiwankon tĩ'kasau'ya wai, taa pĩ' man’ makatĩi. ‘Tamĩ'nawĩron konekasai'ya man. Mĩrĩrĩ ye'nen asi'tĩ festa pona’, makatĩi” ta'pĩiya.

⁵—Tĩĩse innape nai, taa to'ya pra ineta'san wanĩ'pĩ. Mĩrĩrĩ ye'nen puwana pĩ' tĩwe'to'kon pĩ' to' wĩtĩ'pĩ. Tiaron wĩtĩ'pĩ tekĩnon pata'se' ya' to' era'mapĩ'se. Moropai tiaron wĩtĩ'pĩ temanne yewĩ' pe tĩnkoneka'pĩ ya' ekaya pra. ⁶Moropai tiaronkonya inkamoro ipĩkku poitĩrĩtonon yapisĩ'pĩ moropai to' po'pĩtĩ'pĩ to'ya. Moropai to' wĩ'pĩ to'ya. ⁷Mĩrĩrĩ pĩ' mĩĩkĩrĩ ipĩkku rei ekore'ma'pĩ mararĩ pra. Inkamoro tĩpoitĩrĩtonon wĩtĩponkon tĩ'ka me'po'pĩiya moropai to' pata cidade po'tĩ me'po'pĩiya.

⁸Mĩrĩrĩ tĩpo inĩ'rĩ tĩpoitĩrĩtonon yanno'pĩiya moropai ta'pĩiya to' pĩ': “Manni'kan uneta'san iipĩ pra man maasa pra i' pe pra rĩ to' wanĩ ye'nen” ta'pĩiya. ⁹“Tarĩpai atĩtĩ seeni' e'makon taawĩrĩ. Moropai tamĩ'nawĩrĩ pemonkonyamĩ' eporĩya'nĩkon pĩkĩrĩ to' metatĩi” ta'pĩiya tĩpoitĩrĩtonon pĩ'. ¹⁰Moropai ipoitĩrĩtonon wĩtĩ'pĩ e'makon taawĩrĩ. Inkamoroya to' eta'pĩ tamĩ'nawĩrĩ to' eporĩ tĩuya'nĩkon kaisarĩ. To' muurukuntĩ'pĩ to'ya. Morĩkon pemonkonyamĩ' moropai ĩrĩrĩkon pemonkonyamĩ'. Inkamoroya mĩrĩrĩ to' pata'se' pe ikonekasa' yannĩpĩ'pĩ. Intapĩkĩrĩ awanĩ'pĩ. ¹¹Mĩĩkĩrĩ ipĩkku epa'ka'pĩ inkamoro etasa'kon erepansa' era'mai. Moropai mĩrĩrĩ to' pata'se' pe tĩnkoneka'pĩ ya' eewomĩ'pĩ. Miarĩ warayo' era'ma'pĩiya festa pĩ' tĩwanĩ pon ya' pra tĩwe'sen maasa pra tiwin to' pon wanĩ'pĩ mĩĩto'pe. ¹²Moropai mĩĩkĩrĩ yekaranmapo'pĩiya: “Uwanĩyakon, o'non ye'ka pe eewonsa' sĩrĩrĩ tarĩwaya, festa pĩ' awanĩ pon teka'mai pra?” ta'pĩiya. Tĩĩse imaimu yuukuiya pra awanĩ'pĩ. ¹³Mĩrĩrĩ ye'nen mĩĩkĩrĩ ipĩkku reiya ta'pĩ tĩpoitĩrĩtonon pĩ': “Mĩserĩ warayo' yewa'tĩtĩ i'pu pĩ' moropai itenya pĩ'. Moropai yenuntĩ poro pona, ewaron pe tĩwe'sen ya', o'non pata karawannĩto' pata'se' ya'. Mĩĩkĩrĩ karawato'pe, tee ye'kaiya mararĩ pra ne'ne' pe tĩwanĩ ye'nen”, ta'pĩ ipĩkkuya —ta'pĩ Jesusya.

¹⁴Moropai Jesusya teeseurĩmato' yaretĩ'ka'pĩ. Ta'pĩiya: —Tu'ke etasa'kon pemonkonyamĩ' wanĩ sĩrĩrĩ Paapa pia aako'mamĩtonkon. Tĩĩse tu'kankon iipĩ pepĩn Paapa pia yairĩ inkamoro yapi'to'peiya —ta'pĩ Jesusya.

Roma Ponkon Esa' Ye'mato' Pî'
Jesus Ekaranmapo To'ya
(Mc 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵Mîrîrî tîpo fariseuyamî' epa'ka'pî moropai inkamoro'ya tesorukon koneka'pî, î' kai'ma Jesus anapi'pai tîwanîkon pî', iwanmîra teeseurîmakonpa kai'ma ipî'. ¹⁶Mîrîrî ye'nen tiaronkon warayo'kon yarima'pî to'ya î' kupî Jesusya era'matonkon. Moropai inkamoro pokonpe pata esa' Herodes pemonkonoyamî' wîtî'pî Jesus ekaranmapopî'se. Ta'pî to'ya:

—Anna yenupanen, yairon pe pu'kuru amîrî wanî epu'tî pî' anna man —ta'pî to'ya. —Maasa pra yairon Paapa maimu ke yenupaton pe awanî ye'nen. Moropai tiaronkon pemonkonyamî'ya taa ya apî': “Mîrîrî warantî kîseurîmai”. Mîrîrî taa to'ya pî' tîpînamai tîwe'sen pepîn amîrî. Maasa pra se' kaisarî pemonkonyamî' pî' tîwe'sen amîrî —ta'pî to'ya. ¹⁷—Mîrîrî ye'nen î' kai'ma epu'tî pî' nan? Yairî awanî ka'rî, kaane ka'rî, yairî pra awanî? Uyesa'kon pe tîwe'sen Romanoyamî' esa' César ye'ma annaya ya?

¹⁸Tîise Jesusya î' anku'pai to' wanî tarakkîrî epu'tî'pî. Moropai ta'pîiya to' pî': —Seru'ye'kon amîrî'nîkon. Aawarîrî'nîkon teesenku'tisanon morî pe tîwanîkon kai'ma. Î' wani' awanî ye'nen uuwanmîra uurî anapi'pai awanîkon mîrîrî? —ta'pîiya. ¹⁹Moropai ta'pîiya: —Moriya mîrîrî ye'mato'ya'nîkon ene'tî uupia era'mato'peuya —ta'pîiya.

Mîrîrî enepî'pî to'ya. ²⁰Moropai inkamoro yekaranmapo'pîiya: —Anî' ese' mîserî? Anî' yekaton sîrîrî pîrata ena'pî pî'? —ta'pîiya. ²¹Inkamoro'ya yuuku'pî: —Romanoyamî' esa' César ese' —ta'pî to'ya. Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Jesusya ta'pî: —Moriya itîîkî iipia, imîrî pe awanî ye'nen, î' ta'pî Césarya yawîrî iku'tî. Moropai î' ku'tî ta'pî Paapaya yawîrî nîrî iku'tî —ta'pîiya.

²²Mîrîrî taa Jesusya pî' to' esenumenka'pî mararî pra teesenumenkai, î' taiya eta tîuya'nîkon pî'. Mîrîrî ye'nen Jesus piapai to' wîtî'pî. Î' kupî to'ya pra awanî'pî Jesus pî'.

Sa'mantan Tîpo E'mî'sa'kan Pepîn
Taa Saduceuyamî'ya
(Mc 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³Mîrîrî yai saduceuyamî' wîtî'pî Jesus pia. Inkamoro esenumenkato' wanî'pî isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn taawonan pe. Mîrîrî ye'nen isa'manta'san e'mî'sa'ka pepîn taapî'tî'pî to'ya. ²⁴Moropai inkamoro'ya ta'pî Jesus pî':

—Anna yenupanen, pena Moisés nurî'tîya anna yenupa'pî see warantî —ta'pî to'ya. —Tiwin warayo' no'pîta, tîise tînmu ton tepose pra aasa'manta mîîkîrî no'pîrî'pî e'nîmî. Mîîkîrî yarakkîrî itakono'pî wanî e'pai awanî —ta'pîiya. —Moropai more yan pe tîrui no'pîrî'pî enasa' ya, tînre

ton yenpoiya. Mîîkîrî more pî' urui munmu'pî taiya, tînmu pe tîîse. ²⁵Moro to' man anna kore'ta asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî warayo'kon. To' ruinankon no'pîta'pî, tîîse aasa'manta'pî inmu ton pra si'ma. Mîîkîrî no'pî rî'pî yarakkîrî itakono'pî wanî'pî. ²⁶Tîîse mîrîrî warantî rî mîîkîrî nîrî sa'manta'pî inmu ton pra tîîse. Moropai to' eseurîno yarakkîrî mîrîrî warantî awanî'pî. Moropai tamî'nawîrî to' sa'manta'pî inmuku pra to' tîîse. Inkamoro sa'manta'pî. ²⁷Mîrîrî tîpo wîrî' nîrî sa'manta'pî —ta'pîiya. ²⁸Mîrîrî ekaranmapo'pî saduceuyamî'ya Jesus pî'. Ta'pî to'ya: —Inkamoro warayo'kon e'sa' asakî'ne mia' pona tîîmo'tai kaisarî mîîkîrî wîrî' yarakkîrî. Tamî'nawîronkon e'mî'sa'ka yai o'non ye'ka warayo' no'pî pe awanî kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya. —Maasa pra tamî'nawîrî yarakkîrî to' e'sa' ye'nen.

²⁹Jesusa to' maimu yuuku'pî: —Aka, eesenku'tîsa'kon mîrîrî, î' taasa' Paapa maimu e'menukasa'ya epu'tîya'nîkon pra naatî. Meruntî ke Paapa wanî epu'tîya'nîkon pepîn mîrîrî —ta'pî Jesusa to' pî'. ³⁰A'kî, isa'manta'san e'mî'sa'ka yai tîno'pî ke anî' wanî pepîn. Maasa pra mîrîrî to' wanî inserîyamî' warantî, ka' ponkon warantî. Mîrîrî ye'nen tîno'pî ke to' wanî pepîn. ³¹Tîîse isa'manta'san e'mî'sa'kato' pî' Paapa eseurîmapî'tî'pî pena. Mîrîrî erenkasa'ya'nîkon pra naatî? See warantî ta'pî Paapaya:

³²“Uurî Paapa, Abraão nurî'tî yepotorî, moropai Isaque nurî'tî yepotorî. Moropai Jacó nurî'tî yepotorî pe wanî”,

Êx 3.6

ekaremekî'pîiya. Sa'mantasa' pe inkamoro ko'mamî pepîn ipatîkarî. Paapa wanî enen tîîko'mansenon yepotorî pe. Isa'manta'san yepotorî pe pra awanî.

³³Mîrîrî taa Jesusa eta tîuya'nîkon pe, arinîkon pemonkonyamî' wanî'pî teesenumenkai mararî pra, î' kai'ma to' yenupatoi'ya pî'.

**Tamî'nawîron Paapa Nekaremekî
Unkupîkon Ton Ipîkku Panpî'
(Mc 12.28-34; Lc 10.25-28)**

³⁴Mîrîrî tîpo fariseuyamî' eperepî'pî Jesus pia. Maasa pra saduceuyamî' tî'napamî emapu'tîsai'ya ye'nen, to' iipî'pî iipia. ³⁵Warayo' epu'nen Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupaton iipî'pî iipia maasa pra seru'ye' pe Jesus eseurîma anepu'pai awanî'pî. Mîrîrî ye'nen Jesus ekaranmapo'pîiya.

³⁶—Anna yenupanen, o'non wanî mîrîrî ipîkku pe panpî' unkupîkon ton pe Paapa nekaremekî'pî pe? —ta'pîiya.

³⁷Jesusa yuuku'pî:

—Ayepotorî Paapa yapurîkî tamî'nawîrî ayewan ke, moropai tamî'nawîrî ayekaton ke. Moropai tamî'nawîrî eesenumenkato' ke

Dt 6.5

—ta'pîiya. ³⁸—Mîrîrî wanî e'mai'non, ipîkku pe itu'se Paapa e'to'pe.

³⁹Moropai itakon moro wanî manni' e'mai'non warantî rî. Taiya:

Ayonpa sa'namakî kure'ne aawarîrî amîrî e'sa'nama manni' warantî.

Lv 19.18

⁴⁰Mîrîrî warantî mîrîrî asakî'nan yawîrî ku'sa'ya'nîkon ya, tamî'nawîron sîrîrî Moisés nurî'tî nekaremekî'pî yawîrî awanîkon. Moropai penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî nekaremekî'pîya taasa' yawîrî awanîkon —ta'pî Jesusya.

Anî' Munmu Pe Paapa Nîmenka'pî Wani

(Mc 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹Moropai fariseuyamî' emurukuntîsa' tanne, Jesusya to' ekaranmapo'pî:

⁴²—Î' kai'ma see eesenumenkakon mîrîrî mîikîrî Paapa nîmenka'pî pî'?

Anî' paarî'pî pe awanî mîrîrî? —ta'pîiya.

—Davi nurî'tî paarî'pî mîikîrî —ta'pî to'ya ipî'.

Moropai inî'rî to' ekaranmapo'pî Jesusya: ⁴³—Î' wani' awanî ye'nen kin Davi nurî'tî eseurîma'pî Paapa nîmenka'pî pî' pena? Morî Yekaton Wannîya eeseurîma emapu'tî'pî. “Uyepotorî” ta'pîya. Davi nurî'tî maimu rî'pî sîrîrî.

⁴⁴Uyepotorî pî' Paapaya ta'pî:

“Uupia ereutakî umeruntîri winîkîi

ayeyatonon yaretî'kauya pîkîrî” ta'pîiya

Sl 110.1

ta'pî Daviya, sîrîrî imaimu. ⁴⁵A'kî, Davi paarî'pî pe neken Paapa nîmenka'pî wanî ya. Î' wani' awanî ye'nen Uyepotorî taa Daviya ipî', manni'? —ta'pî Jesusya.

⁴⁶Mîrîrî taa Jesusya yuuku to'ya pra to' wanî'pî. Moropai mîrîrî patapai inî'rî Jesus anekaranmapopai pra to' ena'pî.

Fariseuyamî' Moropai Moisés Nurî'tîya Yenupanto' Pî' Yenupatonkon

Pî' Jesus Eseurîma

(Mc 12.38-39; Lc 11.43-46, 20.45-46)

23

¹Jesusya tînenupa'san pî' ta'pî moropai arinîkon pî'. ²Ta'pîiya:

—Insamoro Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon, moropai fariseuyamî' esenyaka'ma amîrî'nîkon yenupa pî', Moisés nurî'tîya ikupî'pî manni' warantî. ³Mîrîrî ye'nen to' maimu yawîrî e'pai awanîkon. Moropai tamî'nawîrî ayenupato'kon to'ya yawîrî e'pai awanîkon. Tîîse to' nîkupî, to' yeseru kî'ku'tî. Maasa pra ayenupa'pîkon tîuya'nîkon yawîrî pra to' ko'mamî ye'nen. ⁴A'kî, pemonkonyamî' narîton amîi'ne pe pu'kuru tîwe'sen ewa'tî to'ya. Tîîse mîrîrî yarî pî' to' piika'tî to'ya pepîn, mararî tenyakon yeperu yaretî ke. Mîrîrî warantî to' yenupato' to'ya pî' Jesus eseurîma'pî. Maasa pra ta'pî tîuya'nîkon yawîrî ikupî to'ya pra awanî ye'nen.

⁵Moropai ta'píiya: —Mîrîrî ye'ka kupî to'ya maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tera'makon yu'se to' wanî ye'nen. Maasa era'matî, Paapa maimu e'menukasa' menukapîti to'ya moropai mîrîrî yewa'tî to'ya tepinkon pî' moropai temekonkon pî' eesera'mato'pe kai'ma. Moropai tîponkon sonpan ye'pi kupî to'ya kusan pe, mîi pe tiwanîkon ye'nen.

⁶Moropai inkamoroya festa weiyu yai, teereutato'kon ton morî apono' menka. Moropai epere'nîto' yewî' ta nîrî, morî menka to'ya tapurîto'kon pe to'ya. ⁷Moropai inkamoro wanî tamî'nawîronkon esekaremekî yu'se, aronne panpî'. Moropai uyenupanen kai'ma tesatîkon to'ya yu'se to' wanî.

⁸Tîise inkamoro warantî “Uyepotorî” kai'ma ayonpakon esatîya'nîkon e'pai pra man. Maasa pra tamî'nawîronkon amîrî'nîkon wanî se' warantî, e'kaisarî ayonpakon pokonpe. Maasa pra Ayepotorîkon moro man tiwinan.

⁹Moropai tarî non po anî'rî esatîya'nîkon e'pai pra man Paapa anna yunkon kai'ma. Maasa pra amîrî'nîkon yunkon moro man, tiwinan neken ka' pon —ta'píiya. ¹⁰—Moropai anî' esatîya'nîkon e'pai pra man e'mai'non mîîkîrî tamî'nawîronkon ye'mai'norî taaya'nîkon e'pai pra man. Maasa pra amîrî'nîkon ye'mai'norî moro man tiwinan, Cristo mîîkîrî, Paapa nîmenka'pî. ¹¹Maasa pra anî' wanî ya amîrî'nîkon kore'ta ipîkku panpî' e'pai awanî apoitîrî pe tiaronkon ma're. ¹²Anî' wanî ya tiaronkon yentai e'pai mîîkîrî kupî Paapaya to' ma're. Moropai anî' wanî ya tiaronkon ma're e'pai, mîîkîrî kupî Paapaya tiaronkon yentai —ta'pî Jesusya.

Jesusya To' Yeseru Yewanmîrî
(Mc 12.40; Lc 11.39-42,52; 20.47)

¹³—Aka tîwarî e'tî, amîrî'nîkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî'. Seru'ye'kon amîrî'nîkon! Pemonkonyamî' ma'nîpanenan pe awanîkon Paapa pemonkono pe to' ena namai. Ayesa'kon pe Paapa kupîya'nîkon pepîn moropai tiaronkonya ikupî tîrîya'nîkon pepîn. Maasa pra to' yenupaya'nîkon yairî pra. Mîrîrî wenai ataruma'tîkon Paapaya kupî sîrîrî.

¹⁴Aka tîwarî e'tî, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî' morî pe tîwe'ku'senon pe awanîkon seru'ye' pe. Maasa pra inyo isa'manta'san wîrî'sanyamî' yama'runpapîtîya'nîkon ama' pe. Moropai mîrîrî si'ma eepîremapîtîkon kure'ne kusan pe tiaronkonya aya'mato'konpe. Mîrîrî wenai tiaronkon yentai awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

¹⁵—Aka tîwarî e'tî, Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî'. Seru'ye'kon teesenku'tisanon. Attîpîtîkon patakon kaisarî, moropai erenkon ratai poro. Mîrîrî yai tiaronkon anku'pai awanîkon ayeserukon warantî to' e'to'pe. Tîise ayeserukon ya' eena'pî wanî imakui'pî ku'nen pe ayentai'nîkon. Mîîkîrî yenumî Paapaya apo' ya' emapu'tîya'nîkon mîrîrî warantî —ta'pî Jesusya.

16—Aka tîwarî e'tî. Maasa pra enkaru'n nan warantî si'ma tiaronkon ye'mai'norî pe e'pai awanîkon ye'nen. To' yenupaya'nîkon sîrîrî warantî: “Anî'ya taa ya, ‘Epîremanto' yewî' winîkîi mîrîrî kupîuya pe wai’, taiya ya, tîise mîrîrî kupîiya pra awanî ya, î' wani' awanî pepîn kai'ma. Moropai taa tiaronya ya ‘Ouro epîremanto' yewî' tawon winîkîi mîrîrî kupîuya’ taiya ya, ikupîiya e'pai awanî mîrîrî”. Kai'ma to' yenupaya'nîkon. 17Pakkokon, î' epu'nenan pepîn, enkaru'nankon amîrî'nîkon. Î' wani ipîkku pe tîwe'sen, ouro ou epîremanto' yewî' ka'rî ipîkku pe tapurîsen? Epîremanto' yewî' wanî ipîkku pe panpî' maasa pra Paapa yewî' pe awanî ye'nen. Moropai mîrîrî ouro wanî imîrî pe maasa pra itewî' ta awanî ye'nen —ta'pîiya. 18—Moropai amîrî'nîkonya tiaronkon yenupapîti taapîtiya'nîkon. Anî'ya taa ya, taransen mîrîrî altar winîkîi ikupîuya taiya ya moropai ikupîiya pra awanî ya, î' wani' awanî pepîn kai'ma taaya'nîkon. Tîise altar po tîwe'sen itîisa' winîkîi ikupîuya taiya ya, tîwî ikupîiya e'pai pra awanî kai'ma to' yenupaya'nîkon. 19Epu'nenan pepîn, amîrî'nîkon enkaru'nankon warainonkon. Î' wanî ipîkku pe tîwe'sen? Mîrîrî to' naranî'pî yaponse' ou ipo manni' taransen? Mîrîrî to' naranî'pî yaponse' wanî Paapa yemanne pe, moropai ipo manni' taransen wanî imîrî pe nîrî, itemanne po awanî ye'nen —ta'pîiya. 20—Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya taranse yaponse' altar winîkîi ikupîuya taiya ya. Tamî'nawîron taransen ipo manni' winîkîi taiya nîrî. [Mîrîrî ye'nen ikupîiya e'pai awanî mîrîrî.] 21Moropai anî'ya taa ya epîremanto' yewî' winîkîi ikupîuya taiya ya, mîîkîriya taa nîrî mîrîrî epîremanto' yewî' tawon, Paapa winîkîi. 22Moropai anî'ya taa ya, ka' winîkîi ikupîuya taiya ya, Paapa yaponse' eereutato' winîkîi taiya nîrî moropai Paapa ereutasa' manni' winîkîi taiya nîrî. [Mîrîrî ye'nen î' ta'pî tiuya yawîrî ikupîiya e'pai awanî mîrîrî.]

23Aka tîwarî e'tî amîrî'nîkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon moropai fariseuyamî'. Maasa pra awe'taruma'tîkon kupî sîrîrî. Yairî Paapa yapurîya'nîkon kai'ma tamî'nawîrî antîrîkon ke Paapa repaya'nîkon, ayo'kon wosi yonpa ke nîrî irepaya'nîkon. Tîise morî panpî' ankupîkon ton pe ta'pî kupîya'nîkon pepîn, tiaronkon winîkîi yairî pra awanîkon ye'nen moropai to' sa'namaya'nîkon pra awanîkon ye'nen. Î' taasa' Paapaya yawîrî kupîya'nîkon pra awanîkon ye'nen. Tîise tamî'nawîrî mîrîrî kupî'pîya'nîkon e'painon tîwî ankupî'pîkon manni' tîku'se pra. 24Tiaronkon ye'mai'norî pe e'pai awanîkon enkaru'n nan warantî si'ma. Maasa pra kankî'yamî' enasa' yainonkaya'nîkon awukukon ya' warantî tamî'nawîrî antîrîkon ke Paapa repaya'nîkon si'mîrîkkî pe tîwe'sen ke nîrî. Tîise kankî' yentainon kameru warainon kure'nan yenko'maya'nîkon, maasa pra ipîkku pe panpî' ankupîkon ton Paapa nekaremekî'pî kupîya'nîkon pepîn, tîise mararî mîrîkkî neken kupîya'nîkon.

25Aka tîwarî e'tî, amîrî'nîkon Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon, moropai fariseuyamî'. Seru'ye'kon. Awe'taruma'tîkon

pe naatîi. Apisaukon ronapîtîya'nîkon poroporo neken, morî pe eesera'mato'pe kai'ma. Tîîse ita nura awanî tanne. Mîrîrî ta'pî Jesusya to' yeseru ekaremekîpa kai'ma. Maasa pra to' esenumenkato' ya' wanî imakui'pî nura pe awanî mararî pra. Kure'ne temannekon ton yu'se to' wanî moropai itu'se tîwe'to'kon yawîrî e'pai to' wanî. ²⁶Mîrîrî ye'nen fariseuyamî' enkaru'nankon, e'mai' pe apisaukon ronatî ita, morî pe awe'to'pe. Morî pe ita wanî ya, poroporo nîrî morî pe eesera'ma.

²⁷Aka tîwarî e'tî, fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon. Seru'ye'kon amîrî'nîkon wanî penaron uuruwai kî'pasa' iporo aimutun pe warantî. Iporo morî pe pu'kuru eesera'ma. Tîîse ita, itu'na mararî pra pemonkonyamî' ye'pî rî'pî wanî. Moropai mîrîrî wanî ikî pe pu'kuru. ²⁸Mîrîrî warantî amîrî'nîkon esera'ma morî pemonkon warantî. Tîîse ayewankon ya' nura wanî mararî pra. Seru'ye' wanî moropai tu'kan imakui'pî ku'to'ya'nîkon wanî mararî pra —ta'pî Jesusya.

Seru'ye'kon E'taruma'tîto'

(Lc 11.47-51)

²⁹—Aka tîwarî e'tî fariseuyamî' moropai Moisés nurî'tîya yenupanto' pî' yenupatonkon. Seru'ye'kon amîrî'nîkonya penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî uuruwasi ton koneka'pî morî pe pu'kuru, inkamoro yairî ko'mamî'san yapurîya'nîkon kai'ma. ³⁰Moropai taaya'nîkon: “Pena inkamoro wî'tîponkon anna tamorî'san yai anna e'sa' ya, inkamoro Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'tî wî'pî annaya pepîn e'painon, to' wî'pî to'ya warantî. Mîrîrî iku'sa' to'ya manni' warantî ikupî'pî annaya pepîn e'painon”, taaya'nîkon. ³¹Anna tamorî'san taaya'nîkon wenai, inkamoro profetayamî' wî'tîponkon payanî'san anna, taaya'nîkon. ³²Mîrîrî ye'nen mîrîrî warantî to' yeserurî'pî pî' ako'mantî yaretî'kaya'nîkon pîkîrî. ³³Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon wanî ikîi ye'katon munkîyamî' warantî. Ikîiyamî' pe awanîkon. Tîîse î' kai'ma Paapaya apo' ya' ayenunto'kon winîpai e'pîika'tîpai awanîkon mîrîrî? Awe'pîika'tîkon pepîn tiwin kin. ³⁴Mîrîrî ye'nen apî'nîkon umaimu ekareme'nenan yarimauya kupî sîrîrî warayo'kon epu'nenan, moropai yenupatonkon. Tîîse inkamoro yonpa wîiya'nîkon kupî sîrîrî. Moropai tiaron pokapî'tîya'nîkon kupî sîrîrî pakî'nan pona. Moropai tiaronkon pol'pî'tîya'nîkon kupî sîrîrî epere'nîto' yewî'kon ta. Moropai to' pokonomaya'nîkon kupî sîrîrî to' patakon cidade kaisarî. ³⁵Mîrîrî kupîya'nîkon wenai ataruma'tîkon Paapaya kupî sîrîrî. Tîîse ankupî'pîkon neken wenai pra tîise penaronkon nîkupî'pî wenai awe'taruma'tîkon, tamî'nawîronkon morîkon to' nîwî'san penaro' Abel nurî'tî wî'pî irui Caimya patapai, moropai Paapa maimu ekareme'nen Baraquias munmu, profeta Zacarias nurî'tî wî'pî to'ya pîkîrî. Manni' anwî'pîkon Paapa ton pe to' nîpo'tî yaponse' yarappana. Paapa yewî' ta teepîremasanon neken wî'tîto' pata iwî'pî to'ya. ³⁶Ayenku'tîuya

pepîn, mîrîrî tamî'nawîron ku'sa' to'ya wenai amîrî'nîkon, sîrîrî pankon pemonkonyamî' taruma'tî Paapaya kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Jesusya Jerusalém Ponkon Sa'namato' Kure'ne

(Lc 13.34-35)

³⁷Jesusya tîmaimu yaretî'ka'pî see warantî Jerusalém ponkon pemonkonyamî' pî': —Amîrî'nîkonya umaimu ekareme'nenan wî'pî. Moropai tî' ke tiaronkon pa'tîpîtî'pîya'nîkon, umaimu ekareme'se unaipontî'san. Î' warapo ite'ka amîrî'nîkon muurukuntî yu'se wanî'pî tamî'nawîrî, kariwanaya tînmukuyamî' muurukuntî tapî'sa' yo'koi warantî. Tîise itu'se pra awanî'pîkon. ³⁸A'kî, tarîpai apatakon ena kupî sîrîrî itesa' pra. Yawon pra eena pe man. Maasa pra Paapaya ataruma'tîkon kupî sîrîrî. ³⁹Tauya sîrîrî apî'nîkon. Sîrîrî patapai inî'rî uyera'maya'nîkon pe pra naatîi. Uyapurîto'ya'nîkon weiyu erepamî pîkîrî aako'mamîkon. Mîrîrî yai neken, taaya'nîkon

“Mîikîrî morî Uyepotorîkon ese' pî' tui'sen yapurîpai'nîkon”,

Sl 118.26

taaya'nîkon kupî sîrîrî —ta'pî Jesusya.

Epîremato' Yewî' Yarankato' To'ya Pî'

Jesus Eseurîma

(Mc 13.1-2; Lc 21.5-6)

24 ¹Epîremanto' yewî' tapai teepa'kakon pe, aasarî tuutîkon ye'ka pe, Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia. Moropai inkamoro eseurîma'pî wîttî, epîremanto' yewî' konekasa' pî'. Maasa pra morî pe pu'kuru awanî ye'nen. ²Jesusya to' maimu yuuku'pî. Ta'pîiya: —Ayenku'tîuya pepîn. Seenî' wîttî kure'nan era'ma pî' naatî? Tîise aako'mamî pepîn kupî sîrîrî. Maasa pra tiaronkonya yaranka to' weiyu erepamî yai. Tamî'nawîrî isoroka to'ya tiwinan tî' e'nîmî pepîn tonpa po. Tîise tamî'nawîrî yenumî to'ya kupî sîrîrî.

Epu'nîto' Moropai E'taruma'tinto'

(Mc 13.3-13; Lc 21.7-19)

³Mîrîrî tîpo Oliveira ye'ka kîrî po, Jesus ereutasa' wanî'pî. Mîrîrî tanne inenupa'san erepamî'pî iipia, tiaronkon ton pra tîise. Moropai Jesus ekaranmapo'pî to'ya: —O'non ye'ka pe mîrîrî e'kupî kupî sîrîrî? O'non ye'ka pe mîrîrî kupî to'ya epu'tî annaya e'painon? Î' esera'ma wenai aminke pra aai'to'pe wanî moropai tamî'nawîron e'tî'ka epu'tî annaya? —ta'pî to'ya.

⁴Jesusya to' maimu yuuku'pî: —Tîwarî e'tî aka, anî'ya ayenku'tîkon namai. ⁵Maasa pra tu'kankon asarî kupî sîrîrî uyese' pî' teeseurîmasanon

pe tîwe'ku'se. Moropai taa to'ya: “Uurî Cristo, Paapa nîmenka'pî”, taa to'ya. Moropai mîrîrî taa to'ya pî' tu'ke pemonkonyamî' esenku'tî kupî sîrîrî. ⁶Moropai pemonkonyamî' eseya'namato' etaya'nîkon pî' teesi'nî'se pra me'tîi moropai teepîsanon yekare etaya'nîkon ya. Tamî'nawîrî mîrîrî ye'ka e'kupî kupî sîrîrî, tîise maasa pata ataretî'ka pepîn.

⁷Pemonkonyamî' eseya'nama tiaron pata ponkon yarakkîrî. Moropai pemonkonyamî' esanon eseya'nama tiaronkon esanon yarakkîrî. Moropai pata eserentîkî'ma kupî sîrîrî tiaron pata poro. Mîrîrî yai emi'nan wanî kupî sîrîrî pata po. ⁸Sîrîrî ye'ka e'kupî kupî sîrîrî manni' e'mai'non ne'ne' epu'tî more yan pe tîwe'sen wîrî'ya warantî —ta'pî Jesusya.

⁹—Mîrîrî yai tiaronkonya ayapisîkon kupî sîrîrî tesianonkon pia. Ayarîkon to'ya atarumatîto'kon pe to'ya. Moropai inkamoroya amîrî'nîkon wîi. Moropai tamî'nawîronkonya amu'tunpakon uurî yapurîya'nîkon wenai. ¹⁰Mîrîrî yai tu'kankon uyapurînenanya uyapurîto' tîuya'nîkon kupî tîwî. Maasa pra innape ukupî to'ya pra to' enasa' ye'nen, tiaronkon yewanmîrînenan pe to' wanî kupî sîrîrî. Moropai tonpakon rumaka to'ya kupî sîrîrî teeyatonon yenya'. ¹¹Mîrîrîya Paapa maimu ekareme'nenan, profetayamî' pe tîwe'ku'sanon seru'ye'kon esenpo kupî sîrîrî pemonkonyamî' yenku'tîi. Inkamoroya tu'ke to' yenku'tî. ¹²Mîrîrî warantî imakui'pî e'paraipîka kupî sîrîrî ka'ne' pe. Mîrîrî wenai mararonkon pepîn innape Paapa yapurînenanya Paapa yapurîto' tîuya'nîkon yenomî inî' to' enpenata pepîn. ¹³Tîise tamî'nawîron mîrîrî ye'ka yapîtanîpîtîpon wanî ya ikî'pî tîpose, mîîkîrî piika'tîsa' Paapaya mîrîrî —ta'pîiya. ¹⁴—Moropai mîrîrî yai î' kai'ma pemonkonyamî' esa' pe Paapa wanî esekaremekî kupî sîrîrî tamî'nawîrî pata poro. Tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya eta kupî sîrîrî uyekare pî'. Moropai mîrîrî yai tamî'nawîron e'tî'ka weiyu erepamî —ta'pî Jesusya.

Kure'nan E'taruma'tînto'
(Mc 13.14-23; Lc 21.20-24)

¹⁵Moropai Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî: —Penaro' Paapa maimu ekareme'nen Daniel nurî'tî eseurîma'pî.

“Tamî'nawîronkon yewanma pe tîwe'sen imakui'pî, Paapa newanma pe tîwe'sen tîrî tiaronkonya epîremanto' yewî' ta. Mîrîrî ye'ka pata'se' pepîn ya' itîrî to'ya”,

Dn 9.27

ta'pî Daniel nurî'tîya. Mîrîrî era'maya'nîkon yai, epu'tîya'nîkon yu'se wai î' taato'pe awanî —ta'pîiya. ¹⁶Mîrîrî ye'nen anî' wanî ya Judéia pata po, ka'ne' pe eepe e'pai awanî wî' pona. ¹⁷Moropai anî' wanî ya tewî' po ka'ne' pe awautî e'pai awanî moropai eepe e'pai awanî, tewî' ta temanne era'mai teewonse pra. ¹⁸Moropai anî' wanî ya keren po mîîkîrî enna'po e'pai pra wanî tewî'

ta tîponkon era'mai, tîise eepe e'pai awanî ka'ne' pe. ¹⁹Mîrîrî yai aka sa'ne wîrî'sanyamî' more yankon moropai mana'pokonkon to' munkîyamî'. Inkamoro e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra maasa pra ka'ne' pe to' epe eserîke pra to' wanî ye'nen. ²⁰Mepîrematîi Paapa pî' maasa pra kono' yai mîrîrî ye'ka e'kupî namai. Moropai erî'ka'nîto' weiyu yai awe'kupî namai. ²¹Maasa pra kure'nan e'taruma'tînto' iipî kupî sîrîrî. Paapaya pata koneka'pî patapai esera'ma'pî pepîn e'kupî kupî sîrîrî ikaisaron ton pra. ²²Tamî'nawîronkon e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra. Tîise Paapaya ipîra to' e'taruma'tîto' yaretî'ka kupî sîrîrî maasa tînku'ne'tî'pî weiyu eseporî pra tîise. Mîrîrî ku'sai'ya pra awanî ya enen anî' ko'mamî pepîn e'painon. Tîise Paapaya tînmo'kakon pînînma kure'ne tîpemonkono pe to' wanî ye'nen. To' yaretî'ka e'taruma'tînto'ya tîriya pepîn.

²³Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon: “Paapa nîmenka'pî Cristo tarî man”, taiya ya, innape mîîkîrî maimu kî'ku'tî. Moropai “Siini' pata man”, taa to'ya ya apî'nîkon, innape inkamoro ye'ka maimu kî'ku'tî. ²⁴Maasa pra seru'ye'kon iipî, uurî pe tîwe'ku'sanon, Paapa maimu ekareme'nenan pe tîwe'ku'se to' iipî. Inkamoroya anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî pemonkonyamî' nera'makon ton kupî, to' yenku'tîkonpa kai'ma. Mîrîrî wenai tamî'nawîronkon yenku'tî to'ya e'painon Paapa nîmenka'san nîrî to' yenku'tî to'ya tîrî Paapaya ya. Tîise itîriya pepîn. ²⁵Tîise mîrîrî rawîrî apî'nîkon ekaremekî pî' wai epu'tîkonpa.

²⁶—Mîrîrî ye'nen anî'ya taa ya apî'nîkon: “A'kî, sinpata man keren po”, taiya ya, era'mai katîtî. Inî'rî taa anî'ya ya apî'nîkon: “A'kî, tarî man eesenonsa”, taa to'ya ya, innape to' maimu kî'ku'tî ayenku'tîkon to'ya pî'. ²⁷Maasa pra uurî ka' poinon ii'to' wanî kupî sîrîrî aronne ama' pe pra. E'winî pairî ka' pî' wara'napi e'sisiuka esera'ma manni' warantî tamî'nawîronkonya era'ma uui'pî yai —ta'pîiya.

²⁸—A'kî, o'non pata anî' sa'mantasa' ya, mîîkîrî pî' watunaiyamî' emurukuntîsa' wanî. Mîrîrî warantî uurî iipî inkamoro imakui'pî ku'nenan kore'ta apo' ya' to' yenunto'peuya —ta'pî Jesusya.

Ka' Poinon Ii'to' Sîrîrî Non Pona

(Mc 13.24-27; Lc 21.25-28)

²⁹Jesusya ta'pî inî'rî: —Mîrîrî yai tamî'nawîronkon e'taruma'tî'pî tîpo, wei esi'nîpî kupî sîrîrî.

Moropai kapoi ena kupî sîrîrî a'ka pe pra.

Moropai siirikkîyamî' e'soroka kupî sîrîrî.

Moropai tamî'nawîrî ka' pî' tîwe'sanon e'tîtîtî'ka kupî sîrîrî.

Is 13.10, 34.4

³⁰Mîrîrî tîpo ka' poi iipî'pî pemonkon pe era'ma tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya. Uui'pî katupuru kore'ta a'ka pe ka' winîpai. Mîrîrî yai tamî'nawîrî pata ponkon karau kupî sîrîrî mararî pra. Maasa pra meruntî ke uui'pî a'ka pe, wei warantî. ³¹Mîrîrî yai kure'nan usinarî ye'nunpa

pe upoitîrîtonon inserîyamî' yarimauya upemonkono pe umenka'san muurukuntîi. Tamî'nawîrî patakon kaisarî to' wîtîto'pe upemonkono pe umo'ka'san era'mai sîrîrî non po —ta'pî Jesusya.

Arawen Ye' Yekare Pî' Esenupanto'

(Mc 13.28-31; Lc 21.29-33)

³²Moropai inî'rî ta'pî Jesusya: —Sîrîrî figo ye' yekare pî' esenupatî. E'mai' pe aarenta. Moropai eepantakasa' ya, aareta. Mîrîrî pî' taaya'nîkon aminke pra kono'pîtî wanî sîrîrî taawonan amîrî'nîkon. ³³Mîrîrî warantî nîrî ekaremekîuya manni' e'kupî era'maya'nîkon yai, Cristo enna'po kupî sîrîrî ka' poi, taaya'nîkon. Mîrîrî warantî aminke pra uui'to' wanî epu'tîya'nîkon. ³⁴Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. Sîrîrî ye'ka e'kupî kupî sîrîrî seru'ye' pe pra. Tamî'nawîronkon sîrîrî pankon enenankon sa'manta pepîn sîrîrî e'kupî rawîrî. ³⁵Tauya sîrîrî, tamî'nawîron ataretî'ka kupî sîrîrî ka' moropai non, pata, tîise umaimu ataretî'ka pepîn tiwin kin, ipatîkarî aako'mamî —ta'pî Jesusya.

Anî'ya Iweiyu Epu'tî Pepîn

(Mc 13.32-37; Lc 17.26-30, 34-36)

³⁶Jesus eseurîma ko'mannîpî'pî. Ta'pîiya: —Î' pensa moropai î' weiyu yai uui'pî inî'rî sîrîrî non pona epu'tîya'nîkon eserîke pra naatîi. Moropai inserîyamî' ka' ponkonya nîrî epu'tî pra man. Moropai uurî, Paapa munmuya epu'tî pepîn. Tîise uyunya neken iweiyu epu'tî. ³⁷A'kî, pena Noé nurî'tî wanî yai, awe'kupî'pî warantî, uurî ka' poi iipî'pî sîrîrî non pona enna'poto' wanî pe man. ³⁸Maasa pra mîrîrî e'kupî rawîrî pemonkonyamî' wanî'pî tesarukon yawîrî. To' entamo'ka'pî mararî pra moropai tîwukukon enîrî'pî to'ya. Moropai mîrîrî yai warayo'kon no'pîtapîtî'pî, moropai wîrî'sanyamî' etiyomapîtî'pî tesarukon yawîrî. Mîrîrî kupî'pî to'ya tîkanau ya' Noé nurî'tî asara'tî pîkîrî, ikupî'pî to'ya. ³⁹Mîrîrî kupî pî' to' ko'manpîtî'pî maasa pra î' e'kupî epu'tî tîuya'nîkon pra tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî kupî pî' to' ko'mamî tanne, Paapaya pata ma'tînîpî'pî tuna ke. Moropai tamî'nawîrî inkamoro tî'ka'pîiya. Mîrîrî warantî nîrî uurî ka' poinon iit'o' weiyu wanî pe man. Inîmîkî to'ya pra tîise uui'pî. ⁴⁰Mîrîrî yai asakî'nankon warayo'kon wanî teesenyaka'makon pî' tînmîrî ya'. Tîise iwanîyakon yariûya tiwin moropai tiaron e'nîmî. ⁴¹Moropai asakî'ne wîrî'sanyamî' wanî teesenyaka'makon pî'. To' esenyaka'ma a'nai ye'pa pî' a' yai. Mîîkîrî waniyakon yariûya tiwin moropai tiaron e'nîmî. Mîrîrî warantî awe'kupî pe man. ⁴²Mîrîrî namai tîwarî panpî' ako'mantî maasa pra î' pensa uurî ayepotorîkon erepanto' weiyu sîrîrî non pona, epu'tîya'nîkon pra naatîi. ⁴³Maasa esenumenkatî sîrîrî pî': A'kî, manni' wîtî esalya sîrîrîpe ama'ye' erepamî epu'tî ya tewî' yama'runpai, mîîkîrîya eerepamî nîmîkî e'painon, tewî' yama'runpaiya namai, innape nai? ⁴⁴Mîrîrî warantî nîrî amîrî'nîkon

ko'mamî e'pai awanî tâwarî. Maasa pra uurî ka' poinon enna'poto' weiyu sîrîrî non pona epu'tîya'nîkon pra naatîi. Enpen e'tî unîmîkiya'nîkon pra awanîkon tanne, ayeporîuya'nîkon namai —ta'pî Jesusya.

Ipoitîrî Yairon Moropai Yairon Pepîn

(Lc 12.41-48)

⁴⁵Inî'rî Jesus eseurîma'pî. Ta'pîiya: —O'non ye'ka mîlîkîrî tîkaraiwarî maimu yawîrî tîwe'sen yairon moropai epu'nen? Mannî' mîlîkîrî ikaraiwarîya tewî' ko'mannî'nen pe itîrî'pî. Moropai tiaronkon teesenyaka'masanon esa' pe itîrî'pî. Moropai to' ya're' ton tînen pe itîrî'pîiya. Moropai tamî'nawîrî ta'pî tîkaraiwarîya yawîrî iku'nen pe awanî'pî —ta'pîiya. ⁴⁶—Taatausinpai pu'kuru mîlîkîrî ipoitîrî wanî î' pensa tîkaraiwarî erepanto' weiyu yai, maasa pra î' ta'pî tîkaraiwarîya yawîrî iku'sa' tîuya ye'nen. ⁴⁷Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Mîrîrî warantî tîkaraiwarî nîrîrî'pî ko'mannî'sai'ya ye'nen. Ikaraiwarîya mîlîkîrî tîpoitîrî pia inî' panpî' tamî'nawîron temanne tîrî iipia iko'mannî'to'peiya. ⁴⁸Tîise mîrîrî warantî pra ipoitîrî wanî ya imaku'pî pe. Maasa pra taiya: “Ka'ne' pe ukaraiwarî iipî pe pra man”, taiya. Tîiwarîrî si'ma eeseurîma. ⁴⁹Mîrîrî ye'nen tiaronkon tîkaraiwarî poitîrîtonon tonpayamî' taruma'tî pia'tîiya. To' po'pîtiya to' ya're' ton tîriya pepîn. Moropai mîlîkîrîya ta're' yonpa mararî pra, moropai eetîmî mai' enî'nenan pokonpe. Mîrîrî kupîiya maasa pra tîkaraiwarî iipî pra awanî ye'nen ka'ne' pe. ⁵⁰Moropai mîrîrî tîpo, tîlîko'manse pu'kuru pra ikaraiwarî erepamî. Mararî enpen pra tîise tîpoitîrî eporîiya. ⁵¹Mîrîrî yai inkupî'pî era'ma tîuya pe, ikaraiwarîya itaruma'tî mararî pra. I'po'pîtiya, moropai yenumîiya tîmaimu yawîronkon pepîn, seru'ye'kon pata'se' ya', tîmoron epu'to'peiya. Inkamoro seru'ye'kon pokonpe mîlîkîrî karau pe man, mararî pra tee tîpa'tîi, ne'ne' pe tîwanî ye'nen —ta'pî Jesusya.

Mia' Tamî'nawîronkon Wîri'sanyamî' Yekare

25 ¹Inî'rî Jesusya panton ekaremekî'pî: —Î' kai'ma tamî'nawîronkon esa' pe Paapa ii'to' wanî pe man, sîrîrî e'marimato' warantî —ta'pîiya. —Mia' tamî'nawîronkon wîri'sanyamî' maasaronkon wanî'pî. Inkamoroya tî'kuma'tukon ton lamparinha yapisî'pî moropai to' wîtî'pî tîwe'marimasen ponaya. ²Tîise to' yonpayamî' wanî'pî mia'taikin kaisarî tîwe'ne'nokon. Moropai mia'taikin to' wanî'pî tîwe'ne' pra, epu'nenan pe to' wanî'pî. ³Mîrîrî ye'nen inkamoro wîri'sanyamî' tîwe'ne'nokonya tî'kuma'tukon paru ton yarî to'ya pra to' wanî'pî itense' ya', maasaron ton. ⁴Tîise tiaronkon epu'nenan wîri'sanyamî'ya tî'kuma'tukon lamparinha paru ton yarî'pî itense' ya' maasaron ton. Inkamoroya tîwe'marimasen iipî nîmîkî'pî. ⁵Tîise tîwe'marimasen erepamî pra aako'mamî'pî. Moropai iwe'nunpai to' ena'pî. Moropai inkamoro we'na'pî ka'ne' pe.

⁶To' we'nasa' tanne, anoinna tîwe'marimasen erepamî'pî. Mîlîkîrî erepamî ye'nen, to' entaime eta'pî wîri'sanyamî'ya. Ta'pî to'ya:

“Tîwe'marimasen erepannî pî' man! Asi'tî iipia ka'ne' pe erepantî”, ta'pî to'ya.

⁷Mîrîrî taa to'ya pe, inkamoro mia' tamî'nawîronkon maasaronkon wîrî'sanyamî' paka'pî. Moropai inkamoroya tî'kuma'tukon lamparinha yawittanîpî'pî. ⁸Tîise inkamoro mia'taikinankon tîwe'ne'nokonya ta'pî tiaronkon epu'nenan pî': “Anna kuma'tu paru ton ke anna repatî maasa pra anna kuma'tu esi'nî'nî pî' man”, ta'pî to'ya.

⁹Tîise inkamoroya yuuku'pî: “Kaane, anna kuma'tu paru man anna pe neken”. Tîise ta'pî to'ya to' pî': “A'kuma'tukon paru ton yu'se awanîkon ya, tîwe'repasanon pia anennatantî”, ta'pî to'ya.

¹⁰Mîrîrî ye'nen inkamoro epu'nenan pepîn tîwe'ne'nokon wîrî'sanyamî' wîtî'pî tî'kuma'tukon paru ton yennai. Maasa inkamoro tîise poro po tîwe'marimasen erepamî'pî. Mîrîrî ye'nen mia'taikinankon epu'nenan wîrî'sanyamî' ewomî'pî yarakkîrî tîwe'marimasen festarî pî'. Moropai mîrîrî tîpo mana'ta yarakkamo'pî to'ya.

¹¹Tîko'man pe pu'kuru pra, inkamoro wîrî'sanyamî' erepamî'pî. Moropai inkamoro entaimepî'tî pia'tî'pî. Ta'pî to'ya: “Anna yepotorî, anna ewonto'pe mana'ta yarakkanmokakî”, ta'pî to'ya.

¹²Tîise tîwe'marimasenya yuuku'pî. Ta'pîiya: “Anî'kan amîrî'nîkon? Ayepu'tîuya'nîkon pra wai”, ta'pîiya to' pî'.

¹³Moropai Jesusya teeseurîmanto' yare'tî'ka'pî see warantî:

—Mîrîrî ye'nen tîwarî panpî' ako'mantî. Maasa pra î' pensa, î' weiyu yai, erepamî weiyu epu'tîya'nîkon pra naatîi —ta'pî Jesusya.

Eseurîwî'nankon Ipoitîrîtonon

(Lc 19.11-27)

¹⁴Inî'rî tiaron panton ekaremekî'pî Jesusya: —Tamî'nawîronkon esa' pe Paapa iî'to' wanî pe man see warantî. Warayo' tiaron pata pona tuutîsen wanî'pî. Tuutî rawîrî tîpoitîrîtonon yanno'pîiya moropai tîpata rumaka'pîiya iko'mannî'to'pe to'ya. ¹⁵Moropai mîîkîrîya tiwin pî' to' tîise to' nyenaka'ma ton tîniru tîrî'pî yenyaka'ma to'ya eserîke era'ma tîuya ye'nen. E'mai'non warayo' pia itîrî'pîiya 5.000 pîrata ena'pî kaisarî. Moropai tiaron pia itîrî'pîiya 2.000 kaisarî, pîrata ena'pî. Moropai tiaron pia itîrî'pîiya 1.000 kaisarî, pîrata ena'pî. Mîrîrî tîpo mîîkîrî wîtî'pî. ¹⁶Mîîkîrî e'mai'non warayo' 5.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon epa'ka'pî yenyaka'mai moropai mîîkîrîya mîrîrî ke tiaron 5.000 kaisarî eporî'pî. ¹⁷Mîrîrî warantî nîrî mîîkîrî 2.000 kaisarî yapisîtîponya yenyaka'ma'pî. Moropai tiaron eporî'pîiya mîrîrî ke 2.000 kaisarî. ¹⁸Tîise tiaron warayo' 1.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon epa'ka'pî. Moropai a'ta yaka'pîiya non yai. Moropai mîrîrî tîkaraiwarî tîniru yu'na'tî'pîiya non ya'.

¹⁹Moropai kure'ne tîiko'mamî tîpo, to' karaiwarî enna'po'pî. Moropai to' nîkupî'pî anepu'pai awanî'pî, to' eesenyaka'ma'pî konekapa kai'ma to' yarakkîrî. ²⁰Mîrîrî ye'nen mîîkîrî e'mai'non 5.000 kaisarî pîrata

ena'pî yapisîtîpon erepamî'pî iipia, moropai 10.000 kaisarî tînrurî'pî rumaka'pîiya. Ta'pîiya: “Seenî' manni' uupia itîrîya ne'tîkini, 5.000 pîrata ena'pî ke tiaron eporî'pîuya 5.000 kaisarî”, ta'pîiya tîkaraiwarî'pî. ²¹Mîîkîrî'pî' ta'pî' ikaraiwarîya: “Morî pe pu'kuru man, innape yairî pu'kuru ikonekasa'ya nai”, ta'pîiya. “Mîrîrî ye'nen aapia tu'kan anko'mannîpî ton tîrîuya, morî pe eesenyaka'masa' ye'nen. Mararon tîrî'pîuya aapia, tîise morî pe yenyaka'masa'ya nai. Mîrîrî ye'nen asi'kî uyarakkîrî aatausinpapa”. ²²Moropai tiaron ipoitîrî 2.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon erepamî'pî iipia. Moropai ta'pîiya tîkaraiwarî'pî: “Uupia 2.000 pîrata ena'pî tîrî'pîya. Mîrîrî ke seenî' eposau'ya sîrîrî inî' panpî' 2.000 kaisarî”, ta'pîiya.

²³Mîîkîrî'pî' ikaraiwarîya ta'pî: “Morî pe pu'kuru man, upoitîrî”, ta'pîiya. “Morî pe mararî untîrî'pî yenyaka'masa'ya nai. Mîrîrî ye'nen inî' panpî' aapia tu'kan tîrîuya, anko'mannîpî ton. Mîrîrî ye'nen asi'kî uyarakkîrî aatausinpapa”, ta'pîiya.

²⁴Mîrîrî tîpo tiaron ipoitîrî 1.000 kaisarî pîrata ena'pî yapisîtîpon erepamî'pî iipia moropai ta'pîiya: “Ukaraiwarî, ayeseru epu'tî pî' wai, ari'ke' pe awanî. Mararî eesenyaka'ma tanne tu'ke î' eponen pe. Moropai o'non pata î' tîpînse pra miarî imo'kanen amîrî mararî pra. ²⁵Mîrîrî ye'nen uurî wanî'pî eranne' pe amîrî'pî. Sa'man amîrî. Mîrîrî ye'nen seenî' pîrata ayemanne yu'na'tî'pîuya itî'kauya namai. Mîrîrî mana'pouya sîrîrî aapia yapisî'pîuya warantîrî”, ta'pîiya.

²⁶Mîîkîrî'pî' ta'pî' ikaraiwarîya: “Amîrî wanî mîrîrî imakui'pî pe, moropai enya'ne pe awanî mîrîrî. Anenyaka'ma pe itîîsa' yenyaka'masa'ya pra awanî. Epu'nen amîrî uyeseru, mararî esenyaka'ma tanne, tu'ke î' eponen pe uurî wanî. Moropai î' tîpînse pra î' mo'kanen pe uurî wanî mararî pra”, ta'pîiya. ²⁷“Tîise î' wani' awanî ye'nen mîrîrî utînrurî pîrata ena'pî tîrîya pra awanî'pî itewî' ta itaponse' pona? Sîrîrî itîîsa'ya ya enna'posa' yai, inî' panpî' eepansa' tanne eporîuya e'painon” ta'pî' ikaraiwarîya.

Mîrîrî taa tîpo tiaronkon tîpoitîrîtonon winîkî eera'tî'pî moropai ta'pîiya: ²⁸“Mîîkîrî pia manni' pîrata ena'pî mo'katî. Mîrîrî tîtî manni' mia' tamî'nawîron pîrata ena'pî yarakkîron pia”, ta'pîiya. ²⁹Tîise ta'pî to'ya: “Î' ton pe see mîîkîrî mia' tamî'nawîronya inî' panpî' yapisî?” ta'pî to'ya. Moropai to' maimu yuuku'pîiya: “Inna, tauya sîrîrî apî'nîkon. Manni' tu'ke panpî' yapisîtîponya yapisî e'pai awanî sîrîrî tu'ke panpî'. Tîise anî' wanî ya mararon yarakkîrî, mîrîrî konekasai'ya pra awanî ye'nen iipiapai imo'ka e'pai awanî, î' ton pra awe'to'pe”, ta'pîiya. ³⁰Moropai ta'pîiya: “Tarîpai mîîkîrî enya'ne imakui'pî pe tîwe'sen yenumî e'pai awanî ewaron ta awe'taruma'tîto'pe. Mîîkîrî karau mararî pra miarî teekon tîpa'tîi”, ta'pîiya to' pî' —ta'pî Jesusya.

Tiwinano'pî Wei Yainon

³¹Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî see warantî: —Î' pensa uurî ka' poinon iipî'pî erepamî ya inî'rî, ipîkku pe, rei pe, tamî'nawîronkon upoitîrîtonon

inseriyamî' pokonpe uupî. Uyaponse' pona teereutai uupî pe man pemonkonyamî' esa' pe. ³²Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pata ponkon emurukuntî kupî sîrîrî urawîrî. Uurîya pemonkonyamî' menka pe man, manni' carneiroyamî' era'manenya bodeyamî' menka carneiroyamî' kore'tapai teken to' e'to'pe warantî. ³³To' menkauya yai carneiroyamî' tîrîuya umeruntîrî winî. Moropai bodeyamî' tîrîuya kamai' winî to' e'to'pe. ³⁴Tarîpai mîrîrî yai, uurî, ipîkku ayepurukonya taa kupî sîrîrî inkamoro meruntî winonkon pî': "Asi'tî uupia amîrî'nîkon Paapa nîpîika'tî'san asi'tî. Aapia'nîkon tîntîrî pe Paapa nîkoneka'pî yapî'tane'tî. Pena sîrîrî koneka'pî Paapaya maasa pata koneka tîuya rawîrî, apata'se'kon ton koneka'pîiya, aapia'nîkon itîrîpa kai'ma. ³⁵Maasa pra emi'ne wanî tanne uya're' ton tîrî'pîya'nîkon. Moropai tuna aninnîpai wanî tanne uwo'pa'pîya'nîkon. Moropai ayewî'kon ta erepamî'pî, anepu'tikon pe pra si'ma tîise uyapîsî'pîya'nîkon ayewî'kon ta. ³⁶Moropai ipon pra uurî wanî'pî tîise upon ton tîrî'pîya'nîkon. Moropai pri'ya pra wanî tanne upî' eesenyaka'ma'pîkon. Moropai ama'ye'kon atarakkanto' ta wanî tanne, uyera'mapî'se attî'pîkon".

³⁷Mîrîrî taiya manni' ekaranmapo inkamoro morîkonya. Taa to'ya: "Anna yepotorî, î' pensa see emi'ne awanî tanne, aya're' ton tîrî'pî annaya? Moropai tuna aninnîpai awanî tanne awo'pa'pî annaya? ³⁸Anna yepotorî, î' pensa see ka'ran pe awanî tanne, anna nepu'tî pe pra awanî tanne, ayapîsî'pî annaya anna yewî' ta? Moropai î' pensa ipon pra awanî era'ma'pî annaya apon ton tîrî'pî annaya?" taa to'ya. ³⁹"Moropai î' pensa see amîrî era'ma'pî annaya pri'ya pra apî' anna esenyaka'mato'pe? Moropai î' pensa ama'ye'kon atarakkanto' yewî' ta awanî tanne aya'mapî'se anna wî'tî'pî?" ⁴⁰Mîrîrî yai ayepurukonya yuuku: "Tauya sîrîrî apî'nîkon, mîrîrî kupî'pîya'nîkon manni'kan uya'mi'san pî' moropai uyonpayamî' pî'. Tîise inkamoro pî' pra ikupî'pîya'nîkon tîise upî'" taiya.

⁴¹Mîrîrî yai taa ayepurukonya kupî sîrîrî, manni'kan kamai' winonkon pî': "Uupiapai atarimatî amîrî'nîkon Paapa nîtîrî anapî'pai'nîkon pepîn, atîtî itu'se awanî'pîkon apo' ya'. Mîrîrî apo' Paapa nîkupî'pî makui moropai ipemonkonoyamî' itansuriyamî' pata'se' pe. Mîrîrî ya' atîtî", tauya. ⁴²"Maasa pra emi'ne wanî tanne, uya're' ton tîsa'ya'nîkon pra naatîi. Moropai tuna aninnîpai wanî tanne uwo'pasa'ya'nîkon pra naatîi. ⁴³Moropai uyapî'sa'ya'nîkon pra naatîi ayewî'kon ta ka'ran pe wanî ye'nen. Moropai ipon pra e'taruma'tî tanne, upon ton tîsa'ya'nîkon pra naatîi. Moropai pri'ya pra wanî tanne, moropai ama'ye'kon atarakkanto' ta wanî tanne, uyera'mapî'se attîsa'kon pra naatîi".

⁴⁴Mîrîrî pî' ekaranmapo to'ya kupî sîrîrî: "Anna Yepotorî, î' pensa see emi'ne awanî era'ma'pî annaya? Moropai tuna aninnîpai awanî era'ma'pî annaya? Moropai î' pensa anna yewî' ta eerepamî'pî anna nepu'tî pe pra si'ma? Moropai î' pensa ipon pra awanî era'ma'pî annaya? Moropai î' pensa pri'ya pra awanî'pî, î' pensa ama'ye'kon atarakkanto' ta awanî tanne, aya'mapî'tî annaya pra awanî'pî?" taa to'ya.

⁴⁵Ayepurukonya yuuku pe man: “Yairî tauya sîrîrî amîrî'nîkon pî'. Tu'ke ite'ka insanan pemonkonyamî' ipîika'tîpainokon pîika'tîsa'ya'nîkon pra naatîi, nem tiwinan ipîkku pepîn pîika'tîsa'ya'nîkon pra naatîi. Inkamoro pepîn neken tîîse uurî pîika'tîsa'ya'nîkon pepîn mîrîrî”.

⁴⁶Sîrîrî warantî Jesusya teeseurîmato' yaretî'ka'pî. —Mîrîrî ye'nen insamoro wîtî pe man uupiapai, ipatîkarî to' e'taruma'tîto'pe. Tîîse morîkon wîtî pe man uupia ipatîkarî enen to' ko'mannîto'pe —ta'pî Jesusya.

Teserukon Koneka To'ya Jesus Winîkîi

(Mc 14.1-2; Lc 22.1,2; Jo 11.45-53)

26 ¹Sîrîrî warantî pemonkonyamî' yenupa tîpo, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî'. ²—Epu'tî pî' naatî tarîpai asakî'ne wei tîpo entamo'kanto' weiyu wanî, itese' páscoa —ta'pîiya. —Mîrîrî yai uurî, ka' poi iipî'pî rumaka to'ya uyeyatonon pia, pakî'nan pona ipokapî'to'pe to'ya.

³Mîrîrî tanne teepîremasanon esanon moropai Judeuyamî' ye'mai'norî'san eperepî'pî tepotorîkon Caifás yewî' ta. ⁴Inkamoroya ta'pî: —Ama' pe Jesus yapi'pai awanî sîrîrî iwîto'pe, era'ma arinîkonya pra tîîse —ta'pî to'ya.

⁵—Tîîse festa weiyu yai, sîrîrî ku'pai pra awanî sîrîrî. Maasa pra mîrîrî yai ikupî'nîkon ya, pemonkonyamî' ekore'ma eserîke man uwinîkîi'nîkon —ta'pî to'ya.

Jesus Karapaima Wîri'ya A'pusin Ke

(Mc 14.3-9; Jo 12.1-8)

⁶Jesus wanî'pî pemonkonyamî' ko'manto' pata Betânia po leproso itese' paran pî' si'pî Simão yewî' ta. ⁷Miarî wîri' erepamî'pî Jesus pia. Mîîkîrî e'rennuku'pî aminke pra iipia. Mîîkîrîya kara' a'pusin yense' ene'sa' wanî'pî tenya', non ka'sa' itese' alabastro. Mîrîrî ya' a'pusin wanî'pî intapîkîrî. Mîrîrî wanî'pî epe'ke pe pu'kuru moropai Jesus entamo'ka tanne, wîri'ya i'kanpî'tî'pî ipu'pai pona.

⁸Mîrîrî kupî wîri'ya era'ma tîuya'nîkon pe, Jesus nenupa'san ekore'ma'pî ipî'. Moropai mîîkîrî ekaranmapo'pî to'ya: —Î' ton pe see mîrîrî a'pusin kanpî'tîya mîrîrî, î' pe pra rî? ⁹Mîîkîrî wîri' pî' ta'pî to'ya: —Mîrîrî i'kanpî'tîya manni' a'pusin, mîrîrî ke awe'repa e'painon se' tapairî tîma'tîni'se pra. Tîniru yapisîya e'painon mararî pra, moropai mîrîrî ke tîwe'taruma'tisanon pîika'tî e'painon —ta'pî to'ya.

¹⁰Tîîse mîrîrî taa to'ya epu'tî'pî Jesusya. Moropai ta'pîiya to' pî': —Î' wani' wanî ye'nen yairî ma're wîri' kupî yu'se awanîkon mîrîrî? Mîrîrî ikupîiya manni' wanî mîrîrî morî pe pu'kuru uurî ton pe —ta'pîiya. ¹¹—Î' ton pînon sa'ne wanî mîrîrî wei kaisarî aapia'nîkon. Inkamoro anpîika'tîpai awanîkon ya, morî tîrîya'nîkon e'painon. Tîîse uurî kaane, aapia'nîkon uuko'mamî pepîn. ¹²Mîrîrî iku'sai'ya manni' wanî mîrîrî Judeuyamî'ya isa'manta'pî

karapaima manni' warantî. Mîrîrî epu'tî pî' naatîi. Ukarapaimasai'ya mîrîrî uusa'mantasa' yu'na'tî to'ya rawîrî. ¹³Ayenku'tîuya'nîkon pepîn. O'non pata Paapa maimu ekaremekî to'ya eseta ya mîserî wîrî' nîkupî'pî nîrî yekare eseta. Moropai mîîkîrî pî' to' enpenata —ta'pî Jesusya.

Judasya Jesus Ekaremekî Iteyatonon Pî'

(Mc 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴Mîrîrî tîpo asakî'ne pu' pona tîmo'tai'nîkon Jesus nenupa'san yonpa wîtî'pî itese' Judas Iscariotes eseurîmai teepîremasanon esanon yarakkîrî. ¹⁵Moropai mîîkîrîya ta'pî to' pî': —Î' warapo kaisarî uye'maya e'painon aapia'nîkon Jesus rumakauya ya? —ta'pîiya. Teepîremasanon esananya ta'pî: —30 prata ena'pî kaisarî aye'ma annaya —ta'pî to'ya. Moropai mîrîrî tîrî'pî to'ya iipia. ¹⁶Mîrîrî patapai î' kai'ma Jesus yapisî tîuya ama' pe yuwa'pî Judasya inkamoro pia irumakapa.

Jesus Entamo'ka Entamo'kanto' Itese' Páscoa Pî'

(Mc 14.12-21; Lc 22.7-14,21-23; Jo 13.21-30)

¹⁷E'mai'non wei yai, isa'moto' ton pîn trigo puusa' yaku tîuya'nîkon rawîrî, Jesus nenupa'san erepamî'pî iipia ekaranmapoi. —O'non pata see entamo'kanto' páscoa koneka annaya e'painon? —ta'pî to'ya.

¹⁸Jesusya inkamoro maimu yuuku'pî moropai ta'pîiya: —Atîtî cidade pona. Miarî eerepansa'kon pe, warayo' wîtî esa' mîwatîi. Moropai makatîi ipî': “Uyenupanenkonya anna yarimasa' sîrîrî upata'se' ton yu'se wai ayewî' ta, moro unenupa'san yarakkîrî entamo'kato'pe páscoa pî', maasa pra uweiyu eseposa' man, taa pî' uyenupanenkon man”, makatîi —ta'pîiya.

¹⁹Moropai inenupa'sanya tîwentamo'kato'kon ton koneka'pî miarî ta'pî Jesusya yawîrî. Páscoa koneka'pî to'ya.

²⁰Moropai pata ewaronpamî pe, Jesus moropai inenupa'san ereuta'pî mesa pona tîwentamo'kakonpa kai'ma.

²¹Mîrîrî pe rî tîwentamo'kakon ye'ka pe, Jesusya ta'pî tînenupa'san pî': —Yairî tauya sîrîrî apî'nîkon. Amîrî'nîkon kore'tawonya uyekaremekî pe man uyeyatonon pî'.

²²Mîrîrî taa Jesusya ye'nen, inenupa'san ena'pî yairî ma're mararî pra. Mîrîrî ye'nen tîwarîrî'nîkon to' esekaranmapopî'tî'pî tiwin pî'. Moropai ta'pî to'ya Jesus pî': —Uurîya mîrîrî kupî pepîn e'painon? Innape nai? —ta'pî to'ya.

²³Tîise Jesusya yuuku'pî. Ta'pîiya: —Tiwinan ayonpakon uyarakkîrî tiwinan pratopon yanîiya, manni'ya uyekaremekî kupî sîrîrî uyeyatonon pî', mîîkîrî uyarakkîrî tekkari yonpaiya manni'ya. ²⁴Mîrîrî warantî uurî, ka' poi iipî'pî sa'manta e'pai awanî sîrîrî. Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî. Tîise aka mîîkîrî uurî ka' poi iipî'pî rumakatîpon uyeyatonon yenyâ. Mîîkîrî sa'ne yenposa' isanya pra awanî ya, morî pe panpî' awanî

e'painon. Maasa pra awe'taruma'ti pepîn e'painon. ²⁵Mîrîrî taiya ye'nen mîîkîrî Judasya Jesus ekaranmapo'pî: —Yai pra uurî pî' taaya, uyenupanen, innape nai? —Amîrî pe awanî ye'nen taaya mîrîrî —ta'pî Jesusya Judas pî'.

Jesus Eseurîma Tîmînî Pî'

(Mc 14.22-26; Lc 22.15-20; 1 Co 11.23-25)

²⁶Tîwentamo'kakon ye'ka pe, Jesusya trigo puusa' yapîsî'pî tenya' moropai eepîrema'pî. Ta'pîiya: —Morî pu'kuru amîrî, uyun. Anna yuu ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo ipîrikkapîtî'pîiya. Moropai itîrî'pîiya to' kaisarî. Itîrî tîuya pe ta'pîiya: —Maa, sîrîrî yapî'tî. Moropai ya'tî, maasa pra sîrîrî wanî upun pe.

²⁷Moropai mîrîrî tîpo uva yekku yense' pisa yapîsî'pîiya. Moropai eepîrema'pî. —Morî pu'kuru amîrî, uyun. Anna wuku ton tîrî pî' nai —ta'pîiya Paapa pî'. Mîrîrî tîpo itîrî'pîiya to' kaisarî. Ta'pîiya to' pî': —Sîrîrî enî'tî tamî'nawîrî si'ma. Moropai tamî'nawîronkonya enîrî'pî.

²⁸Jesusya ta'pî: —Sîrîrî wanî sîrîrî umînî. Tu'kankon nîkupî'pî imakui'pî yepe' pe i'kamouya kupî sîrîrî. Mîrîrî wenai Paapaya tu'kankon nîkupî'pî kupî e'painon tîwanmîra, ekaremekî'pî tîuya yawîrî —ta'pîiya.

²⁹—Tauya sîrîrî apî'nîkon. Inî'rî uva yekku enîrîuya pepîn kupî sîrîrî apokonpe'nîkon tamî'nawîron esa' pe tîwanî Paapaya yenpo pîkîrî. Mîrîrî yai amenan uva yekku enîrîuya apokonpe'nîkon inî'rî —ta'pîiya.

³⁰Mîrîrî tîpo to' eserenka'pî Paapa yapurî pe. Moropai to' wîtî'pî Oliveira ye'ka kîrî pona.

Jesusya Pedro Panama

(Mc 14.27-31; Lc 22.31-34; Jo 13.36-38)

³¹Moropai Jesusya ta'pî to' pî': —Sîrîrîpe ewaron ya, eranne' pe awanîkon wenai, tamî'nawîrî eepekon pe naatîi. Moropai urumakaya'nîkon pe naatîi, Paapa maimu e'menukasa'ya taasa' yawîrî. Pena Paapaya ta'pî:

“Carneiroyamî' era'manen wîuya yai,
inera'makon carneiroyamî' e'paraipîka kupî sîrîrî,”

Zc 13.7

ta'pî Paapaya pena. Tîpî' Jesus eseurîma'pî. ³²—Tîîse uusa'manta tîpo, Paapaya u'mî'sa'kasa' yai, arawîrî'nîkon uutî Galilêia pona —ta'pî Jesusya to' pî'.

³³Mîrîrî taa Jesusya yuuku'pî Pedroya: —Tamî'nawîronkonya arumaka e'painon eranne' pe tîwanîkon wenai, tîîse uurîya arumaka pepîn, Uyepotorî. Tîîse tiaronkonya neken ikupî.

³⁴Tîîse Jesusya ta'pî ipî': —Kaane Pedro, ayenku'tîuya pepîn. Sîrîrîpe ewaron ya, maasa e'mai' pe kariwana yunkon etun rawîrî taaya pe nai. Ayekaranmapo to'ya ya, seurîwî'ne ite'ka “unepu'tî pepîn”, taaya pe nai —ta'pî Jesusya.

³⁵Tîîse Pedroya yuuku'pî: —Unepu'tî pepîn mîîkîrî Jesus tauya pepîn. Awî to'ya ya, uurî nîrî tîwî uwî to'ya —ta'pîiya.

Moropai tamî'nawîronkonya nîrî mîrîrî warantî ta'pî Jesus pî'.

Jesus Epîrema Tîpemonkonoyamî' Wetun Tanne

(Mc 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶Moropai Jesus wîî'pî inenupa'san pokonpe. Eewomî'pî jardim itese' Getsêmani ya' moropai ta'pîiya: —Maasa tarî e'tî, epîremai uutî tanne sinpata —ta'pîiya tînenupa'san pî'.

³⁷Mîîkîrîya Pedro yarî'pî moropai Zebedeu munkîyamî' yarî'pî takon yarakkîrî. Mîrîrî yai Jesus esewankono'ma'pî mararî pra. Ipîra yairî ma're awanî'pî. ³⁸Moropai ta'pîiya: —Esewankono'mato'ya uyewan yannî'sa' man. Mîrîrîya uwî pe man —ta'pîiya. —Maasa tarî e'tî tîwarî panpî' e'tî unîmîkî pî' ako'mantî.

³⁹Inkamoro piapai mîîkîrî atarima'pî mararî. Moropai non ekaya tenpata enu'tî'pîiya, eepîrema'pî. Ta'pîiya: —Uyun, tamî'nawîron kupîya e'painon. Upîika'tîkî e'taruma'tî namai. Tîîse itu'se wanî yawîrî kî'kupîi. Itu'se awanî yawîrî neken iku'kî —ta'pîiya Paapa pî'.

⁴⁰Moropai awenna'po'pî inkamoro eseurîwî'nankon pia. Inkamoro tînenupa'san wetun tanne, to' eporî'pîiya. Moropai ta'pîiya Pedro pî': —Awetunkon mîrîrî tîwarî aako'mamîkon eserîke pra naatî? Mararî rî tiwin hora kaisarî aako'mamîkon eserîke pra naatî? —ta'pîiya. ⁴¹—Tîwarî ako'mantî moropai epîrematî. Paapa yarakkîrî eseurîmatî, makuiya imakui'pî kupîya'nîkon emapu'tî namai. Ayewankon ya' Paapa maimu yawîrî iko'manpai awanîkon. Tîîse ikupîya'nîkon eserîke pra awanîkon a'tu'mîra awanîkon ye'nen.

⁴²Moropai inî'rî itakon ite'ka pe, attî'pî epîremai, Paapa yarakkîrî eseurîmai. Ta'pîiya: —Paapa, e'taruma'tî namai upîika'tîkî. Tîîse mîrîrî yu'se pra awanî ya, î' itu'se awanî manni' yawîrî iku'kî —ta'pîiya.

⁴³Mîîkîrîya tîwenna'posa' pe, inî'rî to' wetun tanne to' eporî'pî. Maasa pra mararî pra iwe'nunpai to' wanî'pî mîito'pe. Mararî ipokonpe to' wanî eserîke pra. ⁴⁴Iteseurîno ite'ka pe, Jesus wîî'pî to' piapai epîremai. Moropai e'mai' pe teepîrema'pî warantî ta'pîiya.

⁴⁵Moropai awenna'po'pî inî'rî to' pia. Inkamoro ekaranmapo'pîiya: —Sîrîrî tîpose awetunkon ko'mannîpî mîrîrî? Aasîrî man, aase'nîkon, wîî'nîkon. Sîrîrî pu'kuru uurî, ka' poi iipî'pî rumakato' to'ya weiyu esepônî pî' man imakui'san yenya'. ⁴⁶E'mî'sa'katî aase'nîkon wîî'nî. A'kî, mîîkîrî warayo' iipî era'matî uyeyatonon pia utîrî ton —ta'pî Jesusya.

Jesus Yapisî To'ya

(Mc 14.43-50; Lc 22.47-53; Jo 18.3-12)

⁴⁷Jesus eseurîma tanne, tiwinan inenupa'san yonpa, Judas, erepamî'pî. Teepîremanon esanonkon moropai Judeuyamî' panamanenan

narima'san erepamî'pî ipokonpe. Arinîke pemonkonyamî' erepamî'pî tetawaraikon, moropai tîtaikapukon yarakkîrî. ⁴⁸Mîîkîrî Judasya taasa' wanî'pî inkamoro Jesus yeyatonon pî'. Manni' warayo' yu'nauya era'maya'nîkon ya, mîîkîrî anapisîkon ton. Mapi'tîi taasai'ya wanî'pî. ⁴⁹Moropai teerepamî pe, Judas wîtî'pî Jesus pia. Moropai ta'pîiya:

—Uyenupanen, tiwanmîn wanî mîîti aapia —taa ye'ka pe, Jesus yu'na'pîiya itenpata yai. ⁵⁰Jesusya imaimu yuuku'pî. Ta'pî Jesusya: —Uyonpa, î' anku'pai awanî ya uyarakkîrî iku'kî ka'ne' pe. Moropai Judas ponkon pe iipî'sanya Jesus yapisî'pî. ⁵¹Mîrîrî kupî to'ya era'ma tîuya'nîkon pe, Jesus nenupa'san yonpaya tetawarai mo'ka'pî. Moropai teepîremasanon esanon yepotorî poitîrî pana ya'tî'pîiya. ⁵²Tîise Jesusya ta'pî: —Kaane, mîrîrî warantî pra, ayetawarai yeka'makî iwon ya'. Maasa pra etawara ke epîpainon wanî ya, mîîkîrî sa'manta e'pai awanî etawara kamo pe —ta'pî Jesusya. ⁵³—Uyun pî' upîika'tînenkon ton esatîuya ya, yarimaiya pra awanî kai'ma eesenumenkakon mîrîrî? To' esatîuya e'painon ipî'. Moropai ka'ne' pe arinîkon inserîyamî' yarima uyunya e'painon. ⁵⁴Tîise esatîuya e'pai pra awanî. Maasa pra sîrîrî warantî awe'kupî pe man kai'ma, Paapa maimu e'menukasa' ye'nen. Mîrîrî e'kupî pe man taasai'ya yawîrî.

⁵⁵Moropai Jesusya ta'pî inkamoro pemonkonyamî' pî': —Uyapi'se aai'sa'kon sîrîrî akasuparaikon moropai akaitapukon yarakkîrî, manni' pemonkon wîtîpon yapisî to'ya warantî. Teuren wei kaisarî akore'ta'nîkon wanî tanne, ayenupakon pî' epîremanto' yewî' ta, mîrîrî ku'sa'ya'nîkon pra naatî uyapisîkonpa. ⁵⁶Tîise tamî'nawîrî sîrîrî e'kupî sîrîrî maasa pra penaronkon Paapa maimu ekareme'nenan profetayamî' nurî'sanya imenuka'pî yawîrî.

Mîrîrî taa Jesusya pe, inenupa'sanya Jesus rumaka'pî moropai iipiapai to' wîtî'pî. To' epe'pî.

Jesus Yarı Surarayamî'ya

Teepîremasanon Esanon Rawîrî

(Mc 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jo 18.12-14,19-24)

⁵⁷Inkamoro Jesus yapisîtiponkonya yarî'pî teepîremasanon esanon yepotorî Caifás pia. Miarî to' epere'sa' wanî'pî. Moisés nurî'tî yenupato' pî' yenupatonkon moropai Judeuyamî' panamanenan inkamoro epere'sa' wanî'pî moro. ⁵⁸Tîise Pedro wîtî'pî aminke Jesus pî' to' ye'ma'pî pî'. Teepîremasanon esanon yepotorî yewî' eporî tîuya pîkîrî. Mîîkîrî e'nîmî'pî poro po surarayamî' pokonpe miarî si'ma î' kupî to'ya era'mapa kai'ma. ⁵⁹Imakui'pî pe Jesus winîkîi teeseurîmasen ton pemonkon yuwa'pî teepîremasanon esananya, moropai tamî'nawîronkon ipîkkukon Judeuyamî' yepotorîtononya. Innape Jesus nîkupî'pî ekaremekî to'ya ya, iwîkonpa kai'ma yuwa'pî to'ya. ⁶⁰Tîise mîrîrî warantî to' eseurîma pra awanî'pî Jesus

winîkîi. Teuren arinîkon eseurîma'pî seru' pe iwinîkîi. Tîîse asakî'nankonya î' ta'pî Jesusya ekaremekî tu'ka'pî. ⁶¹Moropai ta'pî to'ya: —See warantî ta'pîiya epîremanto' yewî' pî: “Seenî epîremanto' yewî' koneka'pî pemonkonyamî'ya. Tîîse yarankauya kupî sîrîrî. Moropai i'mî'sa'kauya inî'rî eseurîwî'ne wei tîpo”, ta'pîiya —ta'pî to'ya teepîremasanon esanon pî'.

⁶²Mîrîrî ya, Jesus eseurîmasa' eta tîuya pe, teepîremasanon esanon yepotorî e'mî'sa'ka'pî. Moropai Jesus ekaranmapo'pîiya: —A'kî imakui'pî pe insanan warayo'kon eseurîman pî' man apî', î' kai'ma awanî pe nan? —ta'pîiya. ⁶³Tîîse Jesus wanî'pî moo î' taiya pra. Inî'rî teepîremasanon esanon yepotorîya Jesus ekaranmapo'pî: —Inna, Paapa ka' pon ese' pî' taaya yu'se wanî sîrîrî. Amîrî Paapa nîmenka'pî Cristo, Paapa munmu amîrî?

⁶⁴Jesusya yuuku'pî: —Inna, amîrîya taa mîrîrî. Tîîse tauya sîrîrî apî'nîkon, maasa amîrî'nîkonya uurî ka' poi iipî'pî ereutasa' era'ma kupî sîrîrî Paapa meruntîri winî. Î' pensa sîrîrî non pona uui'pî yai, katupuru po autî era'maya'nîkon kupî sîrîrî.

⁶⁵Mîrîrî taa Jesusya eta tîuya pe, teepîremasanon esanon yepotorî ekore'ma'pî mararî pra. Mîrîrî ye'nen tîpon karaka'pîiya teesewankono'masa' warantî tîwe'ku'se. Moropai ta'pîiya: —Innape man. Paapa pe e'ku'nî pî' man. Inî'rî anî' yuwapai pra man iteseru pî' teeseurîmasen ton. Maasa pra aasîrî imakui'pî pe eseurîman pî' man Paapa winîkîi. Eeseurîma eta pî' naatîi. ⁶⁶Î' ye'ka pe mîserî ku'pai nai? —ta'pîiya to' pî'. Yuuku'pî to'ya: —Iwîpai awanî mîrîrî, enen awanî e'pai pra man —ta'pî to'ya.

⁶⁷Moropai mîrîrî taa tîpo, tiaronkonya tetakukon yenumî'pî itenpata pona. Moropai ipa'tîpî'pî to'ya. ⁶⁸Ipa'tîpî'pî ye'ka pe ta'pî to'ya: —Anî'ya apa'tîsa' pe awanî epu'kî, innape Paapa nîmenka'pî pe awanî ya —ta'pî to'ya ipî'.

Jesus Pî' Unepu'tî Pepîn Taa Pedroya

(Mc 14.66-72; Lc 22.56-62; Jo 18.15-18,25-27)

⁶⁹Mîrîrî tanne Pedro ereutasa' wanî'pî poro po wîttî iwa'to' pona. Moro tîîse teepîremasanon esanon poitîrîpa' iipî'pî iipia. Moropai ta'pîiya ipî': —Amîrî nîrî wanî'pî mîîkîrî Jesus Nazaré poinon yarakkîrî?

⁷⁰Tîîse Pedroya iwapu'tî'pî tamî'nawîronkon rawîrî si'ma. Ta'pîiya: —Anî' pî' eeseurîmakon epu'tîuya pra wai. ⁷¹Moropai Pedro mo'ta'pî wîttî iwa'to' mana'ta pia. Inî'rî tiaron to' poitîrîpa'ya era'ma'pî moropai ta'pîiya moro tîwe'sanon pî', warayo'kon pî': —Mîîkîrî wanî'pî Jesus Nazaré pon yarakkîrî —ta'pîiya.

⁷²Mîrîrî pî' Pedroya ta'pî itakon te'ka pe: —Unepu'tî pepîn mîîkîrî. Useruku pepîn sîrîrî, Paapaya uyera'ma pî' man. Seru'ye' pe pra wanî.

⁷³Mararî tîîko'mamîkon tîpo, moro tîwe'sanon e'rennuku'pî inî'rî Pedro pia. Moropai ta'pî to'ya: —Maasa pra eeseurîmato'ya mîîkîrî yonpa pe awanî ekaremekî, iwarantî eeseurîma ye'nen.

⁷⁴Mîrîrî pî' ta'pî Pedroya: —Seru' pe pra tauya sîrîrî, unepu'tî pepîn mîîkîrî warayo'. Seru' pe eseurîma ya, Paapaya utaruma'tî e'painon.

Mîrîrî taiya tanne, kariwana yunkon e'na'pî. ⁷⁵Moropai Pedro enpenata'pî î' kai'ma ta'pî Jesusya pî'. Maasa pra ta'pîiya: —E'mai' pe kariwana yunkon etun rawîrî, unepu'tî pepîn mîîkîrî, taaya kupî sîrîrî eseurîwî'ne ite'ka —ta'pîiya ipî'.

Mîrîrî tîpo Pedro epa'ka'pî miarî pai. Mararî pra tîkarau ye'ka pe attî'pî.

Jesus Yari To'ya Pilatos Pia
(Mc 15.1; Lc 23.1-2; Jo 18.28-32)

27 ¹Pata erenmapî pe, tamî'nawîronkon teepîremasanon esanon, moropai Judeuyamî' panamanenan emurukuntî'pî. Î' kai'ma Jesus kupî tîuya'nîkon pî' eseurîmai iwîkonpa. ²Moropai inkamoroya surarayamî' yaipontî'pî Jesus yaironpîtîto'pe to'ya. Moropai mîîkîrî rumaka'pî to'ya pata esa' Pilatos pia.

Iteyatonon Pia Jesus Rumakatîpon Judas Sa'manta
(At 1.16-19)

³Mîrîrî warantî Jesus wî' to'ya epu'tî tîuya pe, Judas, Jesus rumakatîpon esewankono'ma'pî mararî pra. Moropai mîrîrî wenai Jesus rumaka'pî tîuya iteyatonon pia yepe'pî tîniru 30 prata ena'pî tînapisî'pî mana'po'pî teepîremasanon esanon pia moropai Judeuyamî' panamanenan pia. ⁴Ta'pîiya: —Kure'ne imakui'pî ku'sau'ya sîrîrî. Maasa pra î' konekatîpon pepîn warayo' tîrumakai aasa'mantato'pe —ta'pî Judasya to' pî'.

Imaimu yuuku'pî to'ya: —Î' wani' kin nai, î' ton pra man anna yarakkîrî. Tîise amîrî yarakkîrî neken.

⁵Mîrîrî taa to'ya ye'nen, Judasya tîniru papo'pî epîremanto' yewî' ta, moropai eepa'ka'pî. Moropai attî'pî, mîîkîrî e'mutunuku'pî moropai aasa'manta'pî.

⁶Mîrîrî tîniru yapisî'pî teepîremasanon esananya moropai mîrîrî pî' ta'pî to'ya: —Sîrîrî tîniru wanî pepîn morî pe, uurî'nîkonya itîrî ya epîremanto' yewî' pratarî kore'ta. Maasa pra sîrîrî wanî tîisa'mantasen yepe'pî pe itîisa' —ta'pî to'ya. ⁷Tamî'nawîrî mîrîrî pî' teeseurîmakon tîpo mîrîrî tîniru ke tiwin pata yenna'pî to'ya, kamote ka'nen pata'se'. Mîrîrî pata ya' ka'ranyamî' sa'mantasa' yu'na'tîto' ton yenna'pî to'ya. ⁸Mîrîrî ye'nen mîrîrî pata to' nenna'pî esatî to'ya sîrîrî tîpose mîn pata'se' kai'ma. Maasa pra anî' sa'mantato' wenai yenna'pî to'ya.

⁹Sîrîrî warantî penaro' Paapa maimu ekareme'nen profeta Jeremias nurî'tîya taasa' yawîrî awe'kupî'pî.

Inkamoroya tîniru yapisî'pî 30 prata ena'pî kaisarî. Mîrîrî warapo aye'ma annaya ta'pî Judeuyamî'ya yawîrî.

¹⁰ Moropai mîrîrî ke pata yenna'pî to'ya, kamote ka'nen pata'se'. Î' kai'ma ta'pî Uyepotorîya yawîrî iku'to'peuya

Zc 11.12,13; Jr 19.1-13, 32.6-9

ta'pî profeta Jeremias nurî'tîya.

Jesus Wanî Pilatos Rawîrî

(Mc 15.2-5; Lc 23.3-5; Jo 18.33-38)

¹¹ Mîrîrî tanne, pata esa' Pilatos rawîrî Jesus wanî yai, Pilatosya ekanamapo'pî. Ta'pîiya: —Amîrî, mîîkîrî Judeuyamî' esa' pe tîwe'sen? —ta'pîiya. —Inna, amîrîya taa mîrîrî —ta'pî Jesusya. ¹² Tîise inkamoro teepîremasanon esanon, moropai Judeuyamî' panamanenan maimu yuuku Jesusya pra awanî'pî. ¹³ Moropai Pilatosya ta'pî: —To' maimu yuukuya pepîn. “Mararon pepîn imakui'pî ku'sai'ya”, taa pî' to' man apî'. Mîrîrî etaya pra nan?

¹⁴ Tîise Jesus eseurîma pra awanî'pî. Moropai mîrîrî pî' pata esa' Pilatos wanî'pî mararî pra teesenumenkai ipî'.

Jesus Rumaka To'ya Î' Ku'to'pe To'ya

(Mc 15.6-15; Lc 23.13-25; Jo 18.39-19.16)

¹⁵ Pilatosya festa, itese' Páscoa kaisarî, tînarakkamo'pî rumaka e'pîtî'pî atarakkannîto' tapai. Manni' pemonkonyamî' nesatî'pî taseru ya', mîîkîrî rumakaiya. ¹⁶ Mîrîrî yai atarakkannîto' ta, tiwin warayo' wanî'pî tamî'nawîronkon nepu'tî Barrabás. ¹⁷ Mîrîrî yai arinîkon pemonkonyamî' emurukuntî'san ekanamapo'pî mîîkîrî pata esa' Pilatosya. —Anî' rumakauya yu'se naatî, Jesus Paapa nîmenka'pî, Barrabás ka'rî? —ta'pîiya. ¹⁸ Ipî' tîkinmukon ye'nen, Jesus ene'sa' to'ya epu'tî'pî Pilatosya.

¹⁹ Moropai ipîkku pe tîwe'to' yaponse' pona Pilatos ereutasa' tanne, ino'pîya tîmaimu yarima'pî taato' see warantî: —Mîîkîrî warayo' winîkîi î' kî'kupîi, maasa pra morî pu'kuru mîîkîrî, î' kupîtîpon pepîn. Maasa pra sîrîrîpe uwe'ne' e'taruma'tî pî' wai mararî pra, mîîkîrî wenai —taasai'ya wanî'pî.

²⁰ Tîise teepîremasanon esananya ta'pî moropai Judeuyamî' panamanenanya tamî'nawîronkon pî': —Barrabás rumakaya yu'se anna man ka'tî ipî' —ta'pî to'ya. —Moropai Jesus wîi me'poto'peiya —ta'pî to'ya. ²¹ Inî'rî pata esa'ya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ekanamapo'pî: —O'non ye'ka rumakauya yu'se naatî? Yuuku'pî to'ya: —Barrabás rumakakî —kai'ma imaimu yuuku'pî to'ya.

²² Inî'rî Pilatosya ta'pî to' pî': —Moriya î' kin kupîuya e'painon mîserî Jesus manni' Cristo tesa'sen yarakkîrî? —Pakî'nan pona ipokapîti me'pokî —ta'pî tamî'nawîronkonya Pilatos pî'.

²³ Pilatosya ta'pî inî'rî to' pî': —Î' kin imakui'pî inkupî'pî moro nai mîîto'pe? —taiya ye'nen, tamî'nawîronkon entaimepîti'pî —Pakî'nan pona ipokapîti me'pokî —ta'pî to'ya ipî'.

²⁴Mîrîrî warantî î' koneka tîuya eserîke pra tîwanî Jesus yarakkîrî epu'tî'pî Pilatosya. Moropai Pilatosya tîpî' pemonkonyamî' ekore'ma epu'tî'pî. Mîrîrî ye'nen tuna enepî me'po'pîiya. Moropai mîrîrî ke tenya rona'pîiya, î' ton pra tîwanî ekaremekîpa mîkîrî yarakkîrî, arinîkon pemonkonyamî' rawîrî si'ma. Moropai ta'pîiya: —Uurî wanî pepîn mîserî warayo' sa'mantanto' esa' pe. Tîise amîrî'nîkonya ikupî sîrîrî —ta'pîiya.

²⁵Moropai tamî'nawîronkonya yuuku'pî: —Mîkîrî sa'mantato' wenai, tîwî anna pona e'taruma'tînto' nenai, moropai anna munkîyamî' pona eena —ta'pî to'ya.

²⁶Mîrîrî taasa' to'ya pe, Pilatosya Barrabás rumaka'pî atarakkannîto' tapai. Tîise Jesus po'pî'to'pe to'ya ta'pî Pilatosya pemonkon po'pî'to' ke, moropai irumaka'pîiya pakî'nan pona ipokapî'to'pe to'ya.

Surarayamî' Wo'ma'ta Jesus Pî'

(Mc 15.16-20; Jo 19.2-3)

²⁷Moropai surarayamî'ya Jesus yari'pî pata esa' Pilatos yewî' ta. Moropai tamî'nawîronkon surarayamî' emurukuntî'pî iwoi. ²⁸Inkamoroya Jesus pon mo'ka'pî ipokon moropai ipata'pî ya' tiaron ta'sankon suuyu yeka'ma'pî to'ya, ipon ton. ²⁹Moropai Jesus yarakko ton koneka'pî to'ya mî'nî ye' ke rei yarakko, coroa warantî. Ipî' tîwo'ma'takon ye'nen, rei pe ikupî'pî to'ya. Moropai rei me'sipu ye'ka tîrî'pî to'ya itenya' meruntî winî. Mîrîrîkon tîrî tîpo, to' e'sekunka'pî irawîrî. Moropai inkamoro wo'ma'ta pia'tî'pî ipî'. Ta'pî to'ya: —Anna yepuru pe awanî, Jesus. Amîrî wanî Judeuyamî' esa' pe pu'kuru awanî rei pe —ta'pî to'ya. ³⁰Mîrîrî taa ye'ka pe, ipona tetakukon yenumî'pî to'ya. Moropai manni' me'sipu mo'ka'pî to'ya, moropai mîrîrî ke ipa'tîpî'tî'pî to'ya ipu'pai pona. ³¹Ipî' tîwo'ma'takon tîpo, ipon tîneka'ma'pîkon suuyu mo'ka'pî to'ya. Moropai ipon pu'kuru tîmo'ka'pîkon yeka'ma'pî to'ya inî'rî. Mîrîrî tîpo Jesus yari'pî to'ya pakî'nan pona ipokapî'se.

Jesus Pokapîtî To'ya Pakî'nan Pona

(Mc 15.21-32; Lc 23.26-43; Jo 19.17-27)

³²Miarî pai teepa'kakon pe, warayo' eporî'pî to'ya Simão itese', Cirene cidaderî pon. Moropai mîkîrî pî' ta'pî to'ya pakî'nan yaato'peiya mîrîrî Jesus narî. ³³Moropai to' erepamî'pî pata'se' itese' Gólgota. Mîrîrî Gólgota, pemonkon pu'pai rî'pî yepin, taato' mîrîrî. ³⁴Miarî Jesus wuku ton tîrî'pî to'ya, vinho yai'mesa' mai' ke enî'to'peiya kai'ma. Tîise yonpasa' tîuya pe, itu'se pra Jesus wani'pî. ³⁵Miarî ipokapî'tî'pî to'ya. Moropai Jesus pon pantakapî'tîkonpa kai'ma tî' more'san pî' to' su'mina'pî. Anî' pia tî' ena epu'tî'nîkonpa. ³⁶Mîrîrî tîpo to' ereuta'pî, moropai inkamoroya Jesus koneka'pî miarîpai anî'ya imo'ka namai. ³⁷Inkamoroya Jesus pu'pai yepoi imenuka'pî î' wani' awanî ye'nen ipokapîtî tîuya'nîkon kai'ma. Taato' see warantî:

MÎSERÎ JUDEUYAMÎ' ESA' REI

kai'ma imenuka'pî to'ya. ³⁸Moropai Jesus pokonpe asakî'ne ama'ye'kon pokapî'tî'pî to'ya iratai winî, tiwin meruntî winî moropai tiwin kamai' winî.

³⁹E'ma taawîrî tuutîsanon wo'ma'ta'pî ipî' tuutîkon kaisarî.

⁴⁰—Taapî'tî'pîya: “Epîremanto' yewî' yarankauya tamî'nawîrî. Moropai mîrîrî pîmî'sa'kauya seurîwî'ne wei tîise”, ta'pîya. Innape see Paapa munmu pe awanî ya, maasa kin see autîkî pakî'nan poi. Aawarîrî e'pîika'tîkî —ta'pî to'ya.

⁴¹Teepîremasanon esanon moropai Moisés nurî'tîya yenufato' pî' yenufatonkon moropai Judeuyamî' panamanenan pokonpe si'ma to' wo'ma'ta'pî Jesus pî'. ⁴²Ta'pî to'ya: —Tiaronkon pîika'tîpî'tî'pîya tîise î' wani' awanî ye'nen aawarîrî awe'pîika'tî pepîn! Moriya Judeuyamî' esa' pe awanî pepîn mîrîrî. Seru'ye' pe awanî. Maasa see autîkî mîrîrî pakî'nan poi, innape awautîsa' era'ma annaya ya, innape akupî annaya —ta'pî to'ya ipî'. ⁴³—Pena “Paapa narima'pî uurî”, taapî'tî'pîya, innape Paapaya ipîika'tî tîku'se. Moropai “Paapa munmu uurî”, ta'pîya. Maasa kin see, Paapa munmu pe awanî ya, tîwî Paapaya ipîika'tî sîrîrîpe, era'mato'pe annaya —ta'pî to'ya.

⁴⁴Moropai mîrîrî warantî inkamoro ama'ye'kon Jesus ratai winî ipokapî'sa'kon wo'ma'ta'pî nîrî Jesus pî'.

Jesus Sa'manta

(Mc 15.33-41; Lc 23.44-49; Jo 19.28-30)

⁴⁵Mîrîrî tîpo ineka'ta pairî wei tîise, pata ewaronpamî'pî. Tamî'nawîrî pata wani'pî ewaron pe, 3 horas kaisarî aako'mamî'pî ewaron pe.

⁴⁶Moropai ko'mamîya 3 horas tîise, Jesus entaime'pî meruntî ke:

—Eloi, Eloi lámá sabactâni? —ta'pîya tîmaimu ta. Paapa, uyun, î' wani' awanî ye'nen urumaka pî' nan? taato' mîrîrî umaimukon ta.

⁴⁷Mîrîrî taa Jesusya eta'pî tiaronkon pemonkonyamî'ya. Moropai ta'pî to'ya: —A'kî, Elias, taiya —kai'ma to' esenumenka'pî tîise yairî pra etasa' to'ya wani'pî.

⁴⁸Ka'ne' pe tiwin yonpa eka'tumî'pî tuna yu'nanen esponja era'mai. Mîrîrî yeuronka'pîya uva yekku ka. Moropai mîrîrî tîrî'pîya, yei po'tî pî' tasi'tîi inta pona, Jesusya yu'nato'pe kai'ma. ⁴⁹Tîise tiaronkonya ta'pî ipî': —Kaane, tîwî mîîkîrî nîsi. Maasa Elias iipî era'mapai'nîkon pakî'nan poi imo'kai, ipîika'tîpa —ta'pî to'ya.

⁵⁰Moropai Jesus entaime'pî meruntî ke tiwin kano'pî pe moropai tekaton eeturumaka'pî, aasa'manta'pî.

⁵¹Mîrîrî yai epîremanto' yewî', Paapa pata'se' yuwa'to' kamisa e'karaka'pî arakkita pairî, kakîsiya pai mai winîkîi non ekaya. Moropai non eserentîkî'ma'pî, moropai sa'man pe tîwe'sen tî'kon e'rataika'pî. ⁵²Mîrîrî yai tu'kankon Paapa pemonkonoyamî' e'tî'ka'san uuruwasikon atarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro isa'manta'san e'mî'sa'ka'pî. ⁵³Moropai inkamoro epa'ka'pî

uuruwai yapai. Moropai tîsa'manta típo Jesus e'mî'sa'kasa' yai inkamoro ewomî'pî Jerusalém cidaderî pona, o'non pata tu'kankonya to' era'ma'pî.

⁵⁴Surarayamî' yepotorî Romanoya, moropai mîîkîrî yarakkîrî tíwe'sanonya, Jesus era'ma pî' tíwe'sanon anî'ya imo'ka namai, inkamoroya pata eserentîkî'ma era'ma'pî tamî'nawîrî mîrîrî tíwe'ku'sen. Mîrîrî ye'nen eranne' pe to' ena'pî mararî pra. Moropai ta'pî to'ya: —A'kî, innape Paapa munmu pe awe'sa' man —ta'pî to'ya.

⁵⁵Miarî wîrî'sanyamî' wanî'pî aminke si'ma, Jesus era'ma pî' tíwe'sanon. Inkamoro wîrî'sanyamî' wanî'pî Jesus wenairî itî'san Galiléia poi ipîika'tîi itu'se awe'to' pîkîrî. ⁵⁶Inkamoro wanî'pî Maria Madalena, moropai Maria, Tiago moropai itakon José yankon, moropai Zebedeu munkiyamî' yankon wanî'pî.

Jesus Yu'na'ti To'ya

(Mc 15.42-47; Lc 23.50-56; Jo 19.38-42)

⁵⁷Pata ewaronpamî kupî tanne, ipîkku warayo', José itese', Arimatéia cidaderî pon erepamî'pî. Mîîkîrî wanî'pî innape Jesus ku'nen pe.

⁵⁸Mîîkîrî José wîtî'pî Pilatos pia Jesus esa'rî'pî esa'se yu'na'tîpa, moropai Pilatosya itîfto'pe to'ya ta'pî. ⁵⁹Mîrîrî ye'nen Jesus esa'rî'pî yapisî'pîiya. Moropai iwontî'pîiya amenan ita'san morî pu'kuru kamisa linho ke.

⁶⁰Moropai mîîkîrî yara'tî'pîiya ituruwasi pe ikonekasa', sa'man tí' yai, amenrî to' nîkoneka'pî ya'. Moropai mîrîrî uuruwai yettapuru pe ikonekasa' kure'nan tí' ke yettapurî'pîiya. Moropai mîrîrî típo attî'pî miarî pai. ⁶¹Mîrîrî kupîiya era'ma'pî Maria Madalenaya moropai tiaron Maria nîrî wanî'pî miarî. Mîrîrî uuruwai pia to' ereutasa' wanî'pî.

Surarayamî'ya Uuruwai Era'ma Lipia Si'ma

⁶²Tiaron wei yai, sexta feira esuwa'kasa' tanne, teepîremasanon esanon moropai fariseuyamî' emurukuntî'pî pata esa' Pilatos pia.

⁶³Moropai inkamoroya ta'pî pata esa' governador pî': —Anna yepotorî, anna enpenatan pî' man manni' seru'ye'ya ta'pî pî'. Pena enen tíwanî yai, ta'pîiya: “Eseurîwî'ne wei típo e'mî'sa'ka kupî sîrîrî”, ta'pîiya —ta'pî to'ya. ⁶⁴—Mîrîrî ye'nen uuruwai era'manenan tonkon surarayamî' yarimakî, morî pe era'mato'pe to'ya iteseurîno wei pîkîrî neken. Maasa pra inenupa'sanya itesa'rî'pî yama'runpa namai. Moropai yama'runpa típo taa to'ya: “Mîîkîrî e'mî'sa'kan pî' man”, taa to'ya seru'ye' pe. E'mai' pe seru' pe Jesus wanî'pî yentai, seru' pe to' wanî —ta'pî to'ya.

⁶⁵Mîrîrî pî' ta'pî Pilatosya: —Insamoro surarayamî' yaatî, uuruwai erasi'tîi. Atîtî uuruwai era'mai. Morî pe mera'matîi, era'maya'nîkon pîkîrî —ta'pîiya.

⁶⁶Moropai inkamoro wîtî'pî. Inkamoroya uuruwai yettapuru koneka'pî moronpî ke, selo pe tîku'se aatarakkanmoka namai. Moropai era'manenan tonkon nîmî'pî to'ya, morî pe uuruwai era'mato'pe to'ya.

Jesus E'mî'sa'ka Uuruwai Yapai
(Mc 16.1-10; Lc 24.1-12; Jo 20.1-10)

28 ¹Judeuyamî' erî'ka'to' weiyu esuwa'kasa' tanne, e'mai'non wei yai, domingo yai, maasa pata erenmapî pra tîise, Maria Madalena moropai tiaron Maria pokonpe to' wîtî'pî uuruwai pona era'mai. ²Mîrîrî yai ka'ne' pe kure'ne pata e'tînk'a'pî. Uyepotorîkon narima'pî inserî erepamî'pî ka' poi. Mîîkîrîya uuruwai yettaputo' tî' mo'ka'pî moropai mîrîrî pona eereuta'pî. ³Mîîkîrî wani'pî wara'napiya sisuu taato' warantî. Moropai ipon wani'pî aimutun pe, imu warantî. ⁴Mîrîrî pî' mîrîrî uuruwai era'manenana surarayamî' ena'pî eranne' pe. Mararî pra tîtîtî pe to' esi'nî'sa' wani'pî. Inkamoro esenumî'pî non pona, isa'manta'san warantî.

⁵Mîrîrî ye'nen inserîya ta'pî inkamoro wîrî'sanyamî' pî': —Eranne' pe pra e'tî. Jesus yuwaya'nîkon epu'tî pî' wai seru' pepîn, manni' pakî'nan pona to' nîpokapî'tî'pî. ⁶Tîise tarî anî' ton pra man. Mîîkîrî e'mî'sa'kan pî' man, ta'pî tîuya ne'tîkini yawîrî. Maasa ipata'pî era'matane'tî o'non pata itîrî'pî to'ya pata'pî. ⁷Tarîpai ka'ne' pe atîtî ekareme'se inenupa'san pî'. “Mîîkîrî e'mî'sa'kan pî' man”, ka'tantî. Moropai “Mîîkîrî wîtî pe man arawîrî'nîkon Galiléia pona. Miarî era'maya'nîkon kupî sîrîrî”, ka'tantî to' pî'. Mîrîrî yekare ekaremekî pî' wai apî'nîkon —ta'pîiya.

⁸Inkamoro wîtî'pî ka'ne' pe teeka'tunse uuruwai poi. Maasa pra mararî pra to' esi'nî'sa' wani'pî. Tîise to' atausinpasa' wani'pî nîrî mararî pra. Mîrîrî ye'nen Jesus nenupa'san pî' ekareme'se to' wîtî'pî.

⁹To' wîtî tanne, ka'ne' pe Jesusya to' eporî'pî. Moropai ta'pîiya: —Tîwamîn wani' aapia'nîkon!

Mîrîrî taiya pe to' erepamî'pî aminke pra iipia. Inkamoro e'sekunka'pî irawîrî. Inkamoroya Jesus puu pî' tapi'se yapurî'pî. ¹⁰Moropai Jesusya ta'pî: —Eranne' pe pra e'tî, tîise atîtî uyonpayamî' pî' ekareme'se to' wîtîto'pe Galiléia pona. Miarî uyera'mato'pe to'ya —ta'pî Jesusya.

Seru'ye' Pe Surarayamî' Wani

¹¹Inkamoro wîrî'sanyamî' tîise e'ma ta, tiaronkon, uuruwai era'manenana surarayamî' enna'po'pî cidade pona. Moropai inkamoroya teepîremasanon esanon pî' tamî'nawîrî î' kai'ma awe'ku'sa' ekaremekî'pî.

¹²Inkamoro emurukuntî'pî tesorukon pî' teeseurîmakonpa Judeuyamî' panamanenan pokonpe si'ma. Inkamoroya ikoneka'pî. Mîrîrî ye'nen surarayamî' pia tîniru tîrî'pî to'ya mararî pra. ¹³Moropai to' yaipontî'pî to'ya: —Ka'tantî “Inenupa'san iipî'pî man, mîrîrî pe ewaron ya' anna wetun tanne. Inkamoroya Jesus esa'rî'pî yama'runpa'pî man”, makatîi.

¹⁴Mîrîrî etasa' pata esa'ya ya, “Inna to' seruku pepîn mîrîrî”, taa annaya ipî'. Mîrîrî warantî awani'pî man, seru' pîn taato'pe annaya. Mîrîrî ye'nen î' e'kupî pepîn amîrî'nîkon yarakkîrî.

¹⁵Inkamoro surarayamî'ya tî niru yapisî'pî. Moropai î' kai'ma teepîremasanon esanonya ta'pî yawîrî ikupî'pî to'ya. Mîrîrî seru' pe to' e'to' eseta'pî Judeuyamî' kore'ta pî' mîrîrî yai. Sîrîrî pe rî seru' pe to' e'to' ko'mamî sîrîrî tîpose.

Jesus Esenpo Tînenupa'san Pia

(Mc 16.14-18; Lc 24.36-49; Jo 20.19-23; At 1.6-8)

¹⁶Inkamoro Jesus nenupa'san tiwin pu' pona tîmo'tai'nîkon wîtî'pî Galiléia pona. Inkamoro erepamî'pî wî' Jesus nekaremekî'pî pia. ¹⁷Miarî teerepansa'kon pe, Jesus era'ma'pî to'ya. Moropai yapurî'pî to'ya. Tîise tiaronkonya innape ikupî pra awanî'pî. ¹⁸Mîrîrî ye'nen Jesus erepamî'pî to' pia aminke pra. Moropai ta'pîiya:

—Tamî'nawîron meruntî yapisî'pîuya ka' po moropai non po. ¹⁹Mîrîrî ye'nen ayaipontîuya'nîkon sîrîrî. Atîtî tamî'nawîronkon pemonkonyamî' kore'ta. Moropai inkamoro mîmatîi upemonkono pe tamî'nawîrî. Innape ukupî to'ya wenai to' menpatakonatîi uyun, Paapa ese' pî', moropai uurî, inmu ese' pî', moropai Morî Yekaton Wannî ese' pî'. ²⁰Moropai inkamoro menupatîi tamî'nawîrî î' ta'pîuya yawîrî to' komanto'pe, umaimu yawîrî. Moropai enpenatatî aapia'nîkon uurî ko'mamî pe wai wei kaisarî. Amîrî'nîkon rumakauya pepîn. Sîrîrî pata ataretî'ka pikîrî aapia'nîkon uuko'mamî —ta'pî Jesusya.